Šlabikár, 2. diel

Druhý diel šlabikára sa od prvého odlišuje niektorými prvkami:
Prvých 10 písmen je spracovaných na trojstranách, zvyšné písmená už len na dvojstranách.
Úvodné texty o Hupsovi postupne, v súlade s individuálnymi schopnosťami, začínajú čítať žiaci. Písmená, ktoré zatiaľ neboli v šlabikárovej časti prebraté, sú zapísané bledšou farbou. Žiaci môžu podľa potreby používať nápovedné obrázky.

Strany 2 – 4

Pojmová mapa

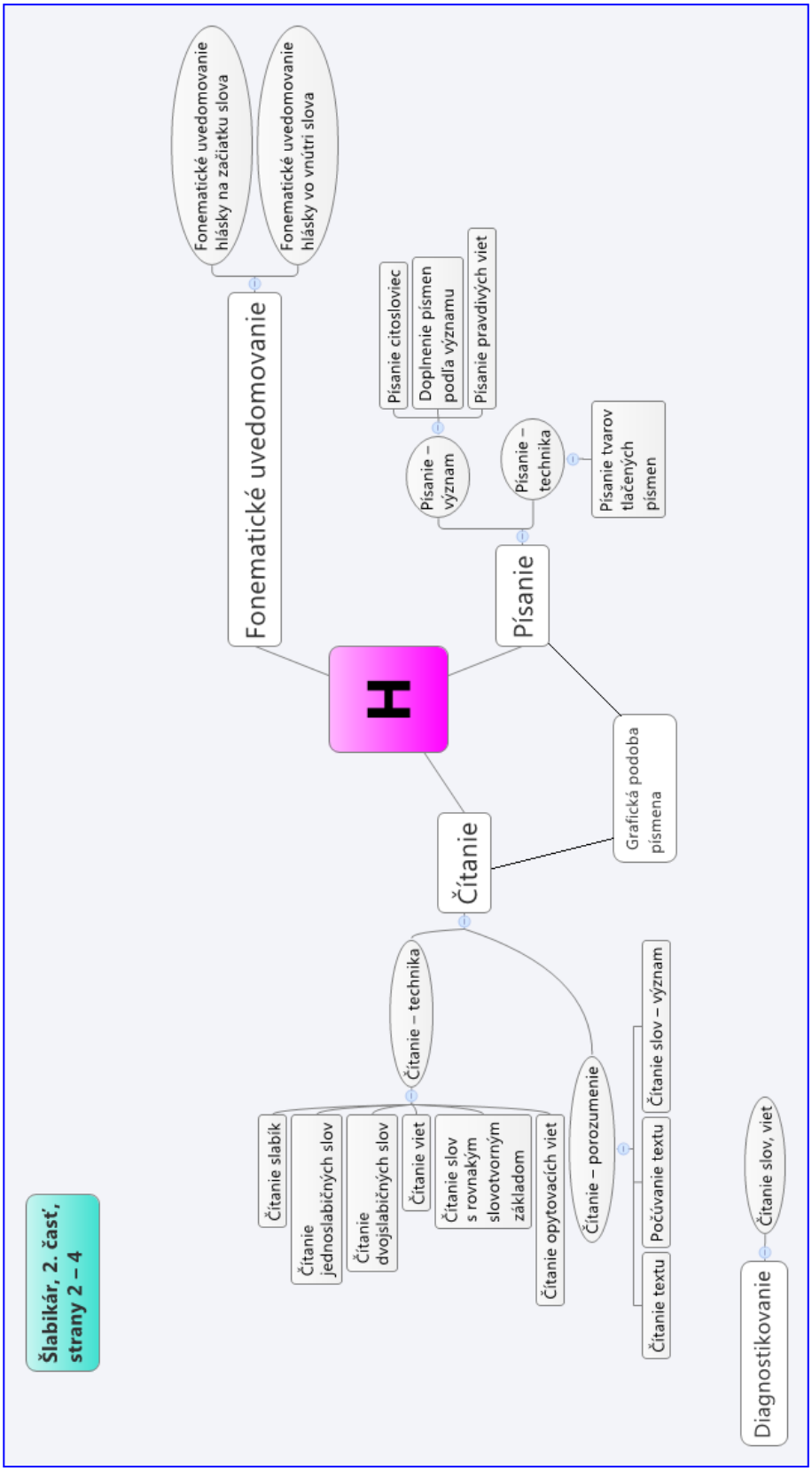

Náhľady strán zo šlabikára

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *H*, *h*, správna intonácia opytovacích viet

Motivačné zameranie strán

Poriadok. Domáce zvieratá. Ovocie v záhrade.

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 78
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 79
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 80

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (živočíchy)

Prierezové témy

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (môj rodný kraj – moja rodina)

H

Strana 2

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom k písmenu (hláske) *H* je hruška. Aj v tomto prípade sme uprednostnili slovo (pomenovanie obrázka), v ktorom sa po *h* nachádza spoluhláska. Trojica nápovedných obrázkov je zostavená len pre fonematické uvedomovanie hlásky na začiatku a vo vnútri slova. Ak sa *h* nachádza na konci slova a nenasleduje za ním ďalšie slovo, nastáva

spodobovanie. Pre fonematické uvedomovanie je takýto jav nevhodný, preto sme do tejto skupiny nezaradili žiadny obrázok (slovo). Po prezentácii nápovedného obrázka a súboru obrázkov k fonematickému uvedomovaniu ukážeme žiakom všetky tvary písmena *H*.

HUPS a hračky

Veršovaný text je o Hupsovi, ktorý ako takmer každé dieťa zaspáva večer s hračkami. Má ich však v posteli príliš veľa a opäť rieši problém radikálne – hádže hračky na zem. No bez hračiek zaspať nevie, tak ich napokon pozbiera, uloží na posteľ a pokojne zaspí.

Aj tento príbeh, ktorý je nepochybne podobný zážitkom žiakov v triede, vytvára priestor na rozhovor o zaspávaní s hračkami, udržiavaní poriadku a o spôsobe riešenia problémov.

Text sprevádza séria obrázkov. Žiaci ich očíslujú podľa postupnosti deja v básni. Vytvorí sa tak obrázková osnova, ktorá im pomôže pri reprodukcii deja.

V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má žiakov motivovať k tomu, aby sa pokúsili samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú slabiky, jednoslabičné a dvojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 3

3 / 1

a), b) Na obrázku je znázornená situácia, kde pani učiteľka niečo hovorí deťom. Deti informácia pobavila a potešila. Ich reakcia sa dá identifikovať z ich výpovedí – slov v bublinách. V slovách sa nachádza spoluhláska *h* (*hi, hi*, *ha, ha, ha*, *hurá*). Žiaci prečítajú výpovede detí na obrázku a pokúsia sa vymyslieť, akú informáciu im mohla povedať pani učiteľka. Odporúčame vytvoriť dostatočný priestor na rozprávanie žiakov.

3 / 2

Pri riešení úlohy 1 aj úlohy 2 žiaci pracujú s rovnakým obrázkom. V druhej úlohe si na obrázku všímajú zvieratá a vpisujú do bublín citoslovcia

pomenúvajúce zvuky, ktoré vydávajú. Do bubliny pri sove a koňovi vpíšu slová so spoluhláskou *h (hu-hu, ihihí)*, pri zvyšných zvieratách si zopakujú písanie už známych slov.

3 / 3

a) Hlavným cieľom úlohy je čítať slová. Úloha obsahuje aj časť zameranú na porozumenie významu prečítaných slov. Žiaci najprv čiarou priradia slová k obrázkom a potom v úlohe b) dokreslia chýbajúci obrázok – misu.

3 / 4

Úloha nadväzuje na predchádzajúcu úlohu. Žiaci prečítajú slová a dopíšu do nich chýbajúce písmeno *H*.

Riešenie: *VÁHA*, *HÚSA*, *PEHA*, *HASÍ*

3 / 5

Text nie je z obsahového hľadiska náročný na porozumenie. Môžeme sa teda sústrediť predovšetkým na techniku čítania. Podľa individuálnych schopností a potrieb žiakov čítame text opakovane.

Strana 4

4 / 6

Úloha sa zameriava na čítanie rôznych tvarov slov a skupín slov s rovnakým slovotvorným základom. Pre techniku čítania je veľmi dôležité uvedomiť si spoločnú – rovnakú časť slov a ich odlišné časti. V obrázkoch hrušiek sú skupiny slov. Žiaci slová prečítajú a určia, ktoré časti slov sú rovnaké. Vhodným rozšírením úlohy je použitie daných slov vo vetách.

4 / 7

HUPS váha

a) Text čítajú žiaci. Obsahuje otázky, na ktoré Hups nevie odpovedať. Tak ako každé dieťa aj Hups si kladie takého „nezmyselné“ otázky. Po prečítaní otázok žiaci povedia, na ktoré z nich by vedeli odpovedať, a pokúsia sa odpovede sformulovať. Otázky je vhodné využiť na precvičenie správnej intonácie opytovacích viet.

b) Žiaci prečítajú slová napísané písaným písmom a zistia, ktoré z nich sa nachádzajú v texte.

Náročnosť úlohy je zvýšená tým, že v texte sú slová napísané tlačeným písmom a v časti b) písaným písmom.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *h* a *H*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Bystré očká

Cieľ: Precvičiť orientáciu v texte.

Postup: Učiteľ napíše na tabuľu ľubovoľné slová zložené zo známych písmen tak, že každý riadok bude napísaný inou farbou. Žiaci hľadajú slová podľa zadania učiteľa. Napríklad: *Bystré očká má ten, kto prvý nájde v červenom riadku slovo umýva.*

Hru môžeme využiť aj pri práci so slovným materiálom na nácvik techniky čítania v úlohe pod motivačným textom.

Telefón

Cieľ: Precvičiť grafickú podobu slov.

Postup: Učiteľ uloží na lavicu kartičky so známymi slovami, ktoré spoločne so žiakmi prečíta. Potom sa žiaci presunú do zadnej časti triedy (mimo lavíc) a rozdelia sa do dvoch skupín, ktoré sa postavia do zástupu (chrbtom k lavici so slovami). Poslední žiaci z každého zástupu sú rovnako vzdialení od lavice so slovami (asi 1 m).

Učiteľ sa postaví k prvým žiakom v zástupoch a každému pošepká niektoré slovo uvedené na kartičke, napr. slovo *husi*. Žiak na povel začne šepkať slovo spolužiakovi, ktorý stojí za ním (klasická hra na telefón).

Keď sa dozvie slovo posledný žiak v zástupe, podíde k lavici a zoberie do ruky kartičku, na ktorej je dané slovo napísané.

Vyhráva skupina, ktorá skôr a správne určí dané slovo. Posledný žiak sa premiestni na začiatok zástupu (k učiteľovi) a hra pokračuje.

Domček

Cieľ: Precvičiť skladanie slov zo známych písmen.

Postup: Každý žiak (alebo dvojica žiakov) dostane obálku, v ktorej je domček a niekoľko kartičiek s príkladmi a písmenami. Domčeky sú vystrihnuté z papiera, majú jednoduchý tvar a na dverách majú napísané ľubovoľné číslo, ktoré sa žiaci učili na hodinách matematiky. Na kartičkách je z jednej strany napísaný príklad na sčítanie a odčítanie s rovnakým výsledkom ako číslo na domčeku. Na druhej strane kartičiek je napísané písmeno. Písmená tvoria slovo. Okrem týchto „správnych" kartičiek sú v obálke aj kartičky s príkladom, ktorý má výsledok iný ako číslo na domčeku, a s písmenami, ktoré netvoria slovo.

Úlohou žiakov je vypočítať príklady na kartičkách, zistiť, ktoré z nich majú výsledok rovnaký ako číslo na domčeku a z písmen na ich zadnej strane vytvoriť slovo.
Napríklad:
Na domčeku je napísané číslo 9. Na kartičkách sú príklady a písmená:
3 + 6 (na rubovej strane je písmeno *H*), 10 – 1 (na rubovej strane je písmeno *U*), 1 + 8 (na rubovej strane je písmeno *S*), 5 + 4 (na rubovej strane je písmeno *I*). To sú „správne kartičky", čiže z nich žiaci utvoria slovo *HUSI.* Okrem nich musia byť v obálke aj kartičky s iným výsledkom a písmenami, z ktorých žiaci netvoria slovo.

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 1 – 5

Strana 1

Na úvodnej strane zošita sa nachádzajú rôzne nedokončené obrázky, ktoré žiaci dokreslia. Odporúčame, aby obrázky dokreslili samostatne a následne si ich porovnali. Oceníme originalitu žiakov.

Strana 2

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (hruška) a všetky tvary písmena *H*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

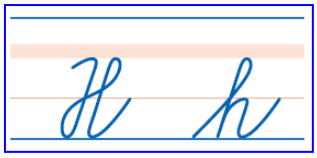

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *H*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *H*. Žiaci odlíšia tvary písmena *H* a plôšky vyfarbia. Riešenie úlohy predpokladá schopnosť analyzovať tvary písmen na tvarové prvky a vedieť ich porovnať.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmena *H*. V riadkoch sú predpísané postupne sa zmenšujúce tvary tohto písmena. Žiaci sa pri ich odpise postupne zdokonaľujú v písaní.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní rovnobežnosti priamych čiar.

Strana 3
Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov. V prvom si žiaci precvičia písanie tvarov písmena *H* a jeho spojenie v slabike.
V druhom súbore riadkov si precvičia písanie slabík a jednoduchého dvojslabičného slova (*Havo*).

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní primeraných rozstupov medzi písmenami, slabikami, slovami.

Strana 4
Na ľavom okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (hruška) a všetky tvary písmena *H*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar malého písaného *h*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa opäť nachádza tabuľka s písmenami.
V plôškach sú vpísané tvary písmena *h* a tvary iných písmen, ktoré sa skladajú z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyfarbia len plôšky s písmenom *h*. Pre úspešnosť pri riešení tejto úlohy je potrebné, aby dokonale poznali tvar písmena *h*.

V dolnej časti strany sa žiaci učia písať písmeno *h*. Väčší tvar písmena niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. V ďalšom riadku píšu menší tvar písmena *h* a v poslednom riadku aj v spojení so samohláskami *i*, *í* v slabike.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Je vhodné presnejšie zadať, na čo sa majú pri sebahodnotení zamerať. Môžu napríklad hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní optimálnej veľkosti jednotlivých častí písmena.

Strana 5

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory. V prvom sa žiaci naučia písať slabiky začínajúce písmenom *h* a jednoslabičné slovo *hus*. Osobitnú pozornosť treba venovať nácviku spojenia *oh*.

Druhý súbor riadkov sa zameriava na precvičenie písania jednoslabičného slova *háj* a troch dvojslabičných slov. Žiaci môžu v súlade so svojimi individuálnymi schopnosťami pracovať samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Pri sebahodnotení sa môžu napríklad zamerať na svoju úspešnosť pri dodržiavaní primeranej veľkosti, sklonu a pri umiestnení dĺžňa.

Pracovný zošit

Strana 16

Nápovedný obrázok a zviera HLAVAŇA

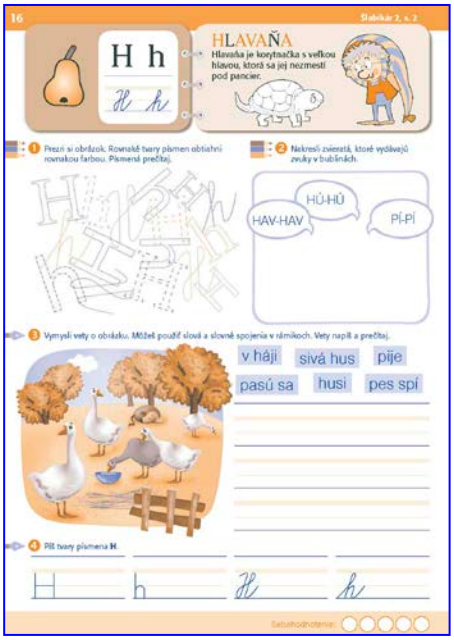

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci prezrú obrázok hlavane. Pokúsia sa prečítať názov zvieraťa. Predpokladáme, že väčšina z nich pomenuje zviera ako korytnačka a niektorí z nich pomenovanie ani nebudú čítať. Po prečítaní názvu sa v súlade so svojimi individuálnymi schopnosťami pokúsia prečítať text. Všetci žiaci môžu zakrúžkovať písmená *h*, prípadne iné písmená podľa zadania učiteľa.

16 / 1

Na vyriešenie úlohy potrebujú žiaci 4 rôzne farbičky. V spleti písmen farebne odlíšia písané, tlačené, veľké a malé tvary písmena *H*. Úlohu môžu riešiť aj samostatne.

16 / 2

Žiaci spoločne prečítajú slová (vyjadrujúce zvuky) vpísané v bublinách. K jednotlivým zvukom priradia zvieratá (psa, sovu, kuriatko). Obrázky

nakreslia samostatne. Po nakreslení obrázkov odporúčame slová v bublinách znova prečítať.

16 / 3

Na začiatku riešenia úlohy odporúčame, aby žiaci obrázok dôkladne opísali a utvorili k nemu čo najviac viet. Potom si prečítajú slová v plôškach (v riadkoch) a pokúsia sa z nich utvoriť vety, ktoré napíšu. Typ písma (tlačené/písané) si zvolia sami. Trváme však na dodržaní veľkých a malých písmen, aby si precvičili písanie veľkých písmen na začiatku vety. Prepis viet môžu robiť samostatne.

16 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *H*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. úspešnosť pri prepise viet, napísanie veľkého písmena na začiatku vety a podobne).

Strany 5 – 7

Pojmová mapa

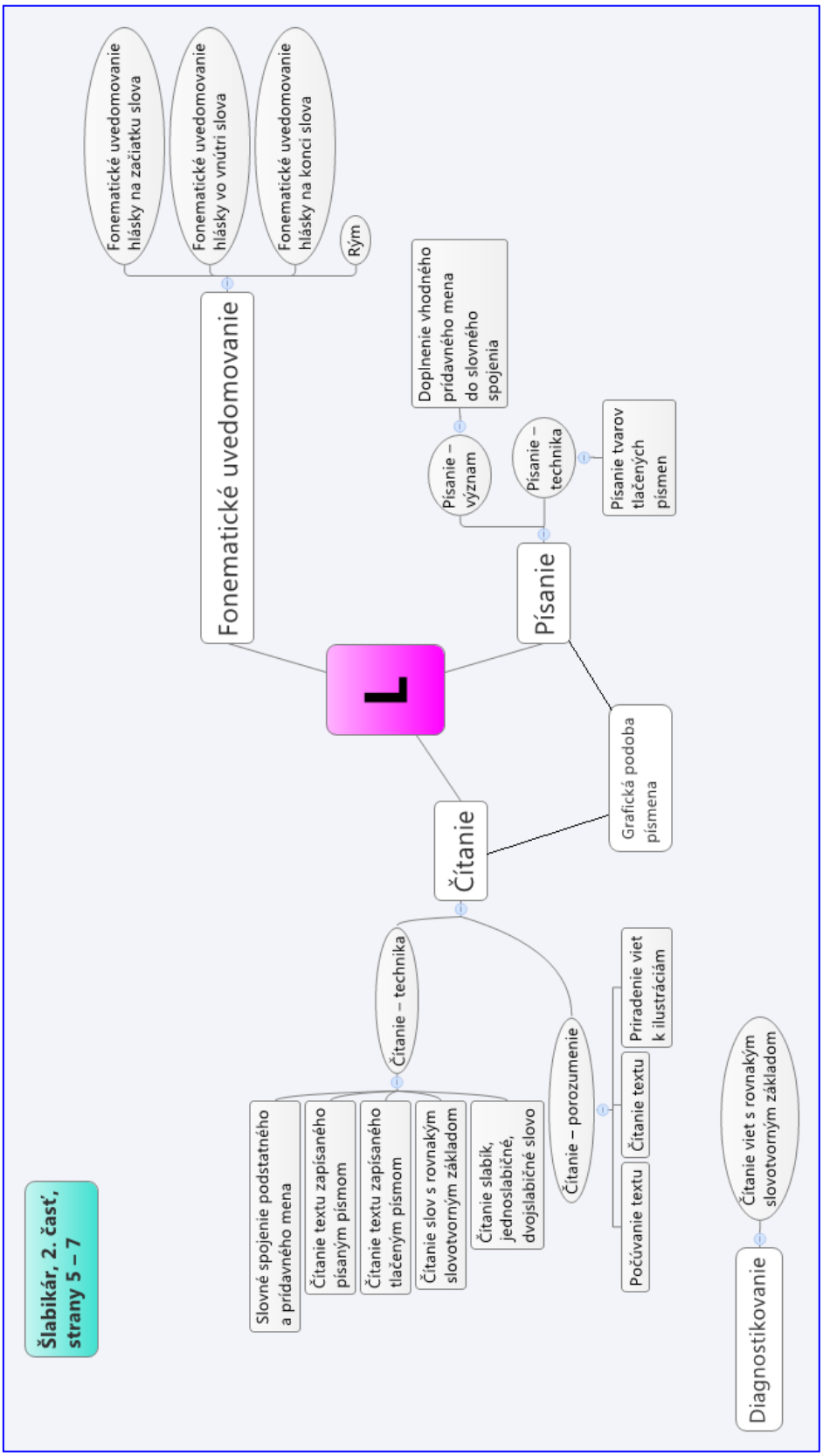

Náhľady strán zo šlabikára

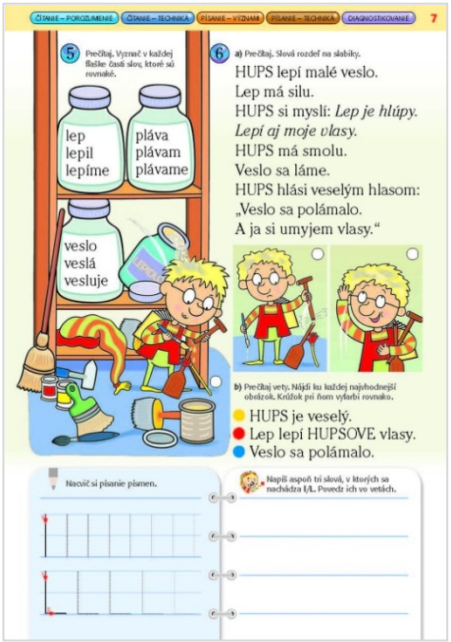

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *L*, *l*, čítanie priamej reči, zvolacej vety

Motivačné zameranie strán

Správne pracovné návyky. Hry vo vode.

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 81
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 82
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 83

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (voda)

Prierezové témy

Environmentálna výchova (vodné zdroje)

Strana 5

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre písmeno (hlásku) *L* je loď. Uvádzame aj všetky trojice obrázkov (slov) k fonematickému uvedomovaniu hlásky *l* na rôznych pozíciách v slove. Po prezentácii nápovedného obrázka a súboru obrázkov k fonematickému uvedomovaniu ukážeme žiakom všetky tvary písmena *L*.

HUPS a lep

Veršovaný text opisuje príbeh o tom, ako Hups neopatrne pracoval s lepidlom. Tak ako asi všetci žiaci, aj Hups niekedy pracuje tak, že si postup presne nepremyslí, a urobí chybu. Žiaci si vypočujú text (prípadne sa ho pokúsia prečítať) a zreprodukujú dej. Ilustrácie k textu tvoria obrázkovú osnovu, ktorá im pri reprodukcii pomôže. Po prečítaní a porozumení textu možno žiakov upozorniť na spoločné časti slov, ktoré sa rýmujú.

Po oboznámení sa s dejom textu sa žiaci pokúsia navrhnúť Hupsovi, ako problém vyriešiť, prípadne ako mu v budúcnosti predísť. V príbehoch o Hupsovi sa často objavuje situácia, keď neadekvátne rieši problém. V tomto prípade Hups len plánuje, ako sa lepu pomstí. Žiaci sa mu pokúsia navrhnúť iné riešenie. Vytvoríme im dostatočný čas na formulovanie návrhov, ktoré následne výtvarne vyjadria.

V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov k tomu, aby sa pokúsili samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú slabiky, jednoslabičné a dvojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 6

6 / 1

Cieľom úlohy je priradiť prídavné meno vo vhodnom tvare k podstatnému menu (k pomenovaniu obrázka). Žiaci pomenujú každý obrázok a určia, ktoré prídavné meno (ktoré z troch slov v ponuke) k nemu patrí. Podstatné mená (obrázky) a vhodné prídavné mená priradia čiarou. Pri riešení úlohy si uvedomia dôležitosť zápisu slov v danom tvare.

6 / 2

a) Text čítajú žiaci. Nie je náročný na porozumenie. Sústredíme sa na tréning techniky čítania. V texte sa nachádza aj priama reč. Žiakom vysvetlíme význam tejto časti textu a precvičíme technickú stránku čítania.

b) Po prečítaní textu žiaci podčiarkujú vety, ktoré hovoria o tom, čo robí pes. Táto časť úlohy je zameraná na čítanie s porozumením.

6 / 3

Úloha nadväzuje na prvú úlohu. Žiaci priradia k obrázkom prídavné meno MALÝ v správnom tvare.

Riešenie: *malý mravec*, *malá lienka*, *malé kuriatko*

6 / 4

a) Text čítajú žiaci. Z obsahového hľadiska nie je náročný na porozumenie. V plnej miere sa preto môžeme venovať tréningu techniky čítania. Odporúčame preveriť, či žiaci rozumejú významu slov *lapaj* a *plavý*. Text je zapísaný písaným písmom, aby si žiaci precvičili čítanie textu s takýmto zápisom.

b) V texte vyhľadajú a zakrúžkujú písmená *I* a *H*. Úlohu možno rozšíriť o prepis textu na tabuľu alebo do zošita.

Strana 7

7 / 5

Úloha nadväzuje na úlohy na predchádzajúcich stranách. Jej cieľom je čítať slová s rovnakým slovotvorným základom. Keďže žiaci už podobné skupiny slov čítali, môžeme diagnostikovať ich úspešnosť.

7 / 6

a) Text nadväzuje na text na strane 5. Čítajú ho žiaci. Opisuje príbeh, ako sa Hupsovi zlomilo veslo a on ho chcel zalepiť. Lep sa mu však vylial na vlasy a polepil mu ich. Neopatrné a nepremyslené správanie Hupsa spôsobilo, že sa mu nepodarilo prácu úspešne dokončiť. Žiaci pravdepodobne tiež zažili podobné situácie. Opäť môžu formulovať radu, ako situáciu vyriešiť. V tomto texte treba oceniť Hupsa za to, že pri neúspechu nereagoval unáhlene a nepremyslene.

b) Vety v úlohe opisujú situáciu zakreslenú na obrázkoch k textu. Žiaci si vety prečítajú a vyfarbením krúžkov ich priradia k príslušným ilustráciám. Zisťujeme, diagnostikujeme tak mieru porozumenia textu.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *I* a *L*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Hádankostroj

Cieľ: Precvičiť logické myslenie a vyjadrovanie žiakov, čítanie slov a orientáciu v texte.

Postup: Hra sa môže využiť pri práci so slovným materiálom na nácvik techniky čítania v úlohe pod motivačným textom. Jeden žiak tvorí hádanku, ostatní hľadajú správne riešenie v slovách v úlohe. Napríklad: *Je to vec, HUPS tomu v básničke sľubuje pomstu. Slovo je v prvom stĺpci.* Odpoveď: *lep*.

Je to vec, potrebujú to hudobníci. Slovo je v riadku so zeleným trojuholníkom. Odpoveď: *husle*.

Rozsah slov, medzi ktorými žiaci hľadajú odpoveď, môže učiteľ rozšíriť na niekoľko stĺpcov alebo riadkov naraz.

Detektív

Cieľ: Precvičiť porozumenie obsahu jednotlivých viet a orientáciu v texte.

Postup: Učiteľ môže hru využiť pri práci s textom v šlabikári. Žiakov sa spýta: *Kto z vás je dobrý detektív a prečíta vetu, z ktorej sa dozvieme*... (napr.: *Čo robí Pavol?*) Žiaci hľadajú v danom texte správnu vetu. „Detektív“ povie ostatným spolužiakom, v ktorom riadku textu sa daná veta nachádza, a všetci spoločne vetu prečítajú.

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 6 – 9

Strana 6

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (loď) a všetky tvary písmena *L*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

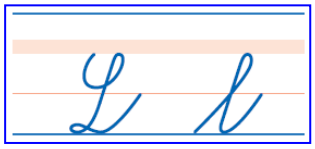

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *L*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú vpísané tvary písmena *L* spolu s ďalšími písmenami zloženými z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky s písmenom *L*.

V spodnej časti sú predpísané riadky na nácvik písania písmena *L*. Žiaci si tvar nacvičia najprv na väčšej veľkosti písmena. Následne sa naučia písať písmeno *L* a jeho spojenie do slabiky v štandardnej veľkosti.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní správneho sklonu písma.

Strana 7
Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory zamerané na nácvik písania písmena *L* v slabikách, v slovách a vo vete. Prvý súbor sa zameriava na nácvik písania samotného písmena, slabík a jednoslabičného slova. V druhom súbore sa žiaci naučia písať písmeno *L* v slovách a v krátkej vete.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. dodržiavanie primeraných rozstupov medzi písmenami).

Strana 8
Aj na okraji tejto strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *L*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V hornej časti strany sa nachádza zväčšená podoba malého písaného *l* so šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci tvar niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami.

V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *l* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *l*. Odporúčame, aby pracovali samostatne.

V dolnej časti strany sa žiaci naučia písať písmeno *l*. V prvom riadku je jeho tvar predpísaný vo zväčšenej podobe. V ďalších riadkoch sa žiaci naučia písať toto písmeno a zopakujú si aj tvar písmena *L*.

Strana 9

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na prepis. V obidvoch si žiaci precvičia písanie jednoslabičných a dvojslabičných slov (v druhom súbore aj jedného trojslabičného slova). Odporúčame, aby sa vypracovanie realizovalo v samostatných časoch.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. dodržiavanie správnej veľkosti písmen).

Pracovný zošit

Strana 17

Nápovedný obrázok a zviera LAMANTÍN

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci prezrú obrázok lamantína a pokúsia sa prečítať názov zvieraťa. Podľa svojich individuálnych schopností prečítajú aj krátky text o lamantínovi. Všetci žiaci označia vo vetách písmená podľa zadania učiteľa.

17 / 1

Žiaci prečítajú slová na kartičkách napísané tlačenými alebo písanými písmenami. Potom určia a vyfarbia kartičky s rovnakými menami (slovami). Úlohu môžu riešiť samostatne.

17 / 2

Na začiatku riešenia úlohy si žiaci dôkladne prezrú každý obrázok a pokúsia sa porozprávať, čo je na ňom zobrazené. Potom spoločne dokončia vetu pod obrázkom. Odporúčame zápis viet realizovať aj na tabuľu. Treba skontrolovať správnosť zápisu viet.

Riešenie: *Veslo sa láme (polámalo). Samo lepí veslo. Samo vesluje.*

17 / 3

Pri riešení úlohy si žiaci precvičia písanie veľkých tlačených písmen. K číslam sú v prvej tabuľke priradené písmená. Do tabuliek nižšie žiaci vpisujú podľa číselného kľúča písmená. Napísané slová prečítajú.

Riešenie: *lep*, *les*, *píla*, *víla*, *veslo*, *vlasy*

17 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *L*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu napríklad hodnotiť svoju samostatnosť pri riešení úlohy 3.

Strany 8 – 10

Pojmová mapa

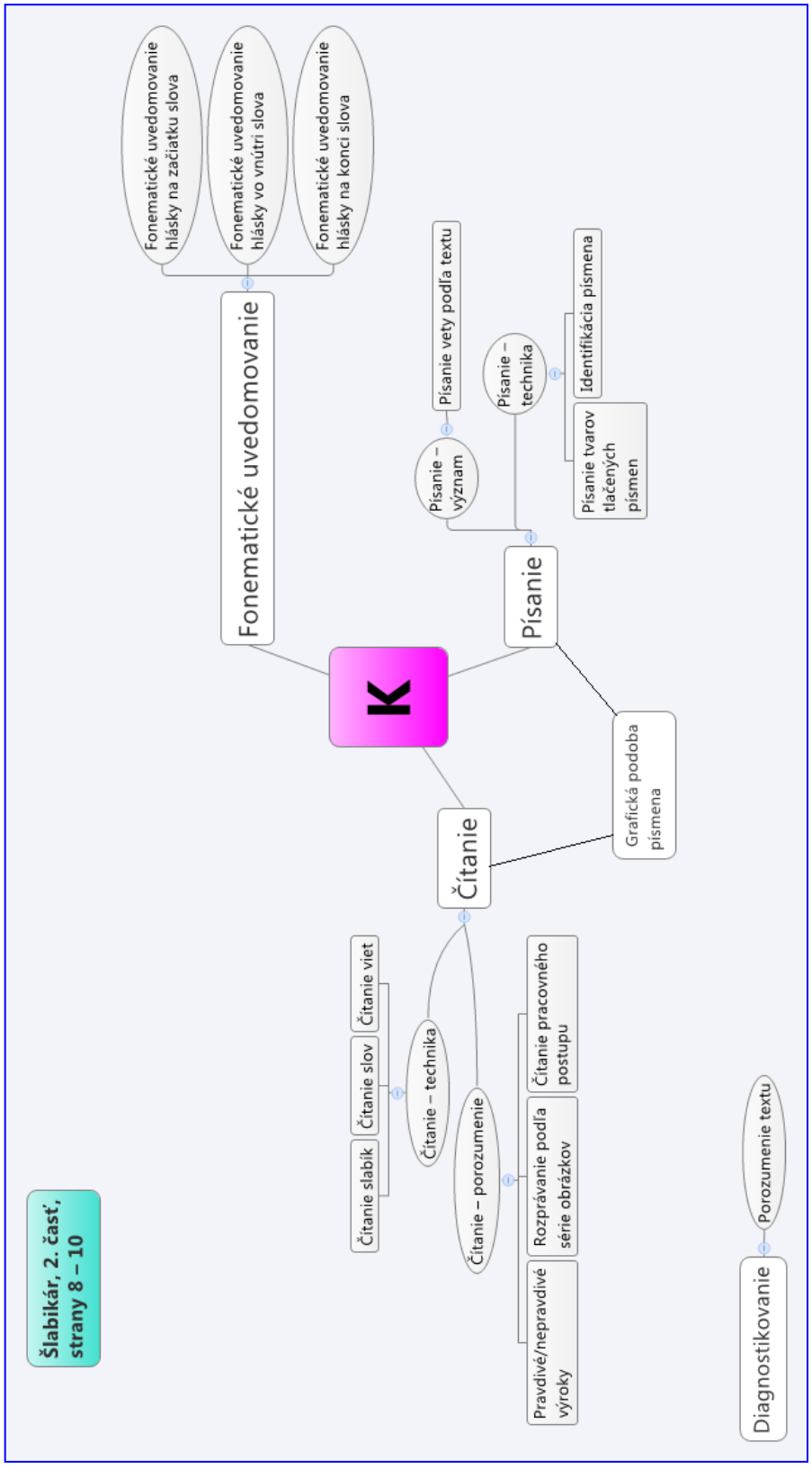

Náhľady strán zo šlabikára

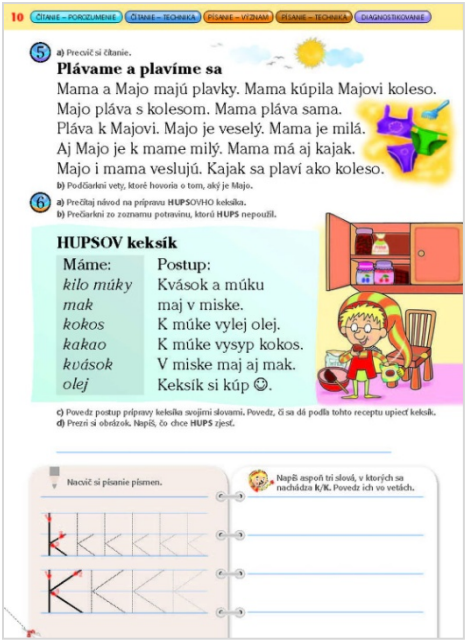

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *K*, *k*, rozprávanie príbehu podľa obrázkovej osnovy

Motivačné zameranie strán

Príprava jedla. Hokej a iné druhy športu. Recepty.

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 84
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 85
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 86

Medzipredmetové vzťahy

Matematika (pravdivé a nepravdivé výroky)

K

Strana 9

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom pre hlásku *K* je kladivo. Trojice obrázkov (slov) pre fonematické uvedomovanie sú úplné a tvoria ich slová z aktívnej lexiky žiakov. Po dôkladnom pomenovaní obrázkov predstavíme žiakom všetky tvary písmena *K*.

Upiecť koláč, to je hračka

Žiaci pozorujú sériu obrázkov – komiks a pokúsia sa podľa nich porozprávať príbeh. Na obrázkoch je znázornené, ako Hups pečie koláč.

Pri príprave koláča vzniká problém použitím veľkého množstva kvásku. Cesto začne kysnúť a Hups sa zľakne, čo spôsobil.
Obrázky 1 a 3 sú takmer identické. Žiaci medzi nimi nájdu rozdiely a označia ich šípkou.
Riešenie:

Riešenie úlohy doplníme o pomenovanie potravín, ktoré Hups použil. Žiakom poskytneme dostatok času na rozprávanie a formuláciu viet.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú slabiky, jednoslabičné a dvojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 9

9 / 1

a) Žiaci čítajú jednoslabičné a dvojslabičné slová alebo zoskupenia písmen bez významu. Rozhodnú, či prečítali slovo (zoskupenie písmen), ktoré má význam. Pokúsia sa sformulovať, prečo niektoré písmená tvoria, iné netvoria slovo.
b) Žiaci pomenujú rastliny a zvieratá na obrázku. Pomenovania použijú vo vetách.

9 / 2

a) V úlohe sa nachádza krátky text o chlapcoch na ilustrácii. Čítajú ho žiaci.
Po prečítaní textu odpovedajú na otázky týkajúce sa informácií, ktoré sú v texte priamo uvedené. Odporúčame ku každej vete formulovať 1-2 otázky.
Samko je veselý. *Aký je Samko? Kto je veselý?*

Osobitnú pozornosť venujeme správnemu čítaniu tvarov čísla *dva* (Majú aj dve lupy a dva vaky.).
b) Žiaci podľa textu zistia, ako sa volajú chlapci na obrázku. Schopnosť zistiť túto informáciu je významným ukazovateľom kvality porozumenia textu.
c) Obsahové zameranie viet je veľmi podobné vetám v časti úlohy a). Po prečítaní žiaci zistia, ktorá z viet je pravdivá, a podčiarknu ju (*Ivko má lupu a luk.*). Kvalita riešenia úlohy má diagnostický význam pre zistenie miery porozumenia textu.

9 / 3

Po pomenovaní obrázkov žiaci vyfarbia tie, v ktorých názve sa nachádza písmeno *K*. Riešenie: *hruška*, *mlieko*, *múka*, *kurča*
Úlohu môžu žiaci riešiť aj individuálne. Riešenie môžeme využiť pri diagnostikovaní.

9 / 4

a) Text čítajú žiaci. Z obsahovej stránky je veľmi jednoduchý. Z didaktického hľadiska sa môžeme sústrediť na nácvik techniky čítania. V texte sa nachádzajú aj trojslabičné slová. Pred čítaním textu odporúčame samostatne realizovať nácvik čítania týchto slov. Osobitnú pozornosť odporúčame venovať aj priamej reči v texte. Žiaci sa s týmto javom v texte už stretli, je potrebné, aby si ho zopakovali.
V časti úlohy b) žiaci prečítajú mená chlapcov z textu (*Slávko, Julko*). Majú ich povedať tak, že v nich vynechajú písmeno *k* (*Slávo, Julo*), a zistiť, či sa zmenil ich význam. Nie je potrebné, aby pri formulácii riešenia používali pojem *zdrobneniny*. Dôležité je, aby si uvedomovali významové odtiene.

Strana 10

10 / 5

Plávame a plavíme sa

Text čítajú žiaci. Z obsahovej stránky nie je náročný na porozumenie, sústredíme sa viac na precvičenie techniky čítania. Čítanie možno rozšíriť o jazykovú analýzu textu (počet viet, počet slov vo vetách, delenie slov na slabiky, počet písmen v slovách). Pri technickej stránke čítania sa sústredíme napríklad na správnosť čítania a melódiu viet.
Úloha b) je zameraná na porozumenie textu.
Riešenie: *Majo je veselý. Majo je milý k mame.*

10 / 6

a) Text čítajú žiaci. Nadväzuje na text na s. 8. Obsahuje postup na prípravu Hupsovho keksíka. Žiaci prečítajú zoznam surovín a postup.

Kvôli porozumeniu textu je dôležité zistiť, či žiaci rozumejú poslednej vete (*Keksík si kúp*). Pokúsia sa vysvetliť, čo znamená symbol ☺, zaradený na konci poslednej vety.
Úlohy b) – d) sú určené na porozumenie textu.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *k* a *K*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Vety spia

Cieľ: Precvičiť skladanie a čítanie viet.
Postup: Učiteľ si pripraví vety, ktoré napíše po jednotlivých slovách na kartičky. Každá veta by mala byť napísaná inou farbou alebo iným typom písma. Kartičky rozdá žiakom (každý má aspoň jednu kartičku). Najskôr všetci prečítajú svoje slová. Potom si ľahnú na lavicu, ako keby spali. Učiteľ povie: *Zobudí sa a pred tabuľu príde veta...* Povie niektorú z viet, ktoré napísal po slovách na kartičky. Žiaci, ktorí majú slová z vyslovenej vety, sa postavia a pred tabuľou zoradia tak, aby veta bola správne zložená. Ostatní žiaci potom vetu prečítajú.

Drep – skok

Cieľ: Opakovať fonematické uvedomovanie hlásky
Postup: Učiteľ postupne ukazuje žiakom ľubovoľné obrázky. Žiaci každý obrázok najskôr pomenujú a potom spravia drep (ak v slove nie je hláska *K*) alebo skok (ak sa v slove nachádza hláska *K*).

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 10 – 13

Strana 10

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (kladivo) a všetky tvary písmena *K*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

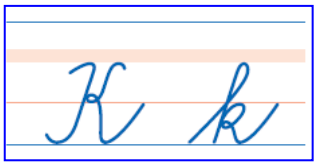

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *K*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.
Dbáme na dodržanie správnej postupnosti. Písmeno K sa od ostatných líši tým, že nie je dodržaná jednoťažnosť pri písaní.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *K*. Žiaci odlíšia tvary písmena *K* a plôšky vyfarbia.

V dolnej časti strany sa nachádzajú tri riadky na nácvik písmena *K* (v treťom riadku na nácvik písmena K v spojení so samohláskou *e*). Pri písaní prvého riadka žiaci použijú farebné ceruzky. Umožní im to napísať tvar aj niekoľkokrát. Ďalšie riadky vypíšu samostatne, dbáme na dodržanie správnej postupnosti pri písaní.

Strana 11

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory na precvičenie písania tvaru písmena *K* v slabikách, v slovách a vo vete. Odporúčame riadky vypísať v oddelených časoch. Žiaci môžu pracovať aj samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia, napr. úspešnosť pri odpise vety.

Strana 12

Na ľavom okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (kladivo) a všetky tvary písmena *K*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar malého písaného *k*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa opäť nachádza tabuľka s písmenami.

V plôškach sú vpísané tvary písmena *k* a tvary iných písmen, ktoré sa skladajú z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyfarbia len plôšky s písmenom *k*. Precvičia si tak analýzu písmen na tvarové prvky.

V dolnej časti strany sa žiaci naučia písať písmeno *k*. V prvom riadku je jeho tvar predpísaný v zväčšenej podobe. Žiaci ho niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Použitie viacerých farieb im umožní viacnásobné precvičenie písania daného tvaru. Upozorníme ich, že písmeno *k* má veľkosť tvarov veľkých písmen. Zvyšné dva riadky vypíšu podľa predpísaných písmen. Dbáme na dodržanie správnych tvarov a veľkosti písmen.

Strana 13

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory zamerané na precvičenie písania tvaru písmena *k* v slabikách a slovách. Pri písaní dbáme na dodržanie správnej veľkosti písmen. Odporúčame, aby žiaci riadky vypísali v samostatných časoch.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. písanie dĺžňov nad písmenami).

Pracovný zošit

Strana 18

Nápovedný obrázok a zviera KOALA

Po pomenovaní nápovedného obrázka sa žiaci, v súlade so svojimi individuálnymi schopnosťami, pokúsia prečítať vety. Podporujeme ich v samostatnom čítaní textu. Všetci žiaci môžu v texte vyznačiť písmená alebo slová podľa zadania učiteľa.

18 / 1

Pri riešení úlohy žiaci vytvárajú dvojice obrázkov a ich pomenovanie. Dopisujú slová – pomenovania alebo dokresľujú obrázky. Po pomenovaní obrázkov a prečítaní slov, môžu pracovať samostatne.

18 / 2

Úloha simuluje situáciu, v ktorej je využitie písanej reči veľmi efektívne. Písanie rôznych zoznamov je frekventovanou činnosťou, pri ktorej schopnosť písať využívame. Pred riešením úlohy odporúčame realizovať rozhovor o vytváraní a využívaní rôznych zoznamov. Po následnom pomenovaní obrázkov môžu žiaci napísať zoznam samostatne. Úlohu odporúčame doplniť aktivitou, pri ktorej napíšu ďalší zoznam (pomôcky na pripravovanú aktivitu, zoznam školských potrieb, zoznam vecí na výlet a pod.). Oceníme schopnosť žiakov využívať písanú reč v súlade s ich individuálnymi schopnosťami. Pri písaní zoznamov si môžu zvoliť typ písma a časti textu nahradiť obrázkami.

18 / 3

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *K*.

18 / 4

RU (rozširujúca úloha)

Príprava kakaa je veľmi jednoduchým súborom činností, ktorú zvládne už väčšina žiakov. Je preto vhodným predmetom pre rozprávanie postupu podľa obrázkov. Žiaci si dôkladne prezrú činnosti znázornené na obrázkoch a prečítajú vety. Vety môžu čítať aj tak, že si pomôžu obrázkami, pretože vo vetách sú použité aj písmená, ktoré sa doteraz neučili (preto je úloha označená ako rozširujúca). Potom podľa postupu očíslujú obrázky. Odporúčame riešenie úlohy rozšíriť o skutočnú prípravu kakaa podľa návodu tak, aby mali žiaci neustály očný kontakt s formuláciami viet v úlohe.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu napríklad hodnotiť čitateľnosť napísaných zoznamov z úlohy 2.

Strany 11 – 13

Pojmová mapa

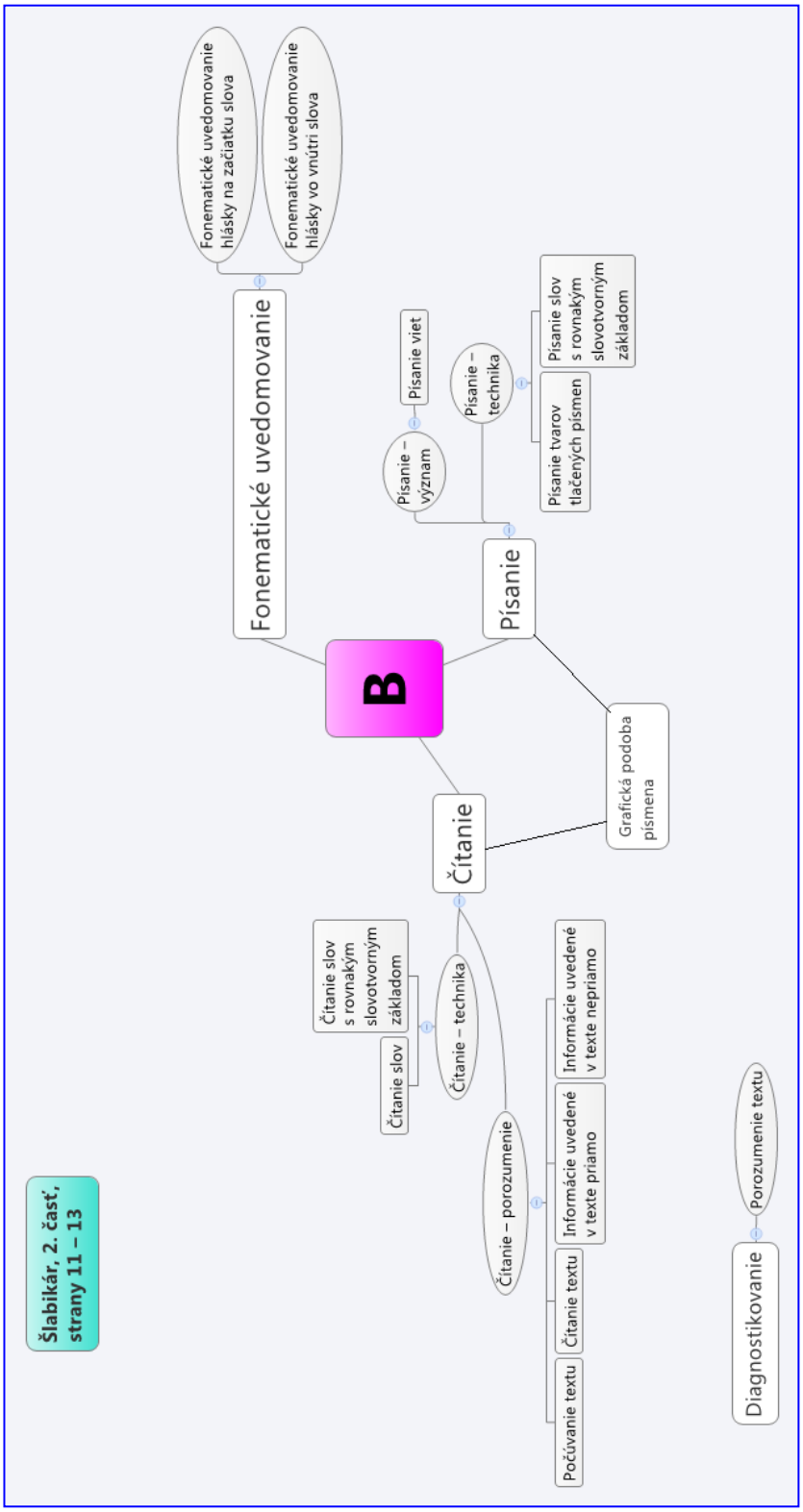

Náhľady strán zo šlabikára

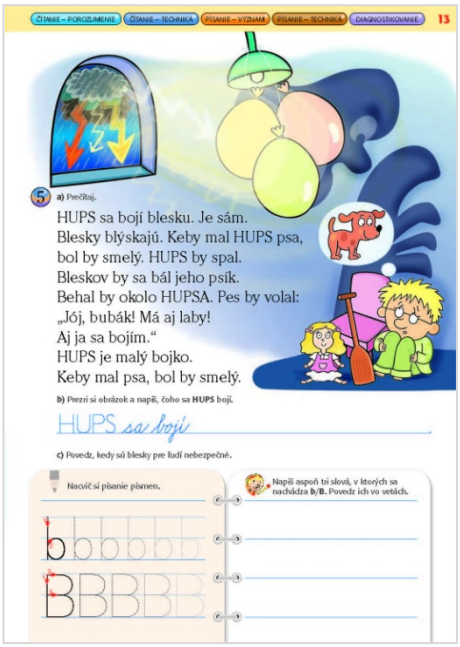

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *B*, *b*, čítanie slov a viet, zvolacia veta

Motivačné zameranie strán

Búrka. Lesné plody

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 87
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 88
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 89

B

Strana 11

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom pre hlásku *B* je *bránka*. Trojica obrázkov pre fonematické uvedomovanie je zostavená len pre hlásku *b* na začiatku a vo vnútri slova. Ak sa *b* nachádza na konci slova a nenasleduje za ním ďalšie slovo, nastáva spodobovanie. Pre fonematické uvedomovanie je takýto jav nevhodný, preto sme do tejto skupiny nezaradili žiadny obrázok, slovo. Pravdepodobne by slová navádzali žiakov na nesprávnu výslovnosť bez spodobovania *b*.

Po prezentácii nápovedného obrázka a súboru obrázkov k fonematickému uvedomovaniu ukážeme žiakom všetky tvary písmena *B*.

HUPS a bubák

Krátky veršovaný text je o nočnom strachu Hupsa z tieňov. Podobné obavy žiaci pravdepodobne sami zažili alebo zažívajú. Literárny text im pomôže uvedomiť si, že strach je neopodstatnený. Zaujímavou súčasťou textu sú citoslovcia. Žiaci porovnajú citoslovcia v texte s citoslovcami v úlohe za textom. Osobitnú pozornosť treba venovať vysvetleniu významu slov *blesk*, *bubák*, *bezbranný* a *brieždenie*, ktoré sú pre porozumenie textu kľúčové. Zvážte, či slová vysvetlíte pred čítaním textu alebo až po jeho prečítaní. Obidve možnosti sú vhodné. Výber závisí od schopností žiakov v triede. Vyfarbenie časti obrázka upriami pozornosť žiakov na informácie dôležité na porozumenie textu.
V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 12

12 / 1

Žiaci dopisujú do slov písmená *b*. Upozorníme ich na to, aby nepoužívali iné tvary písmena *b*. Na začiatku nie je potrebné písať veľké *B*, pretože slová neoznačujú vlastné mená a do vnútra slova zapísaného malými písmenami nemôžeme doplniť veľké písmeno. Písmeno *b* sa veľmi ľahko (a často) zamieňa s písmenom *d*. Preto treba dôkladne a opakovane precvičovať písanie týchto písmen.

12 / 2

Žiaci prečítajú slová a zistia, v čom sa odlišujú. Uvedomenie, že každý rozdiel v zápise slova je veľmi dôležitý, ba môže spôsobiť až zmenu významu slova, ich upozorní na potrebu dôslednosti pri písaní.

12 / 3

Žiaci prečítajú slová a pokúsia sa vysvetliť ich význam. Môžu vyznačiť spoločné časti slov. To, či správne porozumeli významu slova, zistíme podľa vytvorenej vety.

12 / 4

Text čítajú žiaci. Z obsahovej stránky nie je náročný na porozumenie. Pri čítaní sa žiaci sústredia na techniku čítania. Dbáme na správnosť čítania, plynulosť, čítanie priamej reči, prípadne aj melódiu viet. Text čítame opakovane.

Po prečítaní textu žiaci riešia úlohu b). Riešenie závisí od porozumenia textu. Podľa individuálnych schopností môžu žiaci úlohu riešiť samostatne.

Strana 13

13 / 5

Text nadväzuje na text na s. 11. Čítajú ho žiaci. V texte je opísaný vzájomný vzťah Hupsa a psa a zároveň ich strach v noci. Zaujímavý je rozdiel v tom, kto sa bojí alebo je smelý, v závislosti od prítomnosti druhého. Text je náročný, treba podrobne analyzovať jeho obsahovú stránku. Vhodne kladenými otázkami zabezpečíme porozumenie textu. Žiaci sa pokúsia dej textu prerozprávať. Oceníme ich schopnosť formulovať vety. Úlohu možno rozšíriť o rozprávanie žiakov o tom, kedy a prečo mávajú strach a čo im pomáha pri jeho prekonávaní.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *b a B*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Vlny

Cieľ: Okamžitá spätná väzba na to, či žiaci vedia vymyslieť slovo s novou hláskou.

Postup: Žiaci sa postupne postavia vedľa lavice a povedia slovo s hláskou *B* na začiatku alebo vo vnútri slova. Vstávajú z lavíc v poradí, ako sedia, po vyslovení slova zostanú stáť. Keď sa takýmto spôsobom „dostanú na koniec", začnú opäť tvoriť slová s hláskou *B* na začiatku alebo vo vnútri slova, ale po splnení zadania si sadnú. Vstávaním a sadaním žiaci pripomínajú pohyb vlny (ako pri športových podujatiach na tribúne). Aby boli „vlny rýchlejšie", môže učiteľ žiakov rozdeliť na skupiny podľa radov lavíc, v ktorých sedia (každý rad „spraví samostatnú vlnu").

Tichá

Cieľ: Opakovať čítanie slov.

Postup: Učiteľ použije kartičky so slovami. Žiakom ukáže napríklad slovo bábika a môže sa spýtať: *Je to hračka?* Žiaci kývaním hlavy odpovedia *áno*. Potom slovo spoločne prečítajú. Ak učiteľ ukáže žiakom slovo belasá, môže sa spýtať: *Počujeme toto slovo vo vete: „Obloha je modrá.“?* Žiaci kývaním hlavy odpovedia *nie*.

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 14 – 17

Strana 14

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (bránka) a všetky tvary písmena *B*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *B*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Tvar tohto písmena je pomerne zložitý. Žiakom podrobne opíšeme postup pri jeho písaní. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať častiam 1, 4, 5 a 6. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú vpísané tvary písmena *B* spolu s ďalšími písmenami zloženými z podobných tvarových prvkov. Žiaci odlíšia detaily písmena *B* a plôšky s ním vyfarbia.

V dolnej časti strany sa nachádzajú tri riadky na nácvik písmena *B*. V prvom riadku je jeho tvar predpísaný vo zväčšenej podobe. Žiaci ho niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Použitie viacerých farieb im umožní viacnásobné precvičenie písania daného tvaru. Vo zvyšných dvoch riadkoch si žiaci nacvičia písanie písmena *B* v už štandardnej veľkosti a písanie písmena *B* v slabike, v spojení so samohláskou *a*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov).

Odporúčame, aby učiteľ bližšie vymedzil predmet sebahodnotenia, napr. dodržanie primeranej veľkosti jednotlivých tvarových prvkov písmena.

Strana 15

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory, ktorých cieľom je nácvik písania písmena *B* v slabikách a vo vete. Žiaci vypracujú súbory v samostatných časoch. Môžu pracovať aj samostatne. Dbáme na dodržanie správneho tvaru písmena *B*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie vymedzil predmet sebahodnotenia, napr. dodržanie správnej proporcie medzi jednotlivými časťami tvaru písmena *B*.

Strana 16

Na okraji strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *B*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar písmena b s vyznačenou postupnosťou pri jeho písaní. Žiaci tvar opakovane obtiahnu farebnými ceruzkami.

V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *b* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyhľadajú a vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *b*. Pri riešení úlohy si intenzívne precvičia vnímanie detailov odlišujúcich tvary jednotlivých písmen.

V spodnej časti strany sa nachádzajú tri riadky zamerané na nácvik písania písmena *b*. V prvom riadku žiaci obťahujú tvar písmena vo zväčšenej veľkosti. Odporúčame, aby použili farebné ceruzky a každý tvar písmena obtiahli opakovane.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov).

Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. dodržiavanie správneho tvaru písmen).

Strana 17

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory zamerané na precvičenie písania písmena *b* v jednoslabičných a dvojslabičných slovách. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať pripojeniu písmena *b* k písmenám *e*, *i*, *l* a *u*. Dôležité je vysvetliť žiakom aj postup pri písaní spojenia písmena *o* a *b*. Tieto spoje odporúčame dôkladne precvičiť.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. správne pripojenie písmena *b* k iným písmenám).

Strany 18 – 19

Na dvojstrane sa nachádzajú úlohy, pri riešení ktorých si žiaci precvičia písanie už známych písmen.

Strana 18

V hornej časti strany sa nachádzajú dve vety napísané tlačeným písmom. Odporúčame, aby žiaci pri ich odpise použili tiež tlačené písmo. Na text nadväzuje úloha, pri ktorej kreslia nákup, na základe informácií v odpísaných vetách.

Pri kreslení si žiaci uvedomia obsah viet, ktoré písali. Podporíme tak ich skúsenosť, že písmo využívame na záznam, prenos informácií.

Po vyriešení úloh v spodnej časti strany žiaci napíšu slovo *PÍSANIE*. Slovo prepíšu aj písaným písmom.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je možné zamerať na úspešnosť pri písaní viet tlačeným písmom.

Strana 19

V riadkoch sú vpísané tri krátke vety. Žiaci ich odpíšu písaným písmom. Pracujú samostatne. Dbáme na dodržanie správneho tvaru písmen, veľkosti a optimálneho rozstupu.

V úlohe v dolnej časti strany spojením písmen vytvoria slovo bábika. Zapíšu ho aj veľkým tlačeným písmom aj písaným písmom. Uvedomia si tak možnosti použitia rôznych druhov písma.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je možné zamerať na dodržanie správnych tvarov písmen pri odpise.

Pracovný zošit

Strana 19

Nápovedný obrázok a zviera BOBOR

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci, podľa svojich individuálnych schopností, prečítajú alebo vypočujú informáciu o bobrovi. Všetci môžu v texte vyznačiť písmená, slová alebo iné časti podľa zadania učiteľa.

19 / 1

Deti povedia slová, citoslovcia, ktoré pomenúvajú zvuky zvonov. Predpokladáme, že najčastejšie budú hovoriť slová *bim*, *bam* alebo *bom*. Správne je aj použitie slova *cink*, alebo *cing*. Žiaci môžu do bublín vpísať ľubovoľné z týchto slov (za predpokladu, že ich vedia napísať), pracujú samostatne. Typ písma si môžu vybrať sami.

19 / 2

Cieľom úlohy je rozlíšenie významu slov, ktorých grafická podoba je veľmi podobná. Po prečítaní slov žiaci nakreslia obrázok, na ktorom bude vlak aj oblak. Odporúčame, aby v slovách vyznačili časti, ktoré sú rovnaké.

19 / 3

Časť z radu písmen tvorí plnovýznamové slovo. Žiaci analyzujú písmená a slová zakrúžkujú. Potom ich napíšu do riadku.

Riešenie: *bábika*, *klobúk*, *blesk*, *holuby*

19 / 4

Cieľom úlohy je podpora čítania s porozumením. Po dôkladnej analýze obrázka žiaci doplnia – dokreslia slovo v súlade s obsahom obrázka. Do posledného riadka vpíšu vetu podľa vlastného výberu. Dôležitá je kontrola správnosti napísaných viet.

19 / 5

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *B*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu napríklad hodnotiť tvorivosť a správnosť pri zostavení a napísaní vety v úlohe 4.

Strany 14 – 16

Pojmová mapa

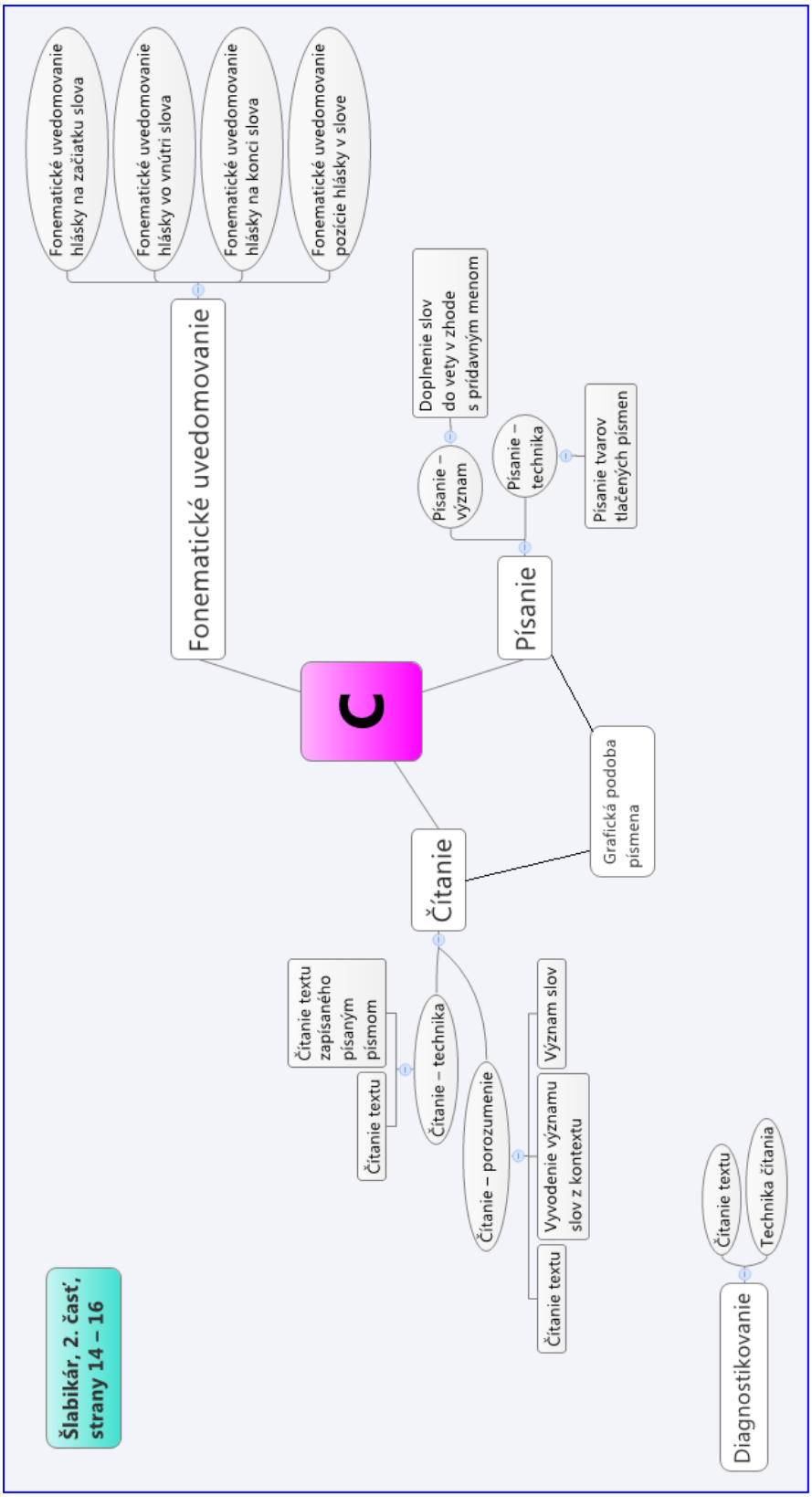

Náhľady strán zo šlabikára

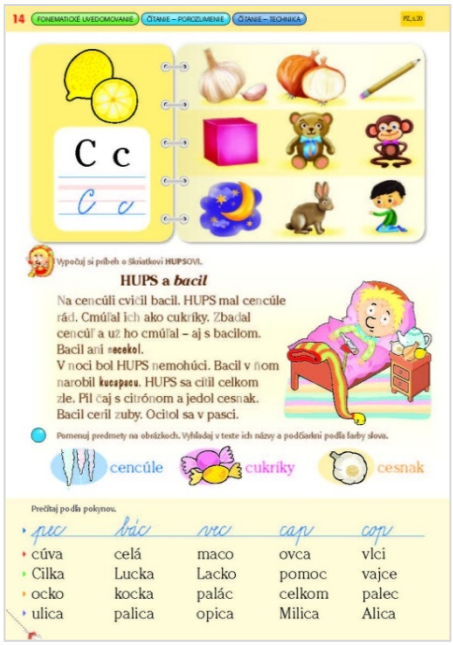

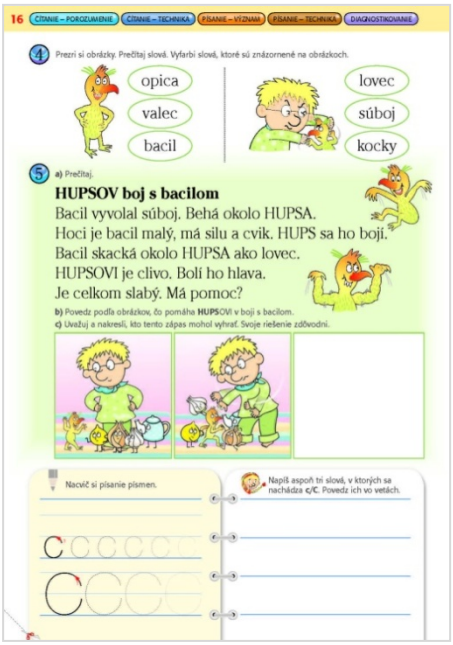

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *C*, *c*

Motivačné zameranie strán

Predchádzanie ochoreniam. Hračky. Vitamíny

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 90
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 91
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 92

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (voda – vznik ľadu)

C

Strana 14

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *C* je citrón. Všetky trojice obrázkov (slov) k fonematickému uvedomovaniu sú kompletné, slová sú z aktívnej lexiky žiakov. Po vyvodení hlásky *c* a upevnení správnej výslovnosti ukážeme žiakom všetky tvary písmena *C* a postup pri ich písaní.

HUPS a bacil

Text tvorí krátky príbeh o Hupsovi, ktorý si neopatrným správaním spôsobil ochorenie. Po vypočutí (prípadne prečítaní) textu sa ho žiaci pokúsia zreprodukovať, prerozprávať dej, prípadne môžu odpovedať

na otázky učiteľa. V texte sa nachádzajú dve slová odlíšené iným typom písma. Sú to slová, ktoré nie sú v spisovnom jazyku, ale majú schopnosť text zatraktívniť. Žiaci sa pokúsia význam týchto slov vysvetliť, prípadne si vypočujú vysvetlenie ich významu od učiteľa. Slová sú vysvetlené v Hupsovom slovníku, ktorý sa nachádza na multimediálnom disku k šlabikáru. Čítanie textu je vhodné rozšíriť o rozhovor o starostlivosti o vlastné zdravie. Žiaci môžu sformulovať rady pre Hupsa, ako si má chrániť zdravie.
V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.
V úlohe za textom žiaci najskôr pomenujú predmety na obrázkoch. Mali by hneď zistiť, že sú to slová, ktoré počuli v texte. Hoci ich nevedia prečítať, porovnaním tvarov písmen ich nájdu v texte a podčiarknu takou farbou, akou je napísané slovo vedľa obrázka.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 15

15 / 1

a) Text je nenáročný na porozumenie, umožňuje precvičiť techniku čítania textu zapísaného písaným písmom. Táto zručnosť je dôležitá, pretože žiaci píšu prevažne písaným písmom a potrebujú vedieť texty prečítať po sebe aj po iných.
b) Aj keď sme text označili ako nenáročný na porozumenie, ponúka možnosti na podporu čítania s porozumením. V texte sú podčiarknuté slová *obci*, *ockovi* a *milú*. Žiaci sa pokúsia nahradiť tieto slová inými slovami s podobným významom. Úlohu možno rozšíriť o nahradenie ľubovoľných slov slovami, ktoré zmenia význam textu (napr. milú – *protivnú*, malý – veľký, *bývam – nebývam*).

15 / 2

a) Žiaci pomenujú hračky, ktoré sú na poličke. Po vyslovení slova určia, či sa v ňom nachádza hláska *C* a na ktorej pozícii.

b) Žiaci do vety doplnia slová pomenúvajúce hračky na poličke, ktoré vedia napísať.

15 / 3

a) Cieľom úlohy je precvičiť techniku čítania. Text nie je náročný na porozumenie, čítajú ho žiaci. Sústredíme sa na plynulosť a správnosť čítania, čítanie priamej reči a správnu melódiu viet. Po precvičení čítania možno diagnostikovať kvalitu techniky čítania žiakov.

Riešenie úlohy b): *kocky.*

Strana 16

16 / 4

Žiaci priradia slová k obrázkom podľa významu. Pokúsia sa sformulovať aj vysvetlenie významu slov a použiť ich vo vetách. Sú to slová, ktoré sa nachádzajú v nasledujúcom texte. Porozumenie ich významu ovplyvní aj porozumenie textu.

16 / 5

HUPSOV boj s bacilom

a) Text nadväzuje na text na s. 14, prečítajú ho žiaci. Opisuje sa v ňom Hupsova slabosť pri ochorení. V texte je formulovaná otázka, vyzývajúca žiakov k tomu, aby navrhli, ako mu pomôcť. Po vyriešení úloh k predchádzajúcemu textu by mali vedieť vymyslieť niekoľko návrhov.

b) Žiaci podľa obrázkov opíšu, čo pomáha Hupsovi v boji s bacilom.

Zo situácie opísanej v texte vyplýva aj riešenie časti úlohy c). Žiaci sami dokreslia obrázok zobrazujúci, ako sa môže príbeh skončiť. Po nakreslení obrázka povedia, čo nakreslili, a svoje riešenie zdôvodnia.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *c* a *C*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Bystré uška

Cieľ: Určiť slová, ktoré sa nachádzali alebo nenachádzali v texte príbehu.

Postup: Žiaci si položia ruky na lavicu a počúvajú slová, ktoré hovorí učiteľ. Ak povie slovo, ktoré bolo použité v texte, zdvihnú ruku (lakeť zostáva položený na lavici). Ak povie slovo, ktoré v texte nebolo, ruku

nechajú položenú na lavici. Na záver hry učiteľ pochváli žiakov za to, že majú bystré uškáa správne pracovali.

Dážď z písmen

Cieľ: Skladať slová zo známych písmen.

Postup: Učiteľ si vopred pripraví slová napísané na kartičkách po jednotlivých písmenách. Každé slovo musí byť napísané inou farbou alebo typom písma, aby ich žiaci vedeli roztriediť po slovách. Kartičky s písmenami spustí z výšky na zem, akoby padal dážď. Žiaci najskôr vyhľadajú kartičky rovnakej farby (prípadne typu písma) a potom z nich zložia slovo.

Živé slová

Cieľ: Priradiť tlačený a písaný tvar toho istého slova.

Postup: Učiteľ si vopred pripraví slová napísané na kartičkách (každé slovo je napísané písaným i tlačeným písmom) a rozdá ich žiakom. Žiaci najskôr prečítajú všetky slová. Potom učiteľ povie: *K tabuli príde dvojica slova, ktoré počujeme vo vete...* (Napr.: *Moja teta sa volá Milica.* Na kartičkách je napísané slovo *Milica*. Žiaci, ktorí majú písaný alebo tlačený tvar tohto slova, prídu pred tabuľu. Ostatní žiaci slovo prečítajú a skontrolujú správnosť riešenia.)

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 20 – 23

Strana 20

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (citrón) a všetky tvary písmena *C*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *C*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Osobitnú pozornosť odporúčame venovať časti 1.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú vpísané tvary písmena *C* spolu s ďalšími písmenami zloženými z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky

s písmenom *C*. Pri riešení úlohy musia zohľadniť aj malé odlišnosti v detailoch tvarov.

V spodnej časti sú predpísané riadky na nácvik písania písmena *C*. Žiaci si tvar nacvičia najprv na väčšej veľkosti písmena. Opakovane ho obťahujú farebnými ceruzkami. Následne sa naučia písať písmeno *C* a jeho spojenie do slabiky v štandardnej veľkosti. Pri písaní v druhom a treťom riadku žiaci pracujú samostatne. Dbáme na dodržanie správneho tvaru písmena.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je možné zamerať aj na dodržiavanie kultivovaného správania pri práci, postavenia tela či držanie pera.

Strana 21
Na strane sa nachádzajú dva súbory riadkov, v ktorých si žiaci precvičia písanie tvarov písmena *C* a jeho spojenie do slabík, slova a vety. Odporúčame, aby ich vypracovali v samostatných časoch. Tvar písmena *C* nie je problematický, žiaci môžu pracovať samostatne.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je možné zamerať aj na úspešnosť pri samostatnej práci.

Strana 22
Aj na okraji tejto strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *C*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

Prvky na stranách tohto typu sa v zošite na písanie opakujú. Keďže tvar písmena *c* je jednoduchý, žiaci môžu skúsiť vypracovať stranu samostatne. Pred začatím práce je možné zopakovať zadania pre všetky úlohy na strane. Oceňujeme snahu žiakov o samostatnosť.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov).

Predmet sebahodnotenia odporúčame zamerať na samostatnosť pri vypracovaní strany.

Strana 23

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory zamerané na nácvik písania písmena *c* v jednoslabičných, dvojslabičných a v jednom trojslabičnom slove. Odporúčame, aby ich žiaci vypracovali v samostatných časoch. Odpis môžu robiť aj samostatne, prípadne v rámci domácej úlohy.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ presnejšie vymedzil predmet sebahodnotenia, napr. dodržanie správnej veľkosti začiatku písmena *c* (časť 1) pri písaní.

Pracovný zošit

Strana 20

Nápovedný obrázok a zviera CIBETKA

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci, podľa svojich individuálnych schopností, prečítajú alebo vypočujú informáciu o cibetke. Podľa inštrukcií učiteľa môžu v texte vyznačiť písmená alebo slová.

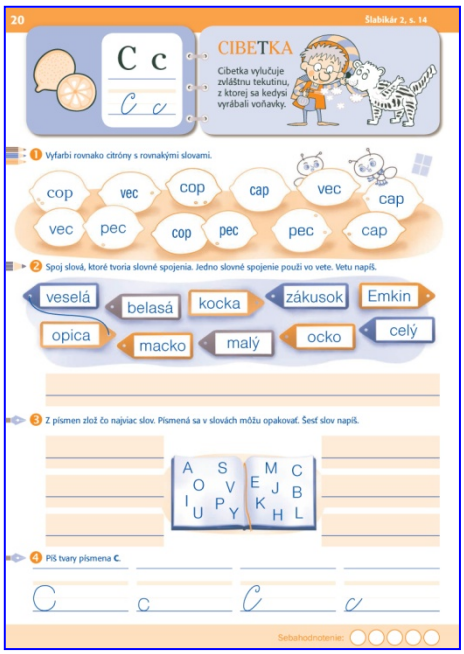

20 / 1

V citrónoch sú vpísané jednoslabičné slová. Každé slovo je vpísané trikrát. Žiaci rovnakou farbou vyfarbia obrázky s rovnakými slovami. Riešenie úlohy je náročné, pretože slová sú zložené z malého počtu písmen, sú teda veľmi podobné.

20 / 2

Žiaci prečítajú všetky slová a pokúsia sa povedať, ktoré slová môžu tvoriť slovné spojenia. Vytvorené dvojice žiaci napíšu do riadka. Pre riešenie úlohy potrebujú rozlíšiť rod podstatných a prídavných mien. Úspešnosť pri riešení úlohy svedčí o vysokej kvalite ich jazykovej gramotnosti. Kvôli celkovej náročnosti riešenia úlohy odporúčame spoločné vypracovanie so zápisom na tabuľu.

20 / 3

V súbore písmen sa nachádzajú už len známe písmená. Niekoľko slov vytvoríme so žiakmi spoločne. Žiaci potom samostatne dopíšu ďalšie

slová. Po vypracovaní úlohy je potrebné skontrolovať správnosť napísaných slov a oceniť ich za počet napísaných slov.
Riešenie: *mama*, *vec*, *sup*, *moc*, *misa*, *blesk*, *beh*, *peha*, *pes*, *les*, *sob*, *liek*, *bok*,...

20 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *C*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Učiteľ môže bližšie špecifikovať predmet sebahodnotenia, napríklad mieru tvorivosti pri riešení úlohy 3.

Strany 17 – 19

Pojmová mapa

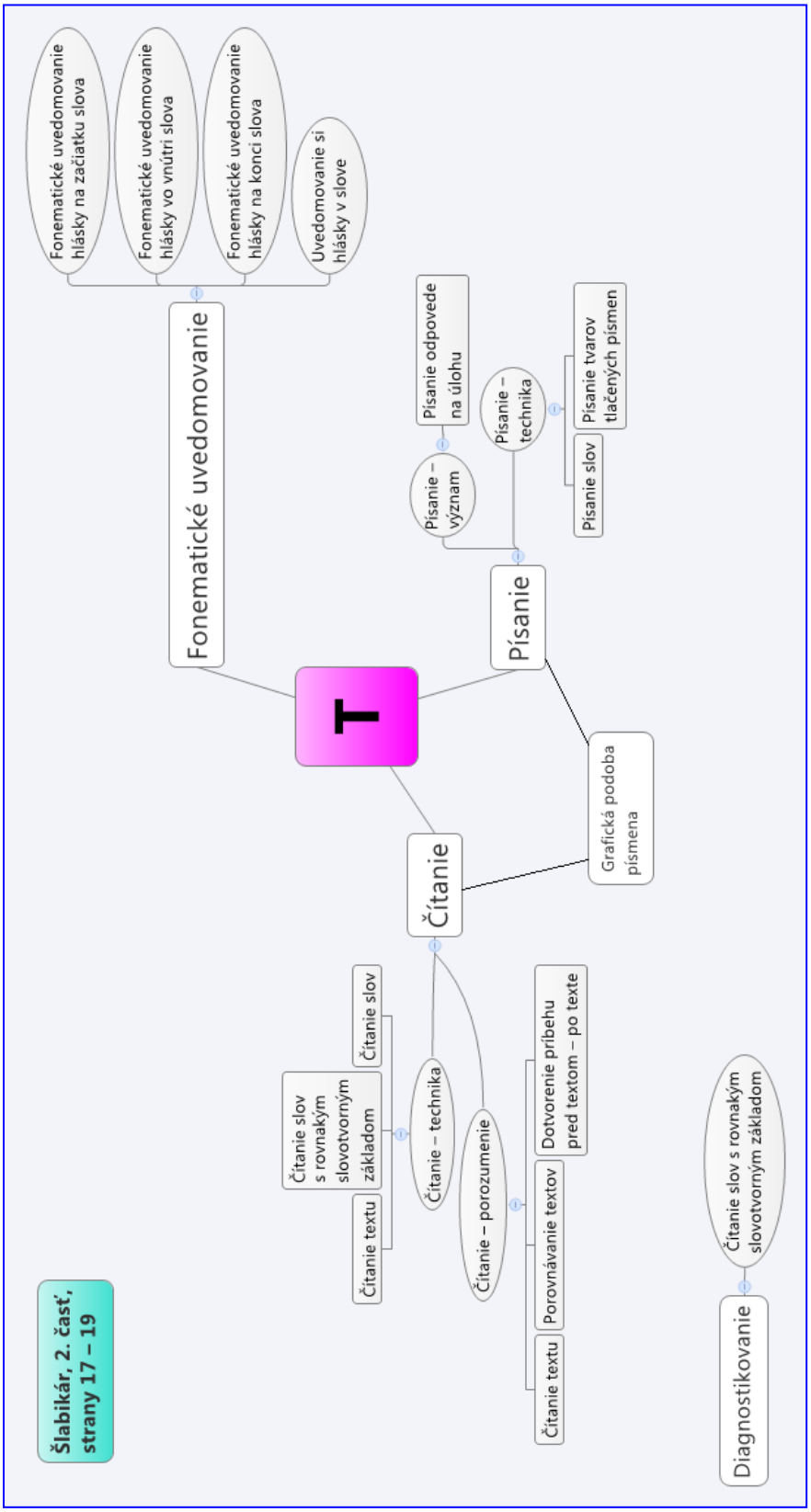

Náhľady strán zo šlabikára

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *T*, *t*

Motivačné zameranie strán

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 93
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 94
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 95

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (rastliny)

T

Strana 17

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *T* je traktor. Trojice obrázkov (slov) pre fonematické uvedomovanie sú kompletné. Po vyvodení hlásky ukážeme žiakom všetky tvary písmena *T*.

HUPSOVO tajomstvo

V texte je obsiahnutá hádanka, ktorej riešením je odhalenie Hupsovho kamaráta trpaslíka, strážcu trávnika. Žiaci si text vypočujú, prípadne ho sami prečítajú. V texte sa nachádzajú opytovacie vety, dbáme na správnu

melódiu týchto viet. Po prečítaní textu žiaci odpovedajú na otázky pedagóga, viažuce sa k porozumeniu textu.
Napríklad: *Kto necháva v tráve stopy? Čo v záhrade straší? Kto stráži trávnik?...*
V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.
V časti úlohy a) žiaci vyfarbia obrázok trpaslíka – strážcu trávnika.
V časti úlohy b) žiaci najskôr pomenujú zvieratá na obrázkoch. Mali by hneď zistiť, že sú to slová, ktoré počuli v texte. Hoci ich nevedia prečítať, porovnaním tvarov písmen ich nájdu v texte a podčiarknu takou farbou, akou je napísané slovo na obrázku.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 18

18 / 1

a) Text nie je náročný na porozumenie, sústredíme sa predovšetkým na techniku čítania. Text žiaci čítajú opakovane. Dbáme najmä na správnosť, plynulosť, priamu reč a melódiu viet.
b) Žiaci vyhľadajú v texte názov zvieraťa a podčiarknu ho.
Riešenie: *kohút*

18 / 2

a), b) Žiaci odlíšia v obrázku pracovné nástroje a pomenujú ich. Určia pozíciu hlásky *T* v slovách. Určia, ktorý predmet nie je pracovným nástrojom, a vyfarbia ho. Do riadkov napíšu pomenovania pracovných nástrojov.
Riešenie: *metla*, *motyka*, *lopata*
Neovplyvňujeme žiakov pri výbere typu písma (tlačené/písané). Dbáme na čitateľnosť napísaných slov, upravíme jazykovú správnosť.

18 / 3

a) Text čítajú žiaci. Nie je náročný na porozumenie.

Pri čítaní textu sa zameriame predovšetkým na techniku čítania – správnosť, plynulosť, priamu reč, melódiu viet.
b) Žiaci prečítajú vety, ktoré sa odlišujú od viet v časti a) niektorým slovom. Porovnajú význam viet a podčiarknu slovo, ktorým sa vety odlišujú.

Strana 19

19 / 4

Žiaci môžu úlohu (po ústnej príprave) vyriešiť samostatne. Neovplyvňujeme ich pri výbere typu písma na písanie. Úloha zároveň pozitívne motivuje žiakov na čítanie textu v nasledujúcej úlohe.

19 / 5

a) Text čítajú žiaci. Je v ňom opísaný krátky príbeh o Hupsovom výlete do sveta. Tak ako väčšina detí, aj on prestáva byť hrdinom, keď zacíti neistotu, trochu sa vzdiali od bezpečia domova, od rodičov. Do textu doplnia vhodné slovo. Môže ním byť napríklad slovo *TMAVÝ* (prípadne *nudný*, *nebezpečný*, za predpokladu, že vedia dané slová napísať). b) Žiaci prečítajú text a pokúsia sa vysvetliť, prečo Hups utekal do svojej postele. Odporúčame formulovať aj viac otázok zameraných na informácie priamo uvedené v texte. Vhodným rozšírením úlohy je doplnenie príbehu o text opisujúci situáciu pred dejom v texte a po ňom.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *t* a *T*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Hádankostroj

Cieľ: Precvičiť logické myslenie a vyjadrovanie žiakov, čítanie slov a orientáciu v texte.

Postup: Hra sa môže využiť pri práci so slovným materiálom na nácvik techniky čítania v úlohe pod motivačným textom. Jeden žiak bude tvoriť hádanku, ostatní hľadajú správne riešenie v slovách v úlohe. Napr.: *Je to názov dňa v týždni. Slovo je v prvom stĺpci.* Odpoveď: *sobota*.
Je to vec, ktorú potrebujeme pri zametaní. Slovo je v riadku so zeleným trojuholníkom. Odpoveď: *metla*.

Rozsah slov, medzi ktorými žiaci hľadajú odpoveď, môže učiteľ rozšíriť na niekoľko stĺpcov alebo riadkov naraz.

Vety spia

Cieľ: Precvičiť skladanie a čítanie viet.

Postup: Učiteľ si pripraví vety, ktoré napíše po jednotlivých slovách na kartičky. Každá veta by mala byť napísaná inou farbou alebo iným typom písma. Kartičky rozdá žiakom (každý má aspoň jednu kartičku). Najskôr všetci prečítajú svoje slová. Potom si ľahnú na lavicu, akoby spali. Učiteľ povie: *Zobudí sa a pred tabuľu príde veta, v ktorej je slovo...* Povie slovo z niektorej vety, ktoré napísal po slovách na kartičky. Žiak, ktorý má slovo z danej vety, sa postaví. Podľa farby a druhu písma slova prídu pred tabuľu ďalší žiaci, ktorí majú zvyšné slová z vety. Zoradia sa tak, aby veta bola správne zložená. Ostatní žiaci potom vetu prečítajú.

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 24 – 27

Strana 24

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (traktor) a všetky tvary písmena *T*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

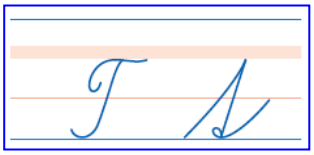

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *T*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Písmeno *T* je jedným z písmen, ktoré nepíšeme jedným ťahom. Žiakom je potrebné dôkladne vysvetliť postup pri písaní.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú vpísané tvary písmena *T* spolu s ďalšími písmenami zloženými z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky s písmenom *T*.

V dolnej časti sú riadky zamerané na nácvik písania tvaru písmena *T*. V prvom riadku sa nachádza trikrát napísané zväčšené písmeno T, ktoré žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Pri písaní dbáme na dodržiavanie postupu pri písaní, predovšetkým na písanie písmena dvoma ťahmi.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je vhodné presnejšie vymedziť, napr. úspešnosť pri písaní písmena dvoma ťahmi.

Strana 25

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky zamerané na nácvik písania písmena *T* v slabikách, slovách aj vo vete. Odporúčame, aby ich žiaci vypracovali v samostatných časoch. Môžu pracovať aj samostatne. Dbáme na dodržiavanie správneho postupu pri písaní písmena *T*.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je možné vymedziť so zameraním na dodržanie správnej veľkosti písmen.

Strana 26

Aj na okraji tejto strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *T*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V hornej časti strany sa nachádza zväčšená podoba malého písaného *t* so šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiakov upozorníme predovšetkým na postup pri prechode z časti 2 na časť 3. Potom tvar niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami.

V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *t* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *t*. Môžu pracovať samostatne.

V dolnej časti strany sa žiaci naučia písať písmeno *t*. V prvom riadku je jeho tvar predpísaný vo zväčšenej podobe. Žiaci ho niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Použitie viacerých farieb im umožní viacnásobné precvičenie písania daného tvaru. Zvyšné dva riadky vypíšu podľa predpísaných písmen. Dbáme na dodržanie správnych tvarov a veľkosti písmen.

Strana 27

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na nácvik písania písmena *t*. V obidvoch si žiaci precvičia písanie tohto písmena v slabikách, v jednoslabičných a v dvojslabičných slovách (v druhom súbore aj v jednom trojslabičnom slove). Odporúčame, aby sa vypracovanie realizovalo v samostatných časoch.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. dodržiavanie správnych rozstupov medzi písmenami v slovách).

Pracovný zošit

Strana 21

Nápovedný obrázok a TERMITY

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci, v súlade s ich individuálnymi schopnosťami, prečítajú alebo vypočujú informáciu o termitoch. Podľa zadania učiteľa môžu v texte zakrúžkovať známe/neznáme písmená alebo slová.

21 / 1

V obrázkoch je zakomponovaný tvar písmena *T*. Žiaci pozorujú obrázky a tvary písmen farebne zvýraznia. Odporúčame úlohu rozšíriť o presný opis umiestnenia tvaru písmen v obrázkoch.

21 / 2

Dvojsmerovku žiaci v pracovnom zošite už riešili. Najprv sa ubezpečíme, že poznajú spôsob riešenia, potom môžu pracovať samostatne.

Riešenie: *Betka*, *Zlatka*, *Zita*, *Lucka*, *Zuza*, *Katka*, *Laco*

21 / 3

Žiaci dôkladne analyzujú obrázok a tvoria o ňom množstvo viet. Snažíme sa, aby obrázok opísali skutočne dôkladne. V druhej časti úlohy určujú pravdivé/nepravdivé tvrdenia. Úlohu odporúčame riešiť spoločne, so zápisom na tabuľu.

21 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *T*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Učiteľ môže bližšie špecifikovať predmet sebahodnotenia. Napr. dôslednosť a trpezlivosť pri riešení úlohy 2.

Pracovný zošit

Opakovanie 2 (A – T)

Strany 22 – 23

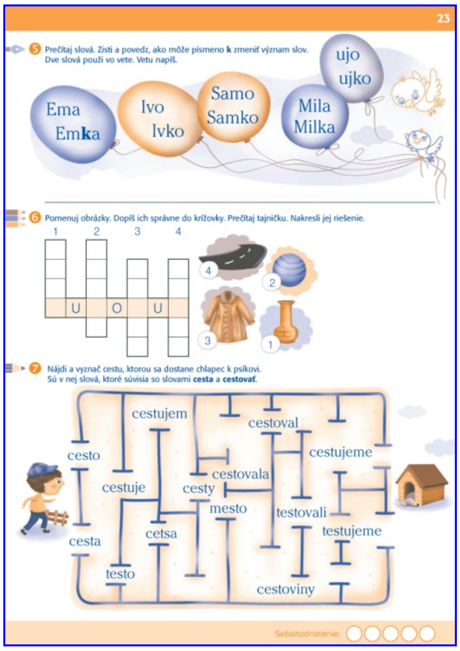

Dvojstrana obsahuje úlohy, ktoré poskytujú priestor na zopakovanie si poznatkov o písaní písmen, ktoré sa žiaci v šlabikárovej časti naučili. Úlohy majú menej tradičný obsah a sú zamerané na celkové využitie poznatkov o všetkých písmenách a predovšetkým na využitie písanej reči v čo najaktívnejšej súvislosti.

22 / 1

Podpisovanie zošitov a iných predmetov je jedným z najbežnejších využití písanej reči prvákmi. Na obrázku sú znázornené zošity. Žiaci z menoviek prečítajú a prepíšu mená detí. Píšu písaným písmom, aby si precvičili pravidlo písania veľkých písmen na začiatku vlastných mien. Riešenie úlohy má z tohto pohľadu významný diagnostický význam.

22 / 2

Slová *malý*, *malá* a *malé* sa odlišujú len posledným písmenom. Žiaci po pomenovaní každého obrázka určia, ktoré slovo k nemu patrí. Pred písomným riešením úlohy odporúčame aj ústne sformulovanie riešenia, aby sa predišlo nesprávnemu riešeniu kvôli chybnému určeniu rodu podstatných mien. Nesprávne určenie rodu podstatných mien môže signalizovať neskoršie poruchy učenia a je významným diagnostickým zistením, ktoré je, samozrejme, potrebné ďalej overiť a následne zvážiť kontaktovanie špeciálneho pedagóga.

22 / 3

Žiaci vytvoria ústne čo najviac viet o obrázku.

Deti na obrázku odporúčame pomenovať *Ela* a *Lacko*. Podľa individuálnych schopností žiakov odporúčame zvážiť samostatný zápis viet alebo spoločný zápis viet na tabuľu a ich následný odpis.

22 / 4

Úloha je vhodná aj na samostatnú prácu. Názvy farieb sú žiaci zvyknutí čítať pri vyfarbovaní riadkov v zošitoch na písanie. Podľa individuálnych schopností žiakov je možné prefarbiť názvy farieb farebnými ceruzkami. Následné vyfarbovanie obrázka žiaci urobia samostatne. Oceníme dôslednosť pri vyfarbovaní.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebadiagnostikovania je možné spresniť so zameraním na schopnosť samostatnej práce a dôslednosti pri práci.

23 / 5

Pri riešení úlohy musia žiaci preukázať svoju schopnosť vnímať malé rozdiely v zápise slov (odlišnosť v jednom písmene) a aj vo význame slov (zdrobnenina). Pozorujú dvojice slov, zisťujú a pomenúvajú, čím sa odlišujú. Dbáme na čo najpresnejšie formulácie žiakov, umožníme im ich spresňovanie. Potom dve slová použijú vo vete, ktorú napíšu. Odporúčame im umožniť napísať vetu samostatne. Typ písma si môžu vybrať.

23 / 6

Žiaci najprv spoločne pomenujú obrázky (1 – *váza*, 2 – *lopta*, 3 – *kabát*, 4 – *cesta*). Potom vpíšu slová do krížovky veľkými tlačenými písmenami.

Riešenie: *AUTOBUS*

23 / 7

Pri riešení úlohy žiaci preukážu svoju schopnosť identifikovať slová s rovnakým slovotvorným základom. Pred riešením úlohy je potrebné, aby sa pokúsili prečítať všetky slová v bludisku a vysvetlili ich význam, prípadne zdôvodnili, že význam nemajú. Slová, ktoré nevedia prečítať (nepoznajú všetky písmená alebo nemajú význam), nie sú riešením bludiska. Cestu bludiskom po tejto príprave môžu vyznačiť samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je vhodné spresniť podľa miery samostatnosti žiaka pri práci, prípadne podľa kvality napísanej vety v úlohe 5.

Strany 20 – 22

Pojmová mapa

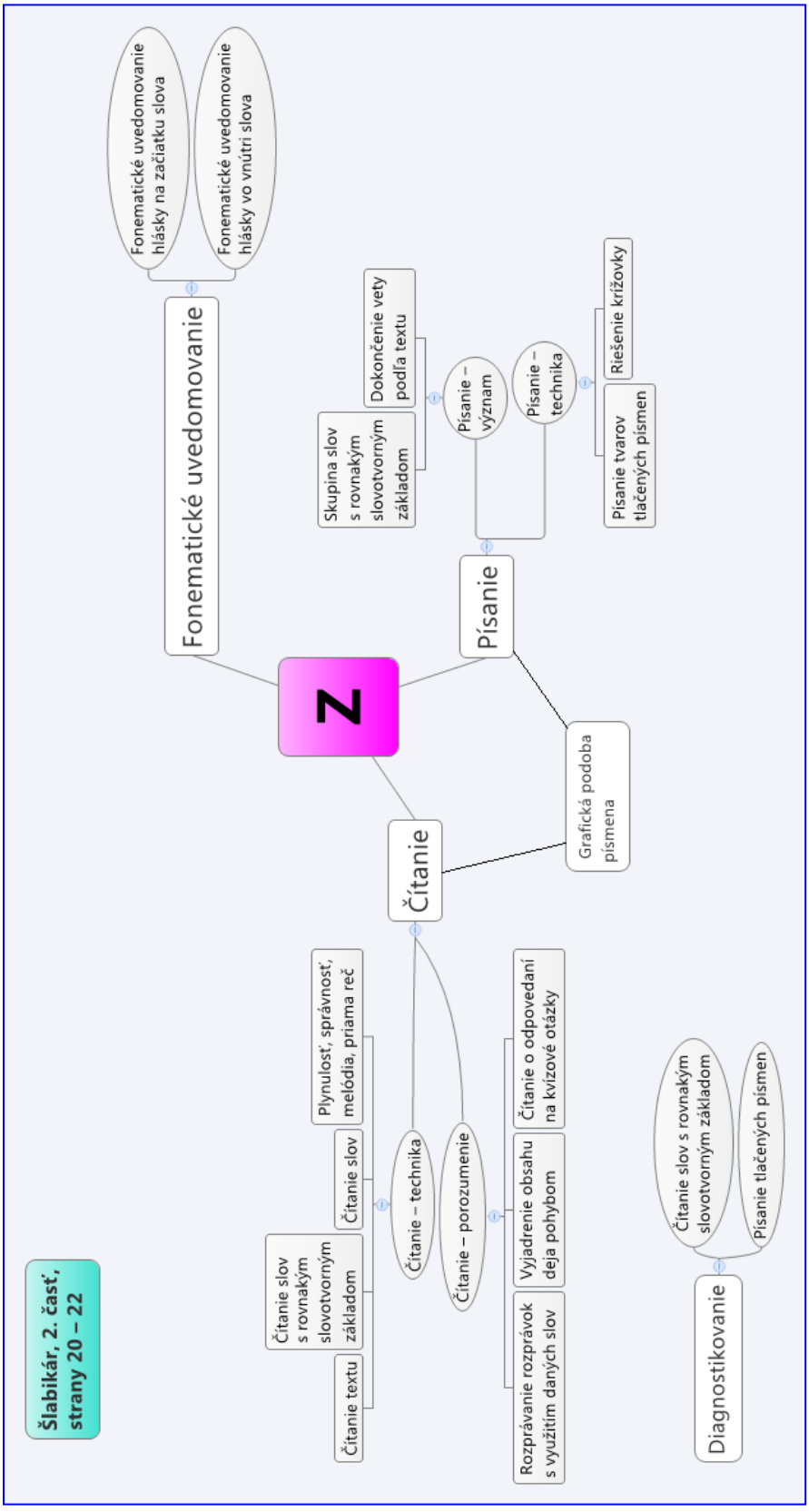

Náhľady strán zo šlabikára

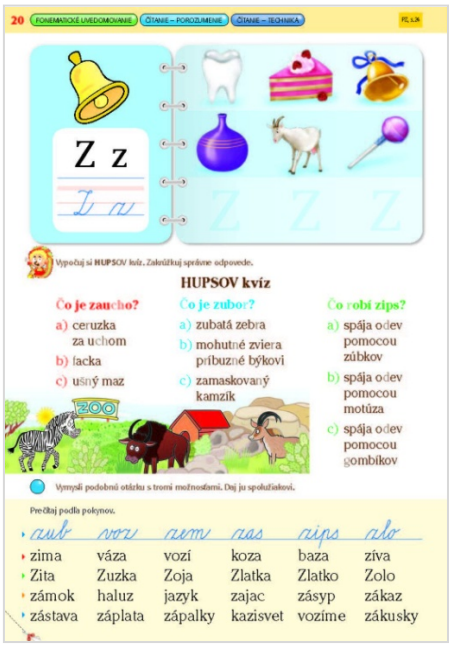

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Z*, *z*, kvíz

Motivačné zameranie strán

Rozprávky. Pomoc v rodine

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 96
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 97
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 98

Medzipredmetové vzťahy

Matematika (pravda – nepravda)

Z

Strana 20

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedný obrázok k hláske *Z* je zvon/zvonček. Trojice obrázkov k fonematickému uvedomovaniu sú zostavené len pre pozíciu hlásky *z* na začiatku a vo vnútri slova. Ak sa hláska *z* nachádza na konci slova, nastáva spodobovanie na hlásku *s*. Z tohto dôvodu sme do tejto skupiny obrázky (slová) nezaradili. Po prezentácii nápovedného obrázka a súboru obrázkov k fonematickému uvedomovaniu ukážeme žiakom všetky tvary písmena *Z*.

Hupsov kvíz

Netradičná forma textu bude pre žiakov nepochybne atraktívna. Text tvoria tri testové úlohy s vtipne formulovanými možnosťami správnej odpovede. Žiaci si úlohy a distraktory (možnosti odpovedí) vypočujú, prípadne ich sami prečítajú. Samozrejme, zakrúžkujú správnu odpoveď. V dvojiciach sa môžu pokúsiť navrhnúť ďalšiu otázku. Veľmi oceníme ich úspešnosť a iniciatívu.

V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 21

21 / 1

a) Žiaci prečítajú slová. Podľa individuálnych schopností ich môžu čítať aj opakovane. Po prečítaní môžu vysvetliť význam slov. Vyfarbia slová, ktoré možno použiť pri rozprávaní rozprávky, môžu si vybrať ktoré. Táto časť úlohy nemá správne riešenie, žiaci ju urobia na základe svojho názoru, ktorý treba rešpektovať.

b) Žiaci vymyslia a porozprávajú rozprávku, v ktorej použijú vyfarbené slová. Vytvoríme dostatok priestoru na ich rozprávanie. Dbáme na kvalitu viet a prejavu žiakov.

21 / 2

a) Text úlohy nie je náročný na porozumenie. Čítajú ho žiaci, podľa svojich individuálnych schopností aj opakovane. Dbáme na techniku čítania – správnosť, plynulosť, melódiu viet.

b) Žiaci prečítajú otázky a značkami podľa zadania označia odpoveď. Úspešnosť riešenia je prejavom miery ich porozumenia textu. Okrem správnosti riešenia dbáme aj na správnu melódiu opytovacích viet.

21 / 3

a) Text čítajú žiaci. Zameriame sa na techniku čítania – správnosť,

plynulosť, melódiu viet a priamu reč. Kvalitu čítania môžeme aj diagnostikovať.
b) Žiaci vyhľadajú v texte názov dňa (sobotu) a podčiarknu ho.

Strana 22

22 / 4

a), b), c) Čítanie slov s rovnakým slovotvorným základom si žiaci precvičovali už niekoľkokrát. Pri riešení tejto úlohy sa, okrem prečítania slov a identifikovania spoločnej časti, pokúsia napísať podobnú skupinu slov. Oceníme ich úspešnosť.

22 / 5

HUPS a zmizík

a) Text čítajú žiaci. Opisuje začiatok príbehu o Hupsovi. Po jeho prečítaní (aj opakovanom) sa žiaci pokúsia príbeh dokončiť. Dokončia oznamovaciu vetu zakončenú troma bodkami. Vysvetlíme im, na čo sa tri bodky (...) v písanej reči využívajú (nedokončená veta ponúka možnosť doplniť koniec vety podľa vlastného uváženia).
b) Žiaci odpovedia na otázku z textu.
c) Využitie pohybu má v didaktike primárneho vzdelávania významné postavenie. Pri riešení tejto úlohy žiaci pohybom znázornia vetu napísanú iným typom písma. Oceníme predovšetkým ich originalitu.
c) Žiaci dokončia vety, v ktorých na základe analýzy obrázkov na začiatku riadka zistia, čo majú do vety dopísať. Písomné záznamy žiakov potom treba dôkladne skontrolovať predovšetkým z jazykového hľadiska.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *z* a *Z*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Telefón

Cieľ hry: Precvičiť grafickú podobu slov.
Postup: Učiteľ uloží na lavicu kartičky so známymi písmenami. Žiaci ich najskôr spoločne prečítajú. Potom sa presunú do zadnej časti triedy (mimo lavíc). Rozdelia sa do dvoch skupín, ktoré sa postavia do zástupu chrbtom k lavici so slovami. Posledný z každého zástupu je rovnako

vzdialený od lavice – asi 1 m. Učiteľ sa postaví k prvým žiakom v zástupoch a každému pošepká do ucha niektoré zo slov na kartičkách, napr. *zajac*. Žiaci na povel začnú šepkať slovo spolužiakovi, ktorý stojí za nimi (klasická hra na telefón). Posledný žiak, keď sa dozvie slovo, podíde k lavici a zoberie do ruky kartičku so správnym slovom, ktoré sa „dozvedel z telefónu".
Vyhráva skupina, ktorá skôr a zároveň správne určí dané slovo. Posledný žiak sa premiestni na začiatok (k učiteľovi) a hra pokračuje.

Čierny Peter
Cieľ hry: Pozorne sledovať čítaný text a rozlišovať jednotlivé vety.
Postup: Učiteľ sa vopred dohodne so žiakmi, koľko viet bude každý čítať (zo začiatku je vhodné čítať iba jednu vetu), a určí poradie čítajúcich (napr. postupne, ako sedia za sebou). Potom žiaci samostatne čítajú vety zo šlabikára na strane 21/3. Kto sa „stratí" pri čítaní viet, je Čierny Peter. Spolužiaci mu ukážu, ktorú vetu má prečítať. Na lavicu dostane maňušku HUPSA – pomocníka. Pri hre je dôležité, aby každý čítal aspoň dvakrát. Tak má každý šancu zažiť pocit úspechu a radosti z čítania.

Písanie

Písanie, 4. zošit, strany 28 – 32

Strana 28

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (zvon) a všetky tvary písmena *Z*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Z*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

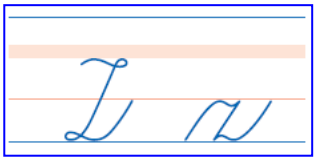

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *Z*. Žiaci odlíšia tvary písmena *Z* a plôšky vyfarbia.

V dolnej časti strany sú riadky určené na nácvik písania písmena Z. Tvary v prvom riadku žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. V ďalších

dvoch riadkoch pracujú podľa zadania. Dbáme predovšetkým na dodržanie správneho sklonu písmena.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní správneho rozstupu medzi písmenami.

Strana 29
Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na nácvik písania písmena *Z* v slabike, v slovách a vo vete. Odporúčame, aby žiaci súbory vypracovali v samostatných časoch. Dbáme predovšetkým na dodržanie správneho tvaru a sklonu písmena.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť, napr. dodržanie správneho sklonu pri písaní písmena Z.

Strana 30
Na ľavom okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (zvon) a všetky tvary písmena *Z*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať. Pokúsia sa presne sformulovať informáciu, ktorú zistili, a to ktoré písmeno sa idú učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar malého písaného *z*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Pri písaní písmena *z* je potrebné osobitnú pozornosť venovať spojeniu 2-3.

V pravej hornej časti strany sa opäť nachádza tabuľka s písmenami.
V plôškach sú vpísané tvary písmena *z* a tvary iných písmen, ktoré sa skladajú z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky s písmenom *z*.

V dolnej časti strany sa žiaci učia písať písmeno *z*. Väčší tvar písmena niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Tretí a štvrtý riadok je zameraný na nácvik spojenia písmena *z* v slabikách.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Je vhodné presnejšie zadať, na čo sa majú pri sebahodnotení zamerať. Môžu napríklad hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní správneho tvaru jednotlivých častí písmena.

Strana 31

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na odpis slov. V obidvoch si žiaci precvičia písanie jednoslabičných a dvojslabičných slov, v ktorých sa nachádza písmeno *z* na rôznych pozíciách. Odporúčame, aby sa vypracovanie realizovalo v samostatných časoch a aby žiaci pracovali čo najsamostatnejšie.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Je vhodné presnejšie zadať, na čo sa majú pri sebahodnotení zamerať. Môžu napríklad hodnotiť svoju úspešnosť pri dodržiavaní správnej veľkosti písmen.

Strana 32

Na strane sa nachádzajú dve úlohy, ktorých cieľom je precvičiť prepis viet napísaných tlačenými tvarmi písma na písaný text. V prvej úlohe žiaci prepíšu samostatné vety.
V druhej úlohe musia najskôr vetu poskladať z poprehadzovaných slabík v dominových kockách (prvý rad dominových kociek) a napísať písaným písmom. V druhom rade sú dominové kocky zoradené správne, počet bodiek nadväzuje na seba. Dopísaním slabík nad dominové kocky dostanú vetu: *Vlk behá okolo ovce.*

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. úspešnosť pri prepise slov podľa šifry).

Pracovný zošit

Strana 24

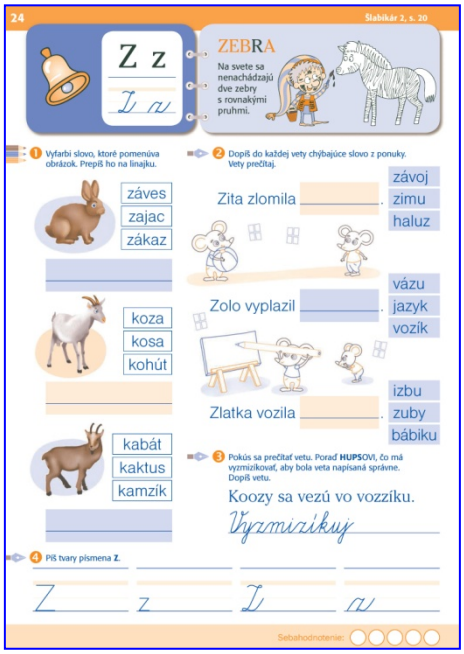

Nápovedný obrázok a zviera ZEBRA

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci prezrú obrázok zebry. Potom podľa svojich individuálnych schopností prečítajú samostatne text alebo si ho vypočujú, prípadne v ňom vyznačia písmená, slabiky alebo slová podľa zadania učiteľa. Oceníme snahu žiakov prečítať text. Odporúčame, aby informáciu o zebre aj zreprodukovali.

24 / 1

Žiaci prečítajú slová pri každom obrázku, pomenujú daný obrázok a určia, ktoré z trojice slov obrázok pomenúva. Trojice slov sa začínajú rovnakou slabikou. Žiaci si tak precvičia zrakové vnímanie detailov napísaných slov. Slová napíšu písmom (tlačeným, písaným) podľa vlastného výberu.

Riešenie: *zajac*, *koza*, *kamzík*

24 / 2

V úlohe sa nachádzajú tri vety. Pri každej vete sa nachádza trojica slov. Žiaci z nich vyberú vhodné slovo a doplnia ho do vety. Úlohu odporúčame vyriešiť najskôr spoločne, ústne. Písomné riešenie urobia žiaci samostatne. Typ písma si môžu vybrať sami.

24 / 3

Dnes sú už bežnou súčasťou peračníkov zmizíky. O zmizíku žiaci čítali aj v šlabikári. Vo vete sú niektoré písmená napísané dvakrát. Žiaci si ju pozorne prečítajú a zakrúžkujú písmená, ktoré je potrebné vyzmizíkovať. Potom dokončia vetu: *Vyzmizíkuj* ***o, z***.

24 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Z*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Môžu napríklad hodnotiť svoju úspešnosť pri samostatnom čítaní textu o zebre.

Strany 23 – 25

Pojmová mapa

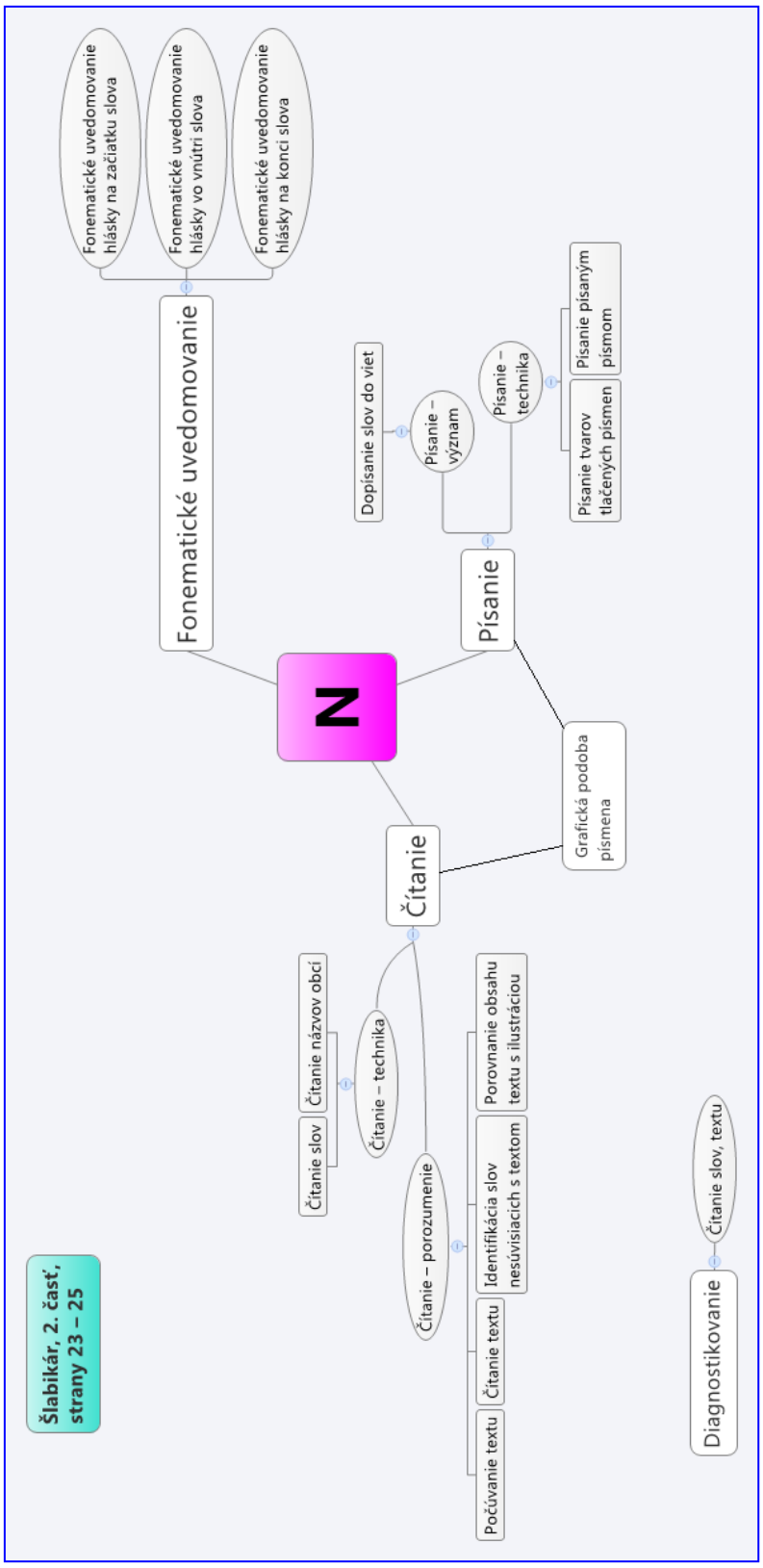

Náhľady strán zo šlabikára

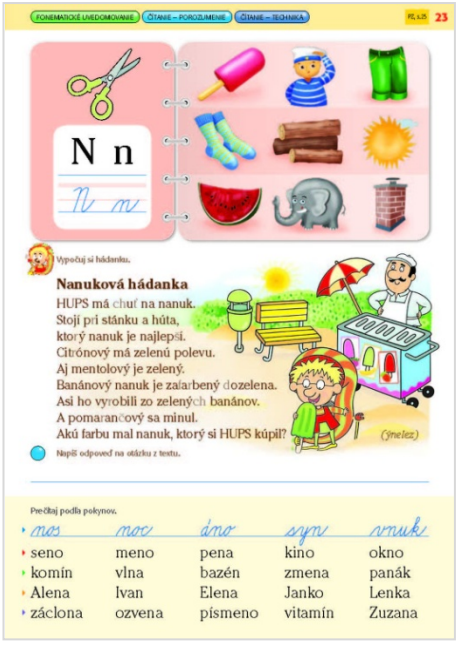

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *N*, *n*, riešenie dvojsmerovky

Motivačné zameranie strán

Zdravé stravovanie, obľúbené maškrty. Naša obec. Hygienické návyky

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 99
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 100
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 101

Prierezové témy

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (môj rodný kraj)

N

Strana 23

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *N* sú nožnice. Kompletné sú aj trojice obrázkov – slov pre fonematické uvedomovanie. Všetky slová sú z aktívnej lexiky žiakov.
Po prezentácii nápovedného obrázka a súboru obrázkov k fonematickému uvedomovaniu ukážeme žiakom všetky tvary písmena *N*.

Nanuková hádanka

Z textu sa dozvedáme, že si HUPS chce kúpiť nanuk. Nevie, ktorý si má vybrať, chcel by ten najlepší. V jednotlivých vetách sú opísané príchute

nanukov a ich farba. Posledná veta je formulovaná v otázke. Žiaci majú určiť, akú farbu mal nanuk, ktorý si Hups kúpil. Odpoveď vyplýva z textu. Keďže sú všetky nanuky zelené, farba sa dá jednoznačne určiť. Text si žiaci vypočujú alebo ho môžu sami prečítať. Z textov postupne ubúdajú písmená, ktoré žiaci nepoznajú. Pri čítaní dbáme na správne prečítanie opytovacej vety.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 24

24 / 1

Žiaci pomenujú obrázky a pomenovania postupne dopĺňajú do viet. Úlohu možno rozšíriť o prepísanie viet do písanky. Zaujímavé a pre žiakov atraktívne je dopĺňanie slov do viet tak, aby vznikli „nezmysly“, napríklad: *Na oblohe je záves. Mám zelené slnko. Na obloku visí bazén.*

24 / 2

a) Žiaci prečítajú názvy miest. Slová možno aj prepísať do písanky tlačeným alebo písaným písmom. Vysvetlíme im, že aj názvy miest a obcí sú mená, preto ich píšeme veľkým písmenom.

b) Z podčiarknutých písmen možno poskladať slovo *SLOVENSKO*. Upozorníme žiakov, že pri prepisovaní podčiarknutých písmen musia postupovať po riadkoch, zľava doprava. Po napísaní slova sa ubezpečíme, že žiaci vedia, ako sa volá naša krajina a obec, v ktorej žijú.

24 / 3

a) Text čítajú žiaci. Nie je náročný na porozumenie. Sústredíme sa na techniku čítania – správnosť, plynulosť, melódiu viet. V texte je zaujímavé citoslovce *puk*. Upozorníme žiakov na potrebu jeho výrazného prečítania. Text čítame opakovane, v súlade s individuálnymi potrebami žiakov.

b) Po prečítaní viet žiaci rozhodnú, ktoré slová neboli v texte v časti úlohy.

a) Po vysvetlení zadania sa môžu pokúsiť úlohu vyriešiť samostatne.

Riešenie: *Tonko*, *silný*, *malé*, *nohavice*

Strana 25

25 / 4

Pred riešením dvojsmerovky treba prečítať slová a vysvetliť ich význam (prípadne ich použiť vo vetách). Slová odporúčame prečítať opakovane a riešiť aj úlohy zamerané na identifikáciu rôznych hlások, písmen v slovách.

Napríklad: *Prečítaj slová, v ktorých sa nachádza hláska N, A, K,...*

Po týchto aktivitách môžu žiaci samostatne vylúštiť dvojsmerovku. Oceníme ich snahu a úspešnosť.

Riešenie dvojsmerovky: *PÚPAVY*

25 / 5

Text prečítajú žiaci, môžu aj opakovane. Hru s penou na kúpanie zažila pravdepodobne väčšina z nich. Odporúčame, aby po prečítaní textu mohli porozprávať o svojich zážitkoch a hrách s penou. V texte sa nachádzajú časti vety, ktoré sú rovnaké (*Z Hupsa je....; Hups má...*). Výrazne im to uľahčuje čítanie. Text je aj preto veľmi vhodný na diagnostikovanie.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *n* a *N*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Detektív

Cieľ: Precvičiť porozumenie obsahu jednotlivých viet a orientáciu v texte.

Postup: Hra sa môže použiť pri práci s textom v šlabikári. Učiteľ sa spýta žiakov: *Kto z vás je dobrý detektív a prečíta vetu, z ktorej sa dozvieme... (Napr.: Akú farbu má balón?)* Žiaci hľadajú v danom texte správnu vetu. „Detektív“ povie ostatným spolužiakom, v ktorom riadku textu sa daná veta nachádza a všetci spoločne vetu prečítajú.

Vety spia

Cieľ: Precvičiť skladanie a čítanie viet.

Postup: Učiteľ si pripraví vety, ktoré napíše po jednotlivých slovách na kartičky. Každá veta by mala byť napísaná inou farbou alebo iným typom písma. Kartičky rozdá žiakom. (Každý má aspoň jednu kartičku.) Najskôr všetci prečítajú svoje slová. Potom si ľahnú na lavicu, akoby spali.

Učiteľ povie: Zobudí sa a pred tabuľu príde veta, v ktorej je slovo... Povie slovo z niektorej vety, ktoré napísal po slovách na kartičky. Žiak, ktorý má slovo z vyslovenej vety, sa postaví. Podľa farby a druhu písma slova prídu pred tabuľu ostatní žiaci, ktorí majú slová z danej vety. Zoradia sa tak, aby veta bola správne zložená. Ostatní žiaci potom vetu prečítajú.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 2 – 5

Strana 2

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (nožnice) a všetky tvary písmena *N*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú učiť na dvojstrane písať.

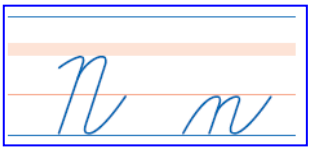

V ľavej hornej časti strany sa nachádza zväčšený tvar veľkého písaného písmena *N*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Spoločne so žiakmi opíšeme postup pri písaní tohto písmena. Potom žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát prepíšu (obtiahnu) ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sú v plôškach vpísané tvary písmen zložené z podobných tvarových prvkov. Žiaci vyfarbia len plôšky s písmenom *N*. Pre riešenie úlohy je nevyhnutná dôkladná zraková analýza tvarov písmen.

V dolnej časti strany sú predpísané väčšie aj menšie tvary písmena *N*. Cieľom je nácvik písania tohto písmena. Zväčšený tvar žiaci píšu ceruzkou. Dbáme na dodržiavanie primeranej výšky jednotlivých písmen.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov) Predmet sebahodnotenia odporúčame bližšie špecifikovať, napr. dodržiavanie optimálnych rozstupov medzi písmenami v poslednom riadku.

Strana 3

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky zamerané na nácvik písania písmena *N* v slabikách, slovách a vo vete. Odporúčame, aby žiaci vypísali riadky v samostatných časoch. Slová v riadkoch sú vlastné

podstatné mená. Pripomenieme žiakom pravidlo o písaní veľkého písmena na začiatku vlastných mien.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) a vlastného rozhodnutia o svojej úspešnosti. Predmet diagnostikovania sa môžu pokúsiť bližšie vymedziť aj žiaci. Učiteľ môže ich pozornosť zamerať napr. na úspešnosť pri prepise vety v poslednom riadku – dodržanie správnej veľkosti písmen.

Strana 4
Aj na okraji tejto strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *N*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza zväčšená podoba písmena malého písaného *n* so šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci opíšu postup pri písaní tohto písmena a tvar niekoľkokrát prepíšu farebnými ceruzkami.

V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *n* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových skupín. Žiaci pozorujú písmená a vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *n*. Pre úspešné vyriešenie úlohy je potrebná dôkladná zraková analýza písmen.

V dolnej časti strany sú v riadkoch predpísané tvary písmena *n* samostatne a v spojení do otvorenej slabiky. Žiakom dôkladne vysvetlíme spôsob pripojenia písmena *n* k samohláskam.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) a vlastného rozhodnutia o svojej úspešnosti. Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. dodržiavanie primeraných rozstupov medzi písmenami). Môže ho pomenovať aj niektorý zo žiakov (za usmernenia učiteľa).

Strana 5

Na strane sa nachádzajú dva súbory riadkov určených na prepis slov a krátkej vety. Odporúčame, aby žiaci vypísali riadky v oddelenom čase. Je potrebné overiť si či vedia, prečo sú rodné mená napísané veľkým písmenom. V druhom súbore riadkov sa žiakov opýtameči vedia, prečo je slovo *Zuzana* napísané veľkými písmenom (rodné meno, začiatok vety).

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia môže vymedziť niektorý zo žiakov alebo učiteľ (napr. úspešnosť pri samostatnom písaní vety).

Pracovný zošit

Strana 25

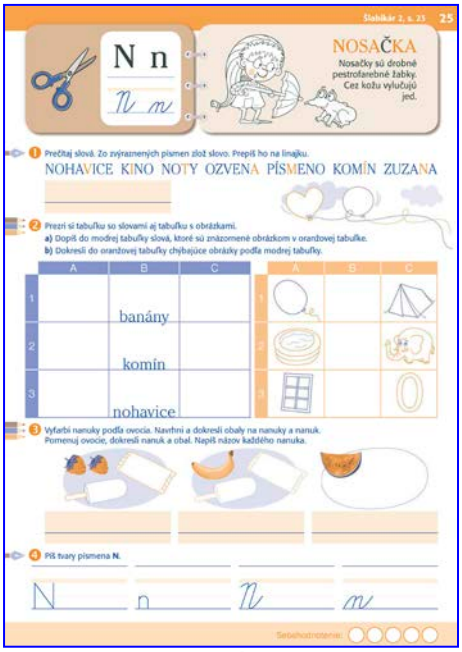

Nápovedný obrázok a zviera NOSAČKA

Žiaci najprv pomenujú nápovedný obrázok (nožnice). Potom si prezrú obrázok nosačky a vypočujú si o nej krátky text. Podľa svojich individuálnych schopností prečítajú text aj samostatne, prípadne v ňom vyznačia písmená, slabiky alebo slová podľa zadania učiteľa. Oceníme snahu žiakov prečítať text. Odporúčame, aby žiaci informáciu o nosačke zreprodukovali a povedali doma rodičom.

25 / 1

Žiaci najprv prečítajú všetky slová a potom len zvýraznené písmená. Už po prečítaní písmen sa pokúšajú zistiť, ktoré slovo sa z nich dá utvoriť. Nakoniec prepíšu písmená do plôšky a prečítajú vzniknuté slovo.

Riešenie: *VITAMÍN*

25 / 2

Keďže si úloha vyžaduje využitie schopnosti čítať, písať, porovnávať a orientovať sa v tabuľke, nebude riešenie pre žiakov jednoduché. Je preto dôležité dôkladne im vysvetliť zadanie a riešenie úlohy rozdeliť do presne vymedzených etáp. V zadaní sú odlíšené časťou a) a b).

Úlohu odporúčame riešiť aj na tabuli.

a) Žiaci pomenujú predmety v oranžovej tabuľke. Slová (pomenovania) zapíšu do modrej tabuľky (na rovnakú pozíciu). Slová odporúčame

zapisovať aj do tabuľky prekreslenej na tabuli – postupne až po začatí písania žiakov.
b) Po prečítaní slov v modrej tabuľke žiaci zakreslia obrázky do oranžovej tabuľky (na rovnakú pozíciu). Nakoľko majú už skúsenosť s prepisom slov v časti a), môžu pracovať aj samostatne. Riešenie si skontrolujú podľa riešenia na tabuli.

25 / 3

Žiaci spoločne pomenujú ovocie a vyfarbia podľa nich obrázky nanukov. (Posledný nanuk aj nakreslia.) Po rozhovore o tom, aké obaly na nanuk sa im páčia, vyfarbia (alebo inak dotvoria) obrysy obalov (Tretí obrys najprv sami nakreslia.). Potom im vytvoríme priestor na rozprávanie o možných pomenovaniach pre nanuky. Oceňujeme ich tvorivosť a vtip. Zápis pomenovaní môžu urobiť samostatne a použiť akékoľvek písmená. Odporúčame zápis veľkými tlačenými písmenami.

25 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *N*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet diagnostikovania je možné presnejšie vymedziť, napr. tvorivosť a vtip pri vymýšľaní pomenovaní nanukov, úspešnosť pri riešení úlohy 2 a podobne.

Strany 26 – 28

Pojmová mapa

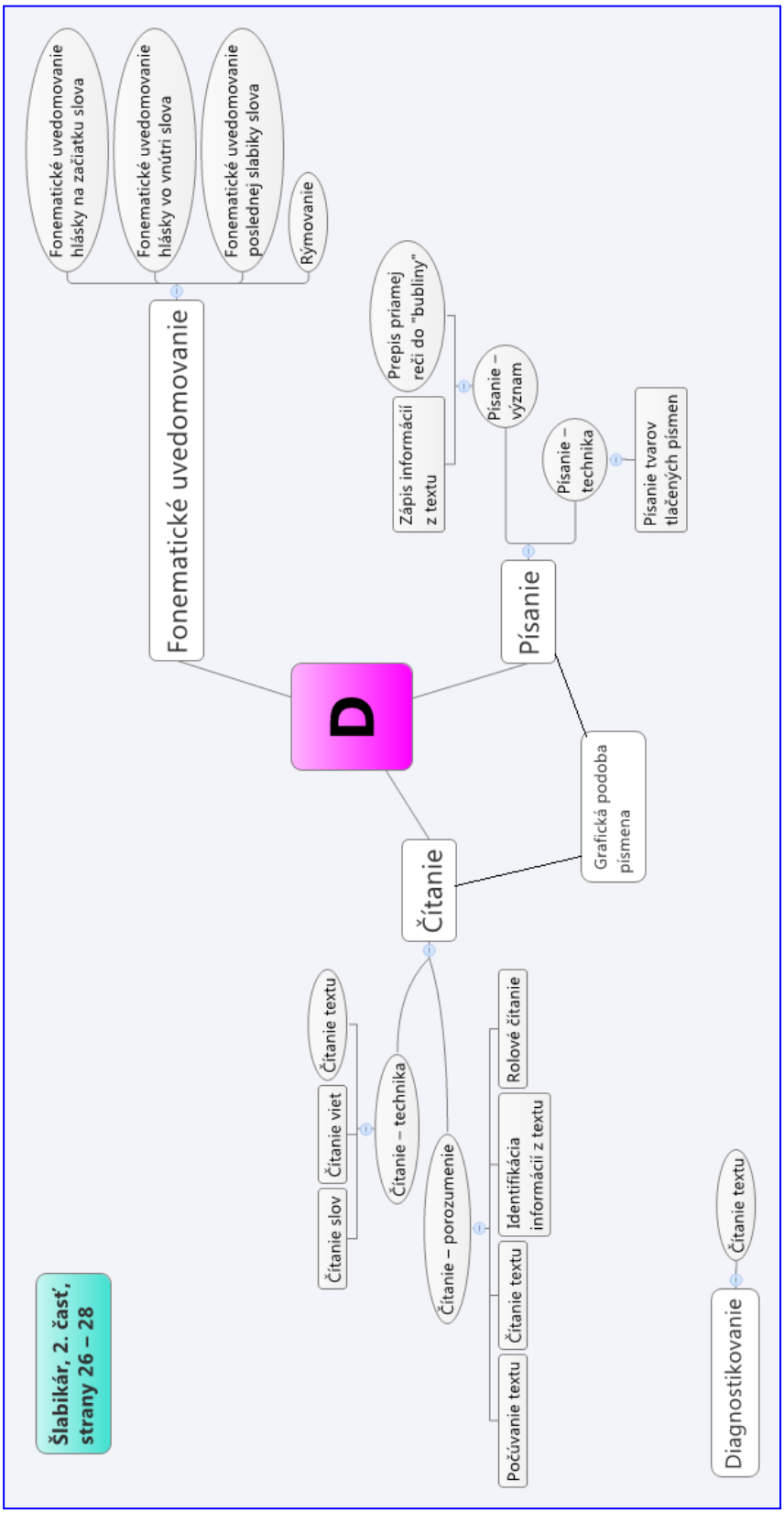

Náhľady strán zo šlabikára

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *D*, *d*, riešenie hádanky

Motivačné zameranie strán

Rozprávkové postavy. Prechádzky v prírode. Sny

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 102
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 103
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 104

Prierezové témy

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (môj rodný kraj – moja rodina)

D

Strana 26

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *D* je drak. Trojice písmen pre fonematické uvedomovanie sú vytvorené pre hlásku *D* na začiatku a vo vnútri slova. Hláska *D* sa na konci slova pred prestávkou spodobuje, preto sme túto trojicu neuviedli. Po vyvodení hlásky ukážeme žiakom všetky tvary písmena *D*.

Dom pre draka

Text tvorí krátke rozprávanie o Hupsovi, ktorý má rád rozprávky o drakoch. Rozhodol sa, že jaskyne sú pre draky nepohodlné a navrhol pre ne špeciálny dom. Jeho opis je v texte. Text si žiaci vypočujú, prípadne ho sami prečítajú. Farebne odlíšené slová určujú, ako vyfarbia časti domu na ilustrácii. Odporúčame, aby sa žiaci pokúsili zreprodukovať text, prípadne im kladieme otázky, na ktoré odpovedajú. Dbáme na presnosť formulácie viet.
V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 27

27 / 1

a) Pri fonematickom uvedomovaní žiaci riešili úlohy, keď identifikovali nielen hlásku, ale aj časti slova. Pri riešení tejto úlohy budú postupovať opačne. Nebudú hľadať rovnakú časť, ale budú ju dopĺňať. K časti slova dopíšu skupinu písmen *-dlo*. Po vypracovaní úlohy slová prečítame.
b) Žiaci sa pokúsia napísať aj ďalšie slová, ktoré sú zakončené na *-dlo*.
Riešenie: *svietidlo*, *lákadlo*, *sídlo*, *tienidlo*, *plavidlo*, *pádlo*...

27 / 2

Žiaci prečítajú hádanku a pokúsia sa ju vyriešiť. V hádanke sú použité písmená *ľ* a *Č*, ktoré sa doteraz neučili, pri ich čítaní si môžu pomôcť nápovednými obrázkami.
Riešenie: *Oblaky*

27 / 3

a) Text prečítajú žiaci. Nie je náročný na porozumenie. Sústredíme sa na techniku čítania: na správnosť, plynulosť, melódiu oznamovacích viet a na priamu reč. Text čítame opakovane, je vhodný aj na diagnostikovanie.

b) Po ústnom vyriešení sa žiaci môžu, podľa ich individuálnych schopností, pokúsiť napísať zoznam vecí podľa zadania samostatne alebo úlohu vypracujeme spoločne na tabuľu a žiaci riešenie odpíšu.

27 / 4

Žiaci čítajú dvojice slov vpísané do dominových kociek. Slová sa líšia jedným písmenom. Žiaci pozorujú zmenu významu slova pri zmene jedného písmena. Slová použijú vo vetách.

Strana 28

28 / 5

a) Text *Hupsov sen* čítajú žiaci. Je pomerne rozsiahly, súvisí to s narastajúcimi čitateľskými schopnosťami žiakov. Treba oceniť ich schopnosť dlhší text prečítať. Pri čítaní dbáme aj na techniku čítania: na správnosť, plynulosť, priamu reč a na melódiu viet. V texte možno farebne odlíšiť reč rozprávača, prvej a druhej hlavy. Žiaci potom môžu text čítať v trojiciach, s rozdelením rol. Odporúčame na text nadviazať rozhovorom o vzájomnej komunikácii.

b) Žiaci si pozorne prezrú ilustráciu a rozhodnú, ktorá z dračích hláv na obrázku je zábavná. Riešenie vyplýva z ich mimiky, nie z textu. Zábavnej hlave draka nakreslia čiapku. Odlíšenie hláv je dôležité aj pre riešenie časti úlohy c).

c) Po opätovnom prečítaní podčiarknutých viet, výpovedí dračích hláv, ich žiaci vpíšu do bublín. K zábavnej hlave s čiapkou napíšu vetu: *Domino je zábavné.* K hádavej hlave: *Tak mi to domino daj*!

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *d* a *D*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Drep – skok: „Na klamanie“

Cieľ: Precvičiť si pamäť a identifikovať slová z textu

Postup: Žiaci sa postavia vedľa lavíc. Žiak (učiteľ) hovorí slová, ktoré boli alebo neboli v prečítanom texte (napr. v šlabikári, na strane 27, v úlohe 3). Ak sa slovo nachádzalo v texte, žiaci urobia drep. Ak slovo v texte nebolo, vyskočia. Vybraný žiak skáče a robí drepy tiež, ale snaží sa

pomýliť spolužiakov, preto ich robí zámerne aj s chybami. Žiaci, ktorí vedia jednoznačnú odpoveď, by sa nemali dať oklamať.
Žiakom vysvetlíme, že klamanie v tejto hre je dovolené, je použité zámerne, preto nehovoríme o neslušnom správaní.

Povedz vetu
Cieľ: Precvičiť tvorenie viet s daným slovom.
Postup: Žiaci si sadnú do kruhu. Ten, ktorý začína, má v ruke malú loptičku. Povie slovo s hláskou *D* a hodí loptičku spolužiakovi/spolužiačke v kruhu. Ten/tá slovo zopakuje a použije ho vo vete. Učiteľ môže určiť vopred počet slov vo vete. Žiak, ktorý povedal vetu, vymyslí ďalšie slovo s hláskou *D* a hodí loptičku spolužiakovi/spolužiačke v kruhu. Hra pokračuje, až kým sa nevystriedajú všetci žiaci alebo neuplynie časový limit určený na hru.

Rýchle slová
Cieľ: Precvičiť pohotové čítanie slov (techniku čítania slov).
Postup: Učiteľ má na kartičkách napísané jednoduché slová zložené zo známych písmen. Slovo ukáže žiakom len krátku chvíľu a potom ho skryje. Žiaci musia slovo nahlas prečítať.
Hru môže učiteľ diferencovať tak, že určí skupinu žiakov, ktorá bude slovo čítať. Dĺžku času, keď ukazuje slovo, mení podľa individuálnych schopností žiakov.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 6 – 9

Strana 6

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (drak) a všetky tvary písmena *D*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *D*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát prepíšu (obtiahnu) ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V políčkach sú vpísané tvary písmena *D* spolu s ďalšími písmenami zloženými

z podobných tvarových skupín. Žiaci podrobne analyzujú tvary písmen a vyfarbia len plôšky s písmenom *D*.

V dolnej časti strany sú riadky s predpísanými tvarmi písmena *D* a slabikami, ktoré sa ním začínajú. Zväčšený tvar písmena žiaci niekoľkokrát prepíšu (obtiahnu) farebnými farbičkami. Pred nácvikom písania slabík im dôkladne vysvetlíme spôsob zápisu takýchto slabík. Zdôrazníme, že pri písaní týchto slabík nie je dodržaná jednoťažnosť písania.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov) Počet guľôčok, ktoré vyfarbia, si určia sami. Predmet diagnostikovania odporúčame spresniť žiakom alebo učiteľom (napr. úspešnosť pri písaní slabík).

Strana 7
Na strane sa nachádzajú dva súbory riadkov, ktorých cieľom je prepísanie slabík, slov a vety začínajúcich na písmeno *D*. Znova žiakom pripomenieme nedodržiavanie zásady jednoťažnosti písma. Overíme si, či vedia, prečo sa mená rodných mien začínajú veľkým písmenom. Riadeným rozhovorom žiaci určia, čo pomenúva slovo *Dunaj* a pokúsia sa zdôvodniť, prečo sa tiež začína veľkým písmenom. Odporúčame, aby žiaci súbory riadkov písali v samostatných časoch.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) Počet guľôčok vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia je možné bližšie určiť (napr. úspešnosť pri dodržaní optimálnych rozstupov medzi slovami, písmenami).

Strana 8
Na okraji sú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *D*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza zväčšená podoba písmena malého písaného *d* so šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Potom

žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát prepíšu (obtiahnu) ceruzkami rôznych farieb.
V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *d* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových skupín. Žiaci vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *d*. Pre riešenie úlohy je potrebné zrakom dôkladne analyzovať tvary písmen, identifikovať aj menšie rozdiely.

V dolnej časti strany sú riadky zamerané na nácvik písania tvaru písmena *d* samostatne, aj v otvorených slabikách. Spoje písmena *d* s inými písmenami nie sú zložité. Žiaci môžu vo väčšej miere pracovať samostatne.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) Odporúčame, aby učiteľ bližšie špecifikoval predmet sebahodnotenia (napr. schopnosť pracovať samostatne).

Strana 9
Na strane sa nachádzajú dva súbory riadkov na prepis slov a krátkej vety. Odporúčame, aby ich žiaci vypísali v samostatnom čase. Opäť je pred začatím písania vhodné zopakovať pravidlo o písaní veľkých písmen na začiatku rodných mien.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) Počet vyfarbených guľôčok si určí každý žiak sám. Predmet sebahodnotenia je vhodné bližšie špecifikovať (napr. úspešnosť pri písaní veľkých písmen na začiatku rodných mien).

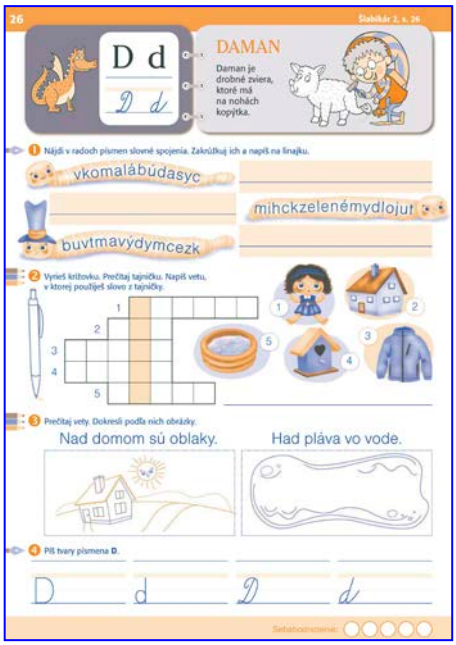

Pracovný zošit

Strana 26

Nápovedný obrázok a zviera DAMAN

Po pomenovaní nápovedného obrázka (drak) a prečítaní tvarov písmena *D* si žiaci prečítajú, alebo vypočujú text o damanovi. V texte môžu farebne zvýrazniť niektoré z písmen, slabík, slov podľa inštrukcie učiteľa. Odporúčame so žiakmi realizovať analýzu informácií z textu – ktorým zvieratám sa daman podobá.

26 / 1

V radoch písmen sa nachádzajú slovné spojenia. Pre riešenie úlohy je potrebné identifikovanie slov s významom v rade písmen a ich priradenie k slovu, ktoré s ním tvorí zmysluplný celok. Žiakom dôkladne vysvetlíme zadania a začneme pracovať spoločne. Postupne môžu niektorí žiaci začať pracovať aj samostatne.

Riešenie: *malá búda*, *tmavý dym*, *zelené mydlo*

26 / 2

Krížovku odporúčame riešiť aj na tabuli. Žiaci postupne pomenúvajú obrázky a slová vpisujú do tabuľky. V súlade s ich individuálnymi schopnosťami môžu pracovať aj samostatne. Potom vymyslia a napíšu vetu, v ktorej použijú slovo z tajničky.

Riešenie: *BODKA*

26 / 3

Úloha sa zameriava na podporu čítania s porozumením. Po prečítaní viet žiaci porovnajú informácie z vety (význam vety) s obrázkom a dokreslia ho. Pre riešenie úlohy je dôležité identifikovať detaily v obrázku aj vo význame vety. Žiaci si uvedomia, aké dôležité je pre význam vety každé zo slov.

Riešenie: dokresliť oblaky, hada do vody

26 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *D*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (Pozri s. 29 a 123 metodických komentárov.) a vlastného uváženia o svojej úspešnosti. Predmet sebahodnotenia môže bližšie špecifikovať niektorý zo žiakov alebo učiteľ (napr. úspešnosť v dodržaní správnych tvarov písmen v krížovke).

Strany 29 – 31

Pojmová mapa

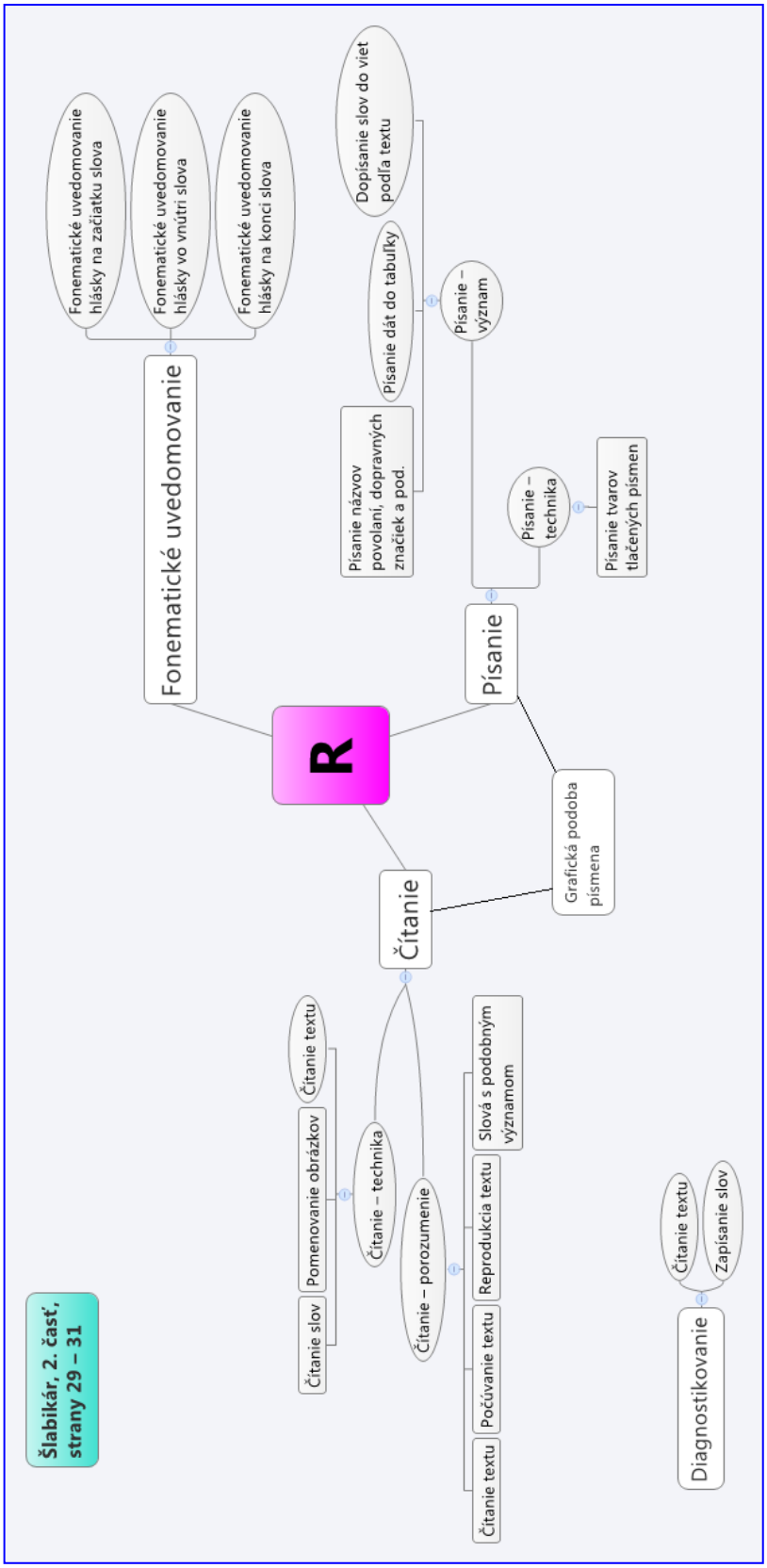

Náhľady strán zo šlabikára

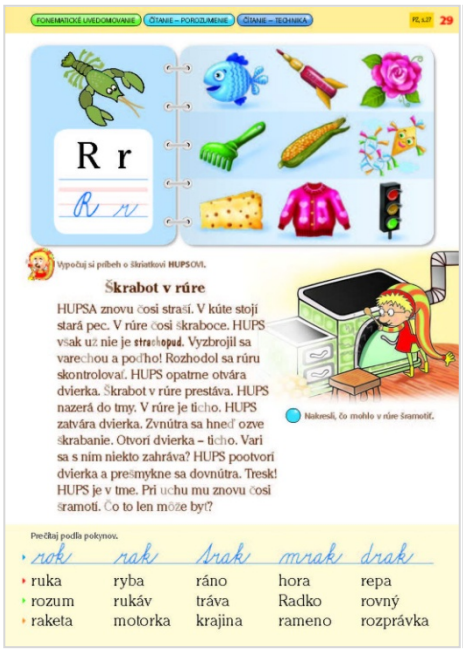

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *R*, *r*

Motivačné zameranie strán

Pečenie a iné domáce práce, pomoc v domácnosti. Dopravné predpisy Kúzelníci

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 105
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 106
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 107

Prierezové témy

Dopravná výchova (dopravné značky, dopravné predpisy)

R

Strana 29

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom pre hlásku *R* je rak. Trojice obrázkov (slov) k fonematickému uvedomovaniu hlásky na rôznych pozíciách v slove sú kompletné. Po vyvodení hlásky ukážeme žiakom všetky tvary písmena *R*.

Škrabot v rúre

Z textu sa dozvedáme, že v starej rúre čosi šramotí. Hups nevie zistiť, čo to je. Text je veľmi dramatický. Napätie sa násobí až po koniec textu, no ani tam nezistíme, čo v rúre šramotí. Žiaci si vypočujú text, prípadne

ho môžu prečítať aj sami. Ak čítajú text žiaci, upozorníme ich na spôsob čítania zvolacej vety. Podporíme ich v snahe čítať text dramaticky, aby z čítania bolo zrejmé, aká je celá situácia napínavá.
Po vypočutí a prečítaní textu nakreslia žiaci svoju predstavu o tom, čo v starej rúre šramotí.
V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz v tomto šlabikári neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 30

30 / 1

a) Žiaci pomenujú povolania mužov na obrázku. Slová (*murár*, *lekár*, *kominár*) napíšu na linajku pod obrázkom. Riešenie úlohy odporúčame rozšíriť o rozhovor, v ktorom opíšu, prípadne zistia informácie o človeku vykonávajúcom tento druh povolania.
b) Do voľnej plôšky žiaci nakreslia ďalšie povolanie a pod obrázok napíšu jeho pomenovanie. Výber povolania môžu zdôvodniť spolužiakom.

30 / 2

V úlohe sú zobrazené tri výstražné dopravné značky. Žiaci pod každú z nich doplnia chýbajúcu časť pomenovania, slovo *POZOR*. Žiaci si môžu vybrať druh písma (tlačené alebo písané), podľa vlastného uváženia. Úlohu odporúčame rozšíriť o zdôvodnenie používania danej dopravnej značky – prečo treba umiestňovať túto značku, kde býva umiestnená, prípadne určenie, kde sa v okolí školy takáto značka nachádza.

30 / 3

a) Text prečítajú žiaci. Nie je náročný na porozumenie. Sústredíme sa na techniku čítania – správnosť, plynulosť a melódiu viet. V súlade s individuálnymi schopnosťami žiakov čítame text opakovane. Obsah textu nadväzuje na predchádzajúcu úlohu. Dokončenie príbehu budú vedieť žiaci navrhnúť aj v súvislosti s vyobrazenou dopravnou značkou. Úlohu

navrhujeme rozšíriť o rozhovor o potrebe zodpovedného správania podľa dopravných predpisov.
b) V texte sú kurzívou odlíšené niektoré slová. Žiaci sa ich pokúsia nahradiť synonymami. Schopnosť náhrady slova za iné slovo tak, aby sa nezmenil obsah textu, je veľmi náročné a je dobrým ukazovateľom čítania s porozumením.

Strana 31

31 / 4

a) Text nadväzuje na text na strane 29. Čítajú ho žiaci. Dozvedáme sa, kto, resp. čo v rúre šramotí. Po prečítaní textu odporúčame zaradiť rozhovor o tom, prečo sa Rúrika nasťahovala práve do starej rúry. Odpoveď žiaci vydedukujú z textu alebo budú pri formulovaní odpovede pracovať s poznatkami z reálneho života.
b) Pred vypracovaním úlohy odporúčame opätovné prečítanie textu.
Riešenie: *s kartami, s mincami, so zajacom*
c) Kvalita zapísaného textu je vhodná na diagnostikovanie.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *r* a *R*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Hádankostroj

Cieľ: Precvičiť logické myslenie a vyjadrovanie žiakov, čítanie slov a orientáciu v texte.
Postup: Hra sa môže použiť pri práci so slovným materiálom na nácvik techniky čítania v úlohe pod motivačným textom. Jeden žiak bude tvoriť hádanku, ostatní hľadajú správne riešenie v slovách v úlohe. Napr. *Je to zviera. Slovo je v riadku s červeným trojuholníkom.* Odpoveď: *ryba*.
Je to chlapčenské meno. Slovo hľadajte vo všetkých stĺpcoch. Odpoveď: *Radko*.
Rozsah slov, medzi ktorými žiaci hľadajú odpoveď, môže učiteľ rozšíriť na niekoľko stĺpcov alebo riadkov naraz.

Hľadaj dvojicu

Cieľ: Precvičiť čítanie a priraďovanie tlačeného a písaného tvaru toho istého slova.

Postup: Učiteľ rozdá žiakom kartičky so slovami. Žiaci držia kartičky so slovami tak, aby ich ostatní videli. Potom učiteľ vyvolá jedného žiaka, ktorý príde pred tabuľu, prečíta svoje slovo a zavolá svojho „kamaráta“ s tým istým slovom napísaným v tlačenej alebo písanej podobe (závisí od toho, akú podobu slova má žiak pred tabuľou). Ostatní žiaci spoločne prečítajú slová na oboch kartičkách a skontrolujú správnosť priradenej dvojice. Žiak, ktorý prišiel ku tabuli so slovom do dvojice, vyvolá svojho spolužiaka (alebo učiteľ určí iné pravidlá vyvolávania prvého žiaka z dvojice) a ten príde so svojím slovom ku tabuli. Hra pokračuje tak, ako pri prvej dvojici slov.

Stratené slová

Cieľ: Precvičiť čítanie a písanie slov a viet, logické uvažovanie.

Postup: Učiteľ napíše na tabuľu vety, v ktorých budú namiesto niektorých slov iba čiary. Chýbajúce slová budú znázornené obrázkami vedľa viet, ale v rozhádzanom poradí. Úlohou žiakov je napísať pod každé slovo jeho správne pomenovanie, potom postupne prečítať a doplniť neúplné vety. Žiaci musia rozhodnúť, ktoré slovo znázornené obrázkom patrí do vety a dopísať ho do nej.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 10 – 13

Strana 10

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (rak) a všetky tvary písmena *R*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza zväčšený tvar veľkého písaného písmena *R*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát prepíšu (obtiahnu) ceruzkami rôznych farieb.

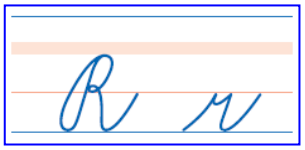

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú vpísané tvary písmena *R* spolu s ďalšími písmenami zloženými z podobných tvarových skupín. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky

s písmenom *R*. Pre úspešné vyriešenie úlohy je potrebná dôkladná zraková analýzy tvarov písmen.

V dolnej časti strany sú v riadkoch predpísané tvary písmena *R* a slabiky začínajúce touto spoluhláskou. Žiakov upozorníme na potrebu dodržiavania správnej veľkosti všetkých častí písmen.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a 123 metodických komentárov). Počet guľôčok vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia odporúčame bližšie špecifikovať (napr. dodržiavanie správnej veľkosti písmena).

Strana 11
Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na prepis slov – rodných mien a vety. Odporúčame, aby žiaci riadky vypísali v samostatných časoch. Pripomenieme žiakom pravidlo o písaní veľkých písmen na začiatku slov a viet. Vyzveme ich, aby pravidlo sformulovali.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a 123 metodických komentárov). Odporúčame, aby predmet diagnostikovania bližšie špecifikovali samotní žiaci (napr. písanie veľkých písmen na začiatku vlastných mien).

Strana 12
Na okraji strany sa nachádzajú v plôškach vpísané všetky tvary písmena *R*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza zväčšená podoba písmena malého písaného *r* so šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Písanie tohto písmena nie je zložité. Upozorníme žiakov na potrebu dodržiavania správneho tvaru označeného šípkou 2.

V plôškach tabuľky v hornej časti strany sú vpísané tvary písmena *r* a ďalšie písmená zložené z podobných tvarových skupín. Po zrakovej analýze žiaci vyfarbia len plôšky s tvarmi písmena *r*. Odporúčame, aby pracovali samostatne.

V dolnej časti sa nachádzajú riadky s predpísanými písmenami r, R a krátkymi jednoslabičnými slovami. Žiaci pri písaní dodržiavajú predpísané tvary, môžu pracovať samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a 123 metodických komentárov). Počet guľôčok vyfarbia samostatne, podľa vlastného uváženia. Predmet diagnostikovania odporúčame presnejšie vymedziť (napr. samostatnosť pri práci).

Strana 13

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov so slovami a vetou na odpis. Cieľom je precvičenie písania písmena *r* v rôznych spojoch s inými písmenami. Odporúčame podrobne vysvetliť žiakom písanie písmen v spojeniach *vr* a *br*. Súbory riadkov by mali vypracovať v samostatnom čase.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a 123 metodických komentárov). Počet guľôčok vyfarbia samostatne, podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie špecifikovať (napr. úspešnosť pri písaní dĺžňov).

Pracovný zošit

Strana 27

Nápovedný obrázok a zviera ROSOMÁK

Po pomenovaní nápovedného obrázka (rak) si žiaci prezrú obrázok rosomáka. Podľa obrázka sa pokúsia odhadnúť veľkosť zvieraťa. Text si sami prečítajú alebo si ho vypočujú a sformulujú informáciu o veľkosti zvieraťa. Podľa zadania učiteľa môžu v texte vyznačiť známe písmená a obrázok vyfarbiť.

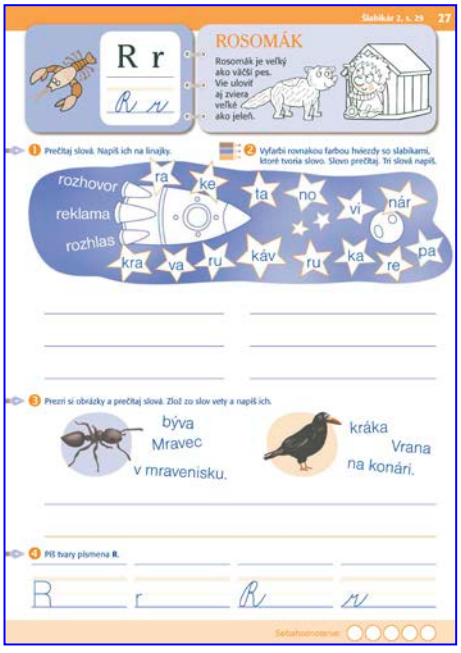

27 / 1

V obrázku sú vpísané slová *rozhovor*, *reklama* a *rozhlas*. Žiaci slová prečítajú a prepíšu na linajky. Pred prepisom slov odporúčame žiakom vysvetliť ich význam. Slová môžu použiť vo vetách.

27 / 2

Zo slabík vpísaných do obrázkov hviezdičiek je možné utvoriť slová *raketa*, *novinár*, *krava*, *rukáv*, *ruka* a repa. Slabiky sa nachádzajú vedľa seba, aby sa z nich žiakom dobre skladali slová. Hviezdičky, na ktorých sú slabiky jedného slova, žiaci vyfarbia rovnakou farbou. Aj pri riešení tejto úlohy odporúčame žiakom vysvetliť význam slov. Tri zo slov napíšu na linajky.

27 / 3

Cieľom úlohy je usporiadanie slov vo vete. Pri riešení úlohy žiakom pomôžu poznatky, že prvé slovo vety sa musí začínať veľkým písmenom a za posledným slovom sa musí písať znamienko (v tomto prípade bodka). Po usporiadaní slov do vety, žiaci vety napíšu. Typ písma si môžu vybrať.

27 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *R*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a 123 metodických komentárov). Počet guľôčok vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia môže vymedziť niekto zo žiakov alebo učiteľ (napr. dôslednosť pri vyfarbovaní hviezdičiek v úlohe 2).

Pracovný zošit
Opakovanie 3 (A – R)

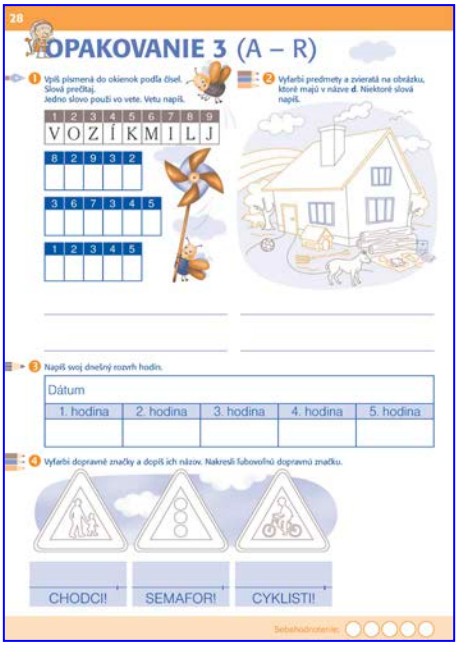

Strany 28 – 29

28 / 1

Žiaci najprv pozorujú prvú tabuľku, v ktorej sú k číslicam 1 – 9 priradené rôzne písmená. Potom píšu slová do ďalších tabuliek tak, že pod čísla v horných riadkoch dopisujú chýbajúce písmená (podľa šifry v prvej tabuľke). Upozorníme ich na to, aby slová písali tlačenými písmenami. Slová nakoniec napíšu aj do riadkov. Typ písma si môžu zvoliť sami, ale odporúčame, aby písali písaným písmom.

Prepis slova *Lojzo* sa stane výborným diagnostickým nástrojom na zistenie miery osvojenia si písania rodných mien s veľkým písmenom na začiatku slova.

Riešenie: *Lojzo*, *zmizík*, *vozík*

28 / 2

Žiaci pozorujú obrázok a spoločne pomenujú čo najviac objektov, ktoré sa na ňom nachádzajú. Tie, ktoré majú v pomenovaní hlásku *d*, vyfarbia. Niektoré z týchto pomenovaní napíšu na linajky pod obrázok.

Riešenie: *dom*, *dym*, *dúha*, *drevo*, *búda*, *vidly*, *dvere*, *deka*

28 / 3

Úloha simuluje bežnú situáciu, kedy žiaci potrebujú použiť písanú reč – písanie rozvrhu vyučovacích hodín. Do tabuľky vpíšu dátum a predmety, ktoré v tento deň absolvujú. Odporúčame úlohu riešiť spoločne, so zápisom na tabuľu. Túto úlohu je možné riešiť opakovane, každý deň tak, aby sa žiaci postupne vystriedali.

28 / 4

V trojuholníkoch sú zakreslené rôzne výstražné dopravné značky. Pomenovanie každej z nich sa začína slovom *POZOR*. Žiaci pomenujú značky a dopíšu ich názov (slovo POZOR). Na voľné miesto nakreslia ďalšiu, ľubovoľnú značku. Môže to byť značka, ktorú poznajú z ciest (napr. Pozor vlak!), alebo vymyslená, originálna značka (napr. Pozor komáre!)

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov).

Počet guľôčok žiaci vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia odporúčame bližšie špecifikovať. Špecifikáciu môže určiť učiteľ, alebo žiak. Napr. úspešnosť pri riešení úlohy 4.

29 / 5

Pri riešení dvojsmerovky žiaci postupujú tak, že hľadajú v riadkoch a stĺpcoch slová zo zoznamu, ktorý sa nachádza vpravo od nej. Plôšky s písmenami nájdených slov vyfarbia. Nevyfarbené písmená postupne (sprava doľava, zhora nadol) vypisujú do riadkov. Zostavia z nich slovo, ktoré prečítajú.

Riešenie: *DOMINO*

29 / 6

Úloha je zameraná na čítanie s porozumením. Žiaci prečítajú vety o drakovi a na základe informácií, ktoré sa v nich nachádzajú, dokreslia ilustráciu pod textom. Dokreslia drakovi ďalšiu hlavu, zelený dom a okolo neho plot. Oceníme presnosť zachytenia informácií do ilustrácie.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Počet guľôčok žiaci vyfarbia samostatne. Predmet sebahodnotenia si môžu zvoliť sami.

Po skončení sebahodnotenia odporúčame žiakom vytvoriť priestor na prezentovanie toho, čo sa pokúsili hodnotiť. Oceníme vhodnosť výberu predmetu sebahodnotenia.

Strany 32 – 33

Pojmová mapa

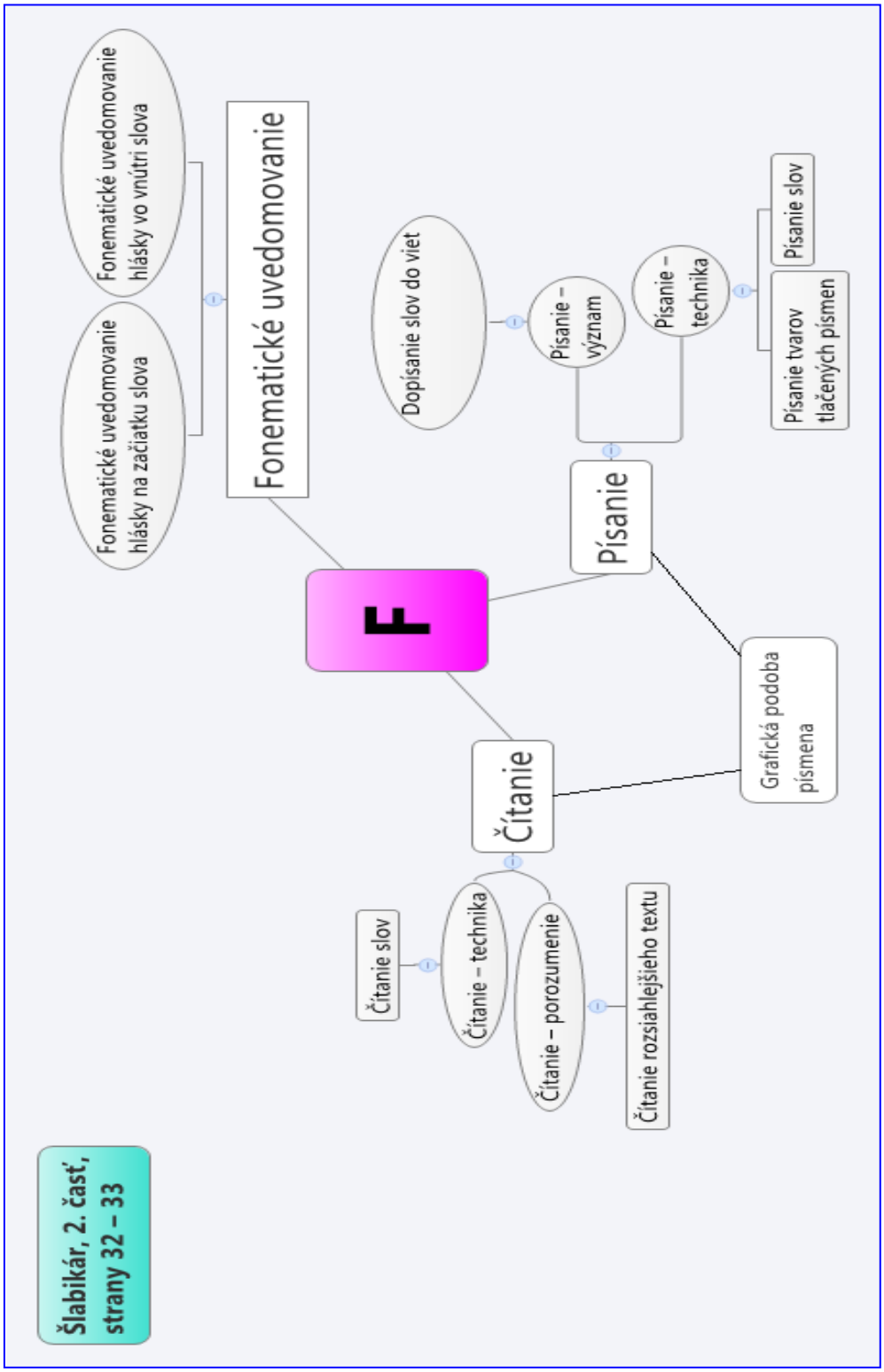

Náhľady strán zo šlabikára

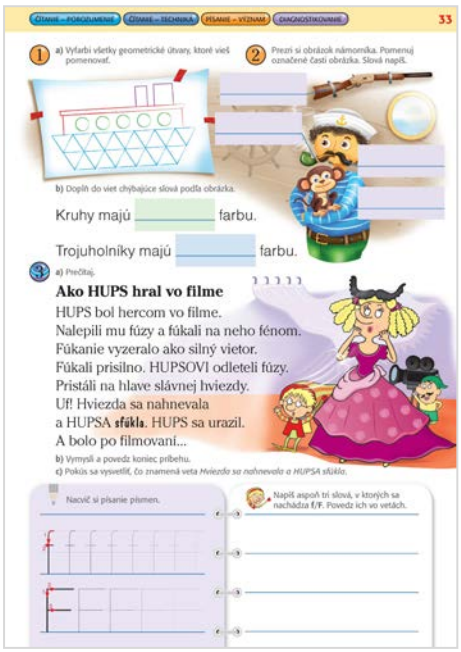

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *F*, *f*

Motivačné zameranie strán

Rozprávanie o námorníkoch. Povolania.

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 108
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 109

Medzipredmetové vzťahy

Matematika (geometrické útvary)

F

Strana 32

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom pre hlásku *F* je fľaša. Dbáme na správnu výslovnosť hlások *f* aj *ľ*. Trojice obrázkov pre fonematické uvedomovanie sú zostavené len pre pozíciu hlásky *f* na začiatku a vo vnútri slova. Hlásku *f* na konci slova majú v slovenčine len slová cudzieho pôvodu, ktoré nemusia byť v aktívnej lexike žiakov a ťažko sa dajú zobraziť jednoduchým obrázkom. V súlade s individuálnymi schopnosťami žiakov však takúto skupinu slov možno vytvoriť ústne (napr. *šéf*, *paragraf*, *šerif*, *triumf*, *tromf*, *reliéf*, *telegraf*, *fotograf*, *sejf*, *graf*, *grófi*, *golf*, *Krištof*). Po vyvodení hlásky ukážeme žiakom všetky tvary písmena *F*.

HUPS a fotka z kufra

V texte je rozprávanie o tom, ako Hups našiel starý kufor s fotografiou. Rozmýšľa, kto je na fotografii. V texte sa vyskytuje niekoľko viet, ktoré majú rovnakú časť, čo výrazne žiakom uľahčuje čítanie (*Keby mal*... *Mohol by to byť*...). Žiaci si text vypočujú, prípadne ho môžu aj sami prečítať. Meno námorníka vpíšu do vyznačenej plôšky.

V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz (v tomto šlabikári) neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slová a slovné spojenia, ktoré sú napísané iným fontom písma, sú vysvetlené v Hupsovom slovníku na multimediálnom disku k šlabikáru.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou) alebo po stĺpcoch (žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 33

33 / 1

a) Na obrázku žiaci vyfarbia kruhy, trojuholníky a obdĺžniky. Vyfarbené geometrické útvary môžu spočítať. b) Do viet doplnia názvy farieb, ktorými sú útvary nakreslené (vyfarbené). Odporúčame, aby sa pokúsili vety dopísať samostatne. Dôležité je riešenie skontrolovať. Úlohu možno rozšíriť o tvorbu ďalších viet o geometrických útvaroch na obrázku, napríklad vo forme odpovedí na otázky.

Napríklad: *Ktorých geometrických útvarov je najviac? Ktorých geometrických útvarov je najmenej? Ktoré geometrické útvary sú červené?...*

33 / 2

Obsahové zameranie úlohy nadväzuje na text na s. 32. Žiaci pomenujú označené časti obrázka (*flinta*, *fúzy*, *fajka* a *opica*). Slová vpíšu do riadkov. Opäť treba preveriť správnosť riešenia.

Odporúčame upozorniť žiakov na fakt, že fajčenie je škodlivé, prípadne zaradiť diskusiu o škodlivosti fajčenia.

33 / 3

Ako hral HUPS vo filme

Text tvorí krátke rozprávanie o Hupsových hereckých skúsenostiach a nečakanej udalosti, ktorá jeho účinkovanie vo filme predčasne skončila.
a) Text žiaci čítajú sami, aj opakovane. Po prečítaní sa pokúsia dej zreprodukovať. Vhodným rozšírením úlohy je doplnenie rozprávania o časť pred dejom v texte a po ňom alebo vyjadrenie deja textu v krátkej scénke. Žiakom vytvoríme dostatok priestoru na rozprávanie. Žiaci sa pokúsia zdôvodniť, prečo sa filmovanie skončilo a predovšetkým zhodnotiť správanie herečky (samotné nahnevanie aj reakcia).
b) Žiaci vymyslia koniec príbehu a dopovedia ho. Dáme im dostatočný priestor na rozprávanie. Každú snahu a zaujímavý nápad oceníme.
c) Žiaci sa pokúsia vysvetliť, čo znamená veta *Hviezda sa nahnevala a HUPSA sfúkla*.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *f* a *F*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Detektív

Cieľ: Precvičiť porozumenie obsahu jednotlivých viet a orientáciu v texte.
Postup: Hra sa môže použiť pri práci s textom na tabuli. Učiteľ sa spýta žiakov: *Kto z vás je dobrý detektív a prečíta vetu, z ktorej sa dozvieme... (napr. kto varí karfiol)?* Žiaci hľadajú v danom texte správnu vetu. „Detektív“ povie ostatným spolužiakom, v ktorom riadku textu sa daná veta nachádza a všetci spoločne vetu prečítajú.

Telefón

Cieľ: Precvičenie grafickej podoby a čítania slov.
Postup: Učiteľ rozloží na lavicu kartičky so známymi slovami. Žiaci ich najskôr spoločne prečítajú. Potom sa presunú do zadnej časti triedy (mimo lavíc). Rozdelia sa do troch skupín, ktoré sa postavia do zástupu chrbtom k lavici so slovami. Posledný z každého zástupu je rovnako vzdialený od lavice – asi 1 m. K prvým žiakom v zástupoch sa postaví učiteľ a každému pošepká do ucha niektoré zo slov na kartičkách, napr. *semafor*. Žiaci na povel začnú šepkať slovo spolužiakovi, ktorý stojí za ním

(klasická hra na telefón). Posledný žiak, keď sa dozvie slovo, podíde k lavici a zoberie do ruky kartičku so správnym slovom, ktoré sa „dozvedel z telefónu“.
Vyhráva skupina, ktorá skôr a správne určí dané slovo. Posledný žiak sa premiestni na začiatok (k učiteľovi) a hra môže pokračovať.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 14 – 17

Strana 14

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (fľaša) a všetky tvary písmena *F*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

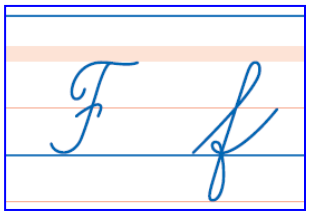

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *F*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho o písaní. Pozornosť žiakov upriamime najmä na tvar v postupe označený číslicami 7 a 8. Žiakov upozorníme na podobu tohto písmena s písmenom *T*. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *F*. Žiaci odlíšia tvary písmena *F* a plôšky s nimi vyfarbia. Pre úspešné vyriešenie úlohy je potrebná dôkladná analýza písmen, odlíšenie tvarov písmena *F* od iných písmen.

V dolnej časti strany sú riadky určené na nácvik písania písmena *F* a písania tohto písmena v slabikách. Tvary v prvom riadku žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Riadky môžu vypísať samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť žiakom alebo učiteľom. Vždy ho je však potrebné presne opísať. Napr. úspešnosť pri opísaní rozdielu písmen *T* a *F*.

Strana 15

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky na nácvik písania písmena *F* v slabikách, rodných menách a krátkej vete. Odporúčame, aby žiaci riadky vypísali v samostatných časoch.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť, napr. úspešnosť pri písaní písmena *F*.

Strana 16

Na ľavom okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (fľaša) a všetky tvary písmena *f*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar malého písaného *f*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Písanie písmena *f* je jedným z najnáročnejších. Problematické sú predovšetkým časti označené 4 a 5, kedy žiaci spodnú slučku píšu opačným smerom ako pri iných písmenách a časti označené číslicami 6 a 7. Aj postup pri písaní tohto tvaru je opačný, žiak pri písaní nepostupuje zľava doprava. Tieto dve časti je potrebné žiakom dôkladne vysvetliť a opakovane precvičovať. Tvar písmena môžu niekoľkokráť prepísať farebnými ceruzkami.

V pravej hornej časti strany sa opäť nachádza tabuľka s písmenami.
V plôškach sú vpísané tvary písmena *f* a tvary iných písmen, ktoré sa skladajú z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky s písmenom *f*.

V dolnej časti sú riadky zamerané na nácvik písania písmena f samostatne, v slabike a v slove.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť. Túto špecifikáciu môže navrhnúť učiteľ aj žiak. Napr. úspešnosť pri písaní písmen *f*.

Strana 17

Na strane sa nachádzajú dva súbory riadkov, ktorých cieľom je osvojenie si tvaru písmena *f* a jeho využívanie v slovách aj vete. Odporúčame, aby žiaci vypísali riadky v samostatných časoch.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť. Túto špecifikáciu môže navrhnúť učiteľ aj žiak. Napr. dodržanie primeranej veľkosti písmen.

Pracovný zošit

Strana 30

Nápovedný obrázok a FREGATA

Po pomenovaní nápovedného obrázka a písmena si žiaci prečítajú/vypočujú text o fregate. Informáciu z textu sa pokúsia zreprodukovať. Prácu s textom je možné rozšíriť napr. o vyznačenie niektorých písmen v texte.

30 / 1

Pri každom z obrázkov je v plôškach vpísaná trojica slov. Žiaci slová prečítajú a vyfarbia len tú plôšku, kde sa nachádza pomenovanie daného obrázka. Vyfarbené slovo potom napíšu aj na linajku.

Riešenie: *kufor*, *flinta*, *delfín*

30 / 2

V rade písmen sú ukryté rodné mená detí. Žiaci ich identifikujú, prečítajú a zakrúžkujú.

Riešenie: *Ferko*, *Filip*, *Fedor*, *Filka*

30 / 3

Pri riešení úlohy žiaci postupujú tak, že najprv pozorujú obrázok vľavo a prečítajú slová, ktoré sa pri ňom nachádzajú. Porovnajú ich s obrázkom. Odporúčame, aby tieto slová použili aj vo vetách.

Potom pozorujú obrázok vpravo a prečítajú slová, ktoré sa nad ním nachádzajú. Určia, že na obrázku sa nenachádzajú bubliny a dokreslia ich. Napokon slová prepíšu aj na linajky veda obrázka.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa (pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov). Predmet sebahodnotenia je vhodné presnejšie vymedziť, napr. úspešnosť pri písaní písmena *F*.

Strany 34 – 35

Pojmová mapa

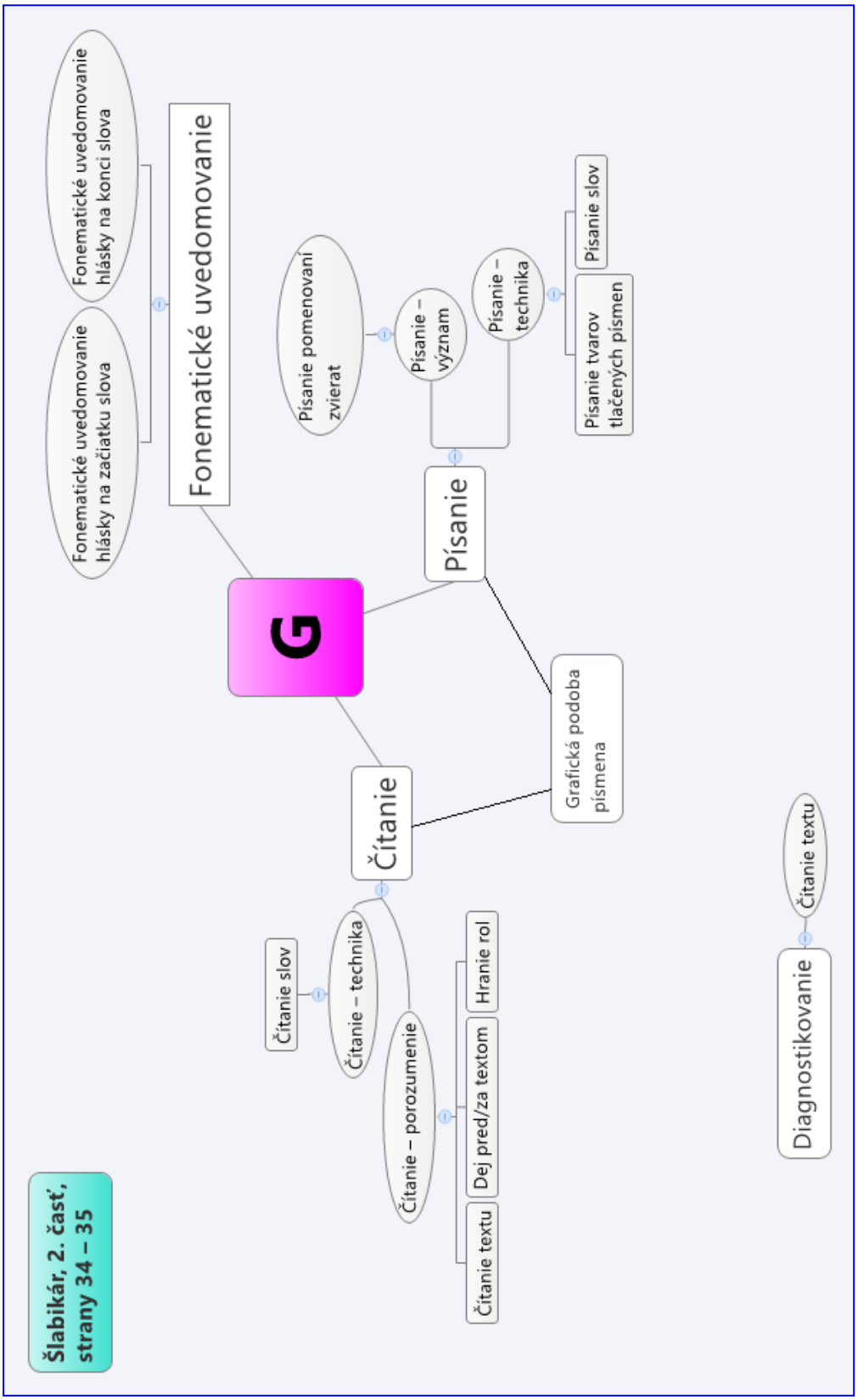

Náhľady strán zo šlabikára

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *G*, *g*

Motivačné zameranie strán

Hráme sa vonku. Zvieratá žijúce vo svete

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 110
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 111

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (rastliny)

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj (etika správania a konania)

G

Strana 34

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *G* je glóbus. Overíme si, či žiaci rozumejú významu tohto slova. Trojice obrázkov (slov) pre fonematické uvedomovanie sú zostavené len pre pozíciu hlásky *g* na začiatku a vo vnútri slova. (Druhý obrázok predstavuje názov stavebnice – slovo lego.) Poslednú trojicu obrázkov (slov) k fonematickému uvedomovaniu sme nezaradili, keďže pri výslovnosti hlásky *G* na konci slova nastáva spodobovanie a v slovenčine je len málo slov, ktoré sú touto hláskou zakončené. Môžeme však vymenovať slová zakončené na túto hlásku.

Napríklad: *gong*, *gang*, *dialóg*, *monológ*, *kemping*, *puding*, *katalóg*, *tréning*, *míting.*

HUPSOVA gombíková vojna

V texte sa krátko rozpráva o tom, ako sa Hups hral s gumipuškou a nechtiac takmer trafil gunára. Hupsovo správanie určite nepovažujeme za správne, žiaci sa však v reálnom svete často správajú podobne nepremyslene. Rozprávanie tak vytvára priestor na analyzovanie podobného správania. Na dej textu bude nadväzovať aj text na s. 35.

Riešenie úlohy za textom: *Strašiaka netrafil, no skoro trafil gunára. Ten splašene zagágal.*

V texte sú svetlejšou farbou vyznačené písmená, ktoré sa žiaci doteraz (v tomto šlabikári) neučili. Postupné ubúdanie svetlejších (neznámych) písmen v texte má motivovať žiakov pokúsiť sa samostatne prečítať aj text určený na počúvanie.

Slová a slovné spojenia, ktoré sú napísané iným fontom písma, sú vysvetlené v Hupsovom slovníku na multimediálnom disku k šlabikáru.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 35

35 / 1

1 a) Žiaci prečítajú názvy zvierat a určia, na ktorej pozícii v slove sa nachádza hláska (písmeno) *G*.

1 b) Na obrázku sa nachádza aligátor. Žiaci si podrobne prečítajú písmená na obrázku aligátora a zložia z nich správne slovo. Úlohu možno rozšíriť rozprávaním zaujímavostí o zvieratách z časti úlohy 1 a). Žiakom vytvoríme dostatok priestoru na rozprávanie.

35 / 2

1 a) Text je pokračovaním textu na s. 34. Hups spočiatku pokračuje v neopatrnom strieľaní na strašiaka, no trafí gunára, ktorý sa za ním rozbehne a Hups pred ním zúfalo uteká. Z textu vyplýva viacero ponaučení, pričom je stále veľmi vtipný. Text bude žiakov zaujímať a pozitívne ich motivovať k čítaniu.

1 b) Po prečítaní textu sa žiaci pokúsia vysvetliť zvýraznenú vetu: *To je gól!* Žiaci čítajú text opakovane, dbáme aj na techniku čítania (správnosť, plynulosť, melódiu viet a pod.). Čítanie textu možno doplniť o reprodukciu textu, nakreslenie komiksu, zahranie krátkej scénky či vymyslenie príbehu s rovnakým ponaučením.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *g* a *G*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Nezbedný vietor

Cieľ: Opakovanie čítania známych slov napísaných písaným i tlačeným písmom

Postup: Učiteľ napíše na magnetickú tabuľu známe slová písaným písmom. Vedľa nich umiestni kartičky s rovnakými slovami, ale napísané tlačeným písmom. Žiaci najskôr prečítajú všetky slová v oboch stĺpcoch. Potom ich Hups vyzve, aby sa k tabuli (k slovám) otočili chrbtom a zaspievali si krátku pieseň. Počas spievania učiteľ alebo vybraný žiak premiestni niektoré slová na kartičkách tak, aby netvorili dvojice tlačených a písaných tvarov tých istých slov. Napokon Hups povie žiakom, že sa môžu pozrieť na slová, ktoré nezbedný vietor rozfúkal. Úlohou žiakov je usporiadať kartičky tak, aby opäť tvorili dvojice rovnakých slov.

Ak v triede nie je dostatočne veľká magnetická tabuľa, žiaci môžu pracovať aj na zemi. Vtedy sú slová z oboch stĺpcov napísané na kartičkách.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 18 – 21

Strana 18

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (glóbus) a všetky tvary písmena *G*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *G*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní.

Tvar písmena sa skladá z tvarových prvkov, ktoré už žiaci používajú pri písaní iných písmen. Žiaci predpísaný tvar niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *G*. Žiaci odlíšia tvary písmena *G* a plôšky s nimi vyfarbia.

V dolnej časti strany sú riadky určené na nácvik písania písmena *G* a písania tohto písmena v slabike. Tvary v prvom riadku žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Riadky vypíšu samostatne.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť žiakom alebo učiteľom, napr. dodržanie správneho sklonu písmen.

Strana 19

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky na nácvik písania písmena *G* v slabikách, rodných menách a v krátkej vete. Odporúčame pripomenúť pravidlo o písaní rodných mien s veľkým začiatočným písmenom.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť, napr. dodržanie správnej veľkosti písmen.

Strana 20

Na ľavom okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (glóbus) a všetky tvary písmena *g*. Žiaci ich prečítajú a určia (podľa farebného odlíšenia), ktorý tvar sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar malého písaného *g*, ktorý je doplnený šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri jeho písaní. Žiaci opíšu, ako pri písaní tohto písmena postupujeme. Tvar písmena niekoľkokrát prepíšu farebnými ceruzkami.

V pravej hornej časti strany sa opäť nachádza tabuľka s písmenami.
V plôškach sú vpísané tvary písmena *g* a tvary iných písmen, ktoré sa skladajú z podobných tvarových prvkov. Žiaci identifikujú a vyfarbia len plôšky s písmenom *g*.

V dolnej časti strany sa nachádzajú riadky na nácvik písania písmena *g*. Zväčšený tvar v prvom riadku žiaci niekoľkokrát prepíšu farebnými

ceruzkami. Pri písaní slabík *gy* a *gu* žiakov upozorníme na rozdiely v línii pripájajúcej písmená.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť, napr. dodržanie správneho sklonu písma.

Strana 21

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov, ktorých cieľom je precvičenie písania slov a viet, v ktorých sa nachádza písmeno *g*. Odporúčame, aby ich žiaci vypísali v oddelených časoch. Pri písaní dbáme na správny sklon a veľkosť písmen.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť učiteľom alebo žiakom, napr. dôslednosť pri písaní.

Strany 22 – 23

Úlohy na dvojstrane sú určené na precvičenie a upevnenie schopností a zručností, ktoré už majú žiaci osvojené. So všetkými úlohami sa už stretli v šlabikári alebo v pracovnom zošite. Žiaci by ich mali byť schopní vypracovať samostatne. Úspešnosť žiakov pri riešení týchto úloh je dobrým diagnostickým nástrojom. Pred začatím práce je vhodné overiť si, či si deti pamätajú, ako sa tieto úlohy riešia. Nie všetky úlohy sa riešia dlhodobým písaním, môžu teda vypracovať všetky 4 úlohy samostatne.

Pracovný zošit

Strana 31

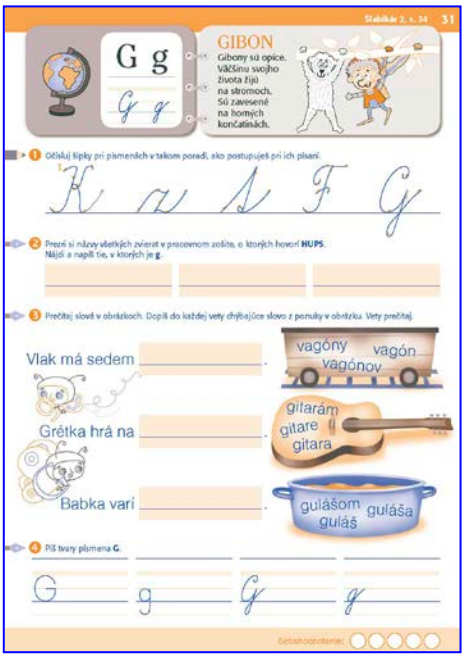

Nápovedný obrázok a GIBON

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci prezrú obrázok gibona. Pokúsia sa sformulovať dôvod, prečo gibon visí na konári. Predvídanie obsahu je dôležitou metódou pre čítanie s porozumením. Žiaci si text o gibonovi prečítajú alebo vypočujú. Prácu s textom odporúčame doplniť o prácu s jazykovými prostriedkami textu, napr. zakrúžkovať slová s písmenom *G*, podčiarknuť písmená s dĺžňom a pod.

31 / 1

Pri riešení úlohy si žiaci zopakujú, že jednotlivé tvarové prvky každého písmena je potrebné písať v zadanom poradí, ktoré zabezpečí jednoťažnosť písma a dodržanie správneho tvaru. Žiaci očíslujú šípky v tvaroch písmen podľa postupnosti pri ich písaní. Odporúčame, aby žiaci, po dôkladnom vysvetlení zadania doplnenom o ukážku riešenia na tabuli, pracovali samostatne.

31 / 2

Úlohou žiakov je prelistovať si pracovný zošit a vypísať z neho názvy zvierat, v ktorých sa nachádza písmeno *G*. Okrem čítania slov pri hľadaní písmena *G* žiaci nepochybne opätovne prečítajú aj niektoré z textov. Úlohu môžu riešiť samostatne, prípadne v dvojiciach. Svoje zistenia si porovnajú.

Riešenie: *leguán*, *fregata*, *gibon*

31 / 3

Pri riešení úlohy žiaci dopĺňajú do nedokončených viet slová v správnom tvare. Najprv prečítajú vetu a slová vpísané v obrázku vedľa nej. Potom určia vhodné slovo a dopíšu ho do vety. Úloha je vhodná na diagnostikovanie schopnosti žiakov používať slová v správnom tvare.

31 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *G*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia je vhodné presnejšie vymedziť, napríklad úspešnosť pri riešení úlohy 3.

Strany 36 – 37

Pojmová mapa

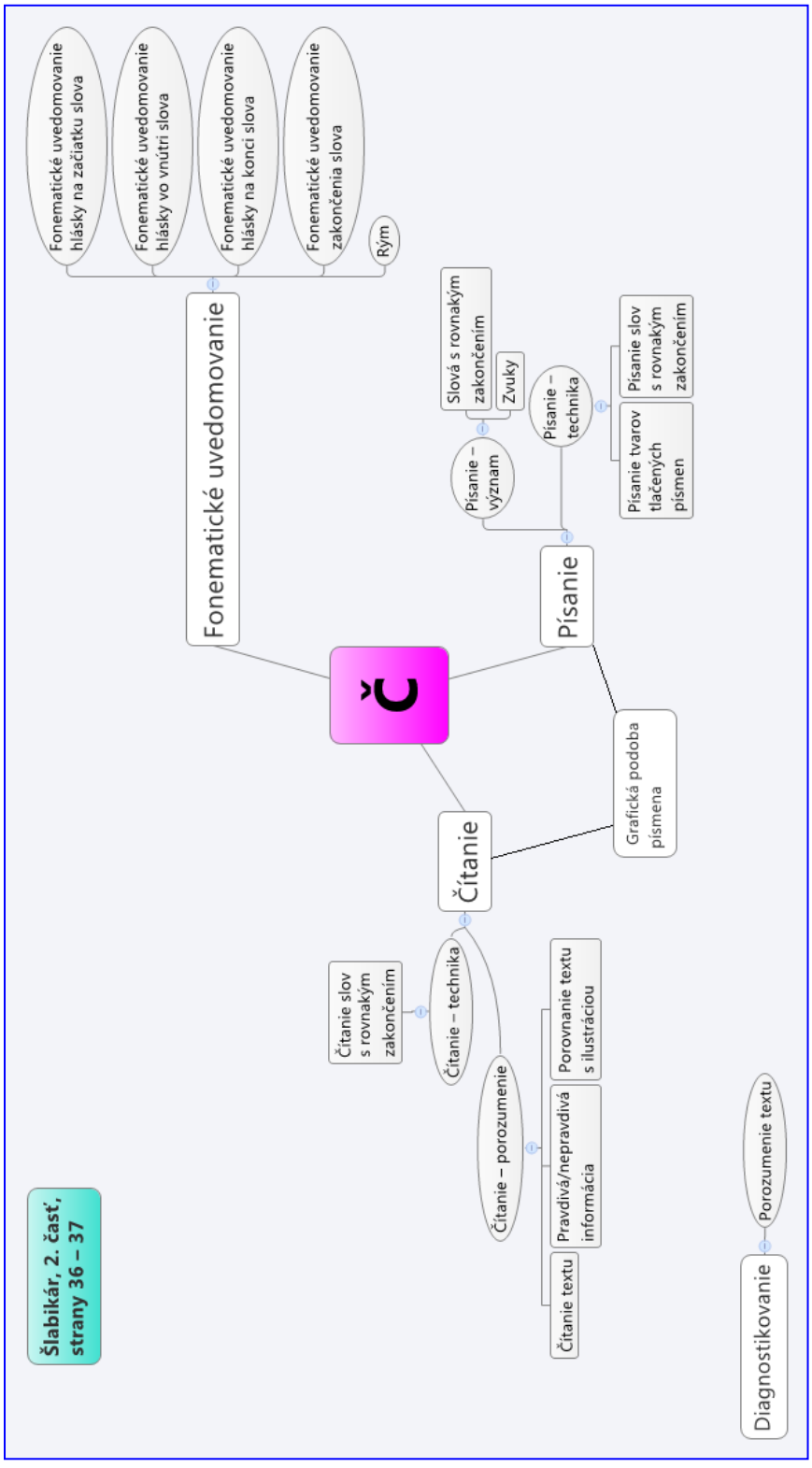

Náhľady strán zo šlabikára

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená Č, č

Motivačné zameranie strán

Kniha naša priateľka. Návšteva lekára. Správanie sa v čakárni u lekára

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 112
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 113

Medzipredmetové vzťahy

Matematika (pravda/nepravda)

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj (prevencia nerizikového správania)

Č

Strana 36

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Č* je čižma. Trojice obrázkov (slov) k fonematickému uvedomovaniu hlásky na rôznych pozíciách v slove sú kompletné. Slová sú z aktívnej lexiky žiakov. Hláska *Č* je prvou hláskou, ktorej zápis sa od inej hlásky odlišuje len mäkčeňom (C/Č). Žiakov treba na túto skutočnosť upozorniť, ukázať im tvary písmena, vysvetliť im význam pojmu *mäkčeň* a následne dbať na korektné používanie tohto pojmu. Fonematické uvedomovanie možno doplniť o precvičenie odlišnosti hlásky *C* a *Č*.

Nešikovný HUPS

Vo veršovanom texte je opísaná situácia, keď sa Hups poraní a potrebuje lekárske ošetrenie, ktorého sa veľmi bojí. Predpokladáme, že aj tomuto Hupsovmu správaniu žiaci rozumejú a viacerí ho z vlastnej skúsenosti poznajú. Situácia ponúka možnosť vysvetliť žiakom neúčelnosť takéhoto správania. Žiaci si text vypočujú, prípadne sa ho pokúsia sami prečítať. V texte sú vyznačené slovné spojenia, ktoré svojím významom žiakov zaujmú. Zistíme, či im žiaci rozumejú, prípadne im ich význam vysvetlíme. Zaujímavým rozšírením úlohy bude použitie týchto slovných spojení vo vetách. Usmerníme žiakov, aby zistili, ako využitie takýchto jazykových prostriedkov ovplyvňuje text. Odporúčame, aby si po tejto analýze text opätovne vypočuli (prečítali). Predpokladáme, že uvedomenie významu ovplyvní kvalitu ich čítania. Po opakovanom prečítaní textu žiaci porovnajú obsah textu s ilustráciou a označia v nej časti, ktoré sú znázornené inak ako v texte. Rýmy v texte umožňujú tréning fonematického uvedomovania posledných hlások a slabík. Odporúčame prečítanie týchto slov, prípadne doplnenie ďalších slov, ktoré sa s nimi rýmujú (napríklad: *rady*, *čokolády* + *marmelády*, *parády, záhrady, nápady, výhľady*).

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 37

37 / 1

1 a) Pri riešení úlohy si žiaci precvičia fonematické uvedomovanie zakončenia slov. Po prečítaní dvojice slov označia, ktorá ich časť je rovnaká.

1 b) Rovnaké zakončenie dopíšu do nedokončeného slova. Úlohu možno rozšíriť o ďalšie slová s týmto zakončením (napr. *špička*, *horúčka*, *kĺzačka*, *speváčka*, *vŕtačka*, *skladačka*, *stolička*, *žehlička*...).

37 / 2

Žiaci pozorujú objekty na obrázkoch, ktoré sa odlišujú veľkosťou. Túto odlišnosť možno vyjadriť aj slovom. Žiaci pozorujú, ako sa mení význam slova pridaním prípony *-ček*. Úlohu možno rozšíriť o ďalšie podstatné mená a zdrobneniny. Možno použiť aj nápovedné obrázky.

37 / 3

Tento text nadväzuje na text zo s. 36. Zaujímavým spôsobom preveruje schopnosť žiakov čítať s porozumením. Žiaci majú označiť vety ako pravdivé/nepravdivé informácie z textu na s. 36. Vety čítajú samostatne, dbáme aj na techniku čítania, predovšetkým na správnosť, plynulosť a zrozumiteľnosť. Po prečítaní viet môžeme žiakov vyzvať, aby formulovali aj ďalšie podobné vety. Pri riešení úlohy možno diagnostikovať porozumenie v čítaní.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *č* a *Č*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Nájdi dvojicu

Cieľ: Tvorenie dvojíc slov, ktoré sa k sebe najviac hodia a opakovanie čítania slov.

Postup: Učiteľ rozdá žiakom kartičky so slovami. (Slová sú vyberané tak, aby spolu súviseli, tvorili logickú dvojicu.) Slová najskôr prečítajú. Potom učiteľ vyvolá prvého žiaka, ktorý povie: *Hľadám slovo do dvojice k môjmu slovu...* (napr. *babička*). Žiak, ktorý má na kartičke napísané slovo, ktoré sa k nemu najviac hodí (napr. *vnučka*), sa postaví a pred tabuľou vytvoria spolu dvojicu. Všetci žiaci dvojicu slov spoločne prečítajú.

Rýchle slová

Cieľ: Precvičiť pohotové čítanie slov (techniku čítania slov).

Postup: Učiteľ má na kartičkách napísané jednoduché slová zložené zo známych písmen. Žiakom na krátku chvíľu ukáže jedno zo slov a potom ho skryje. Žiaci musia slovo nahlas prečítať.

Hru môže učiteľ diferencovať tak, že určí skupinu žiakov, ktorá bude slovo čítať. Dĺžku času, počas ktorého ukazuje slovo, môže meniť podľa individuálnych schopností žiakov.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 18 – 21

Strana 24

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (čižma) a všetky tvary

písmena *Č*. Žiaci ich prečítajú a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť písať.
Písanie tvarov písmena *Č* nie je pre žiakov náročné, pretože písmeno *Č* je takmer identické s písmenom *C*. Žiakov na túto skutočnosť upozorníme. Z tohto dôvodu sa na dvojstrane naučia písať tvar písmena *č* aj *Č*.

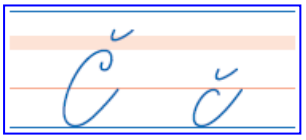

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Č* a malého písaného písmena *č*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Osobitnú pozornosť venujeme aj dodržaniu správneho tvaru a veľkosti mäkčeňa.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *č*. Žiaci odlíšia tvary písmena *č* a plôšky vyfarbia. Zámerne sme do plôšok vpísali aj písmeno c, aby žiaci dôsledne analyzovali detaily tvarov písmen.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Č* a *č* samostatne, aj v slabike. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia si môžu zvoliť aj samostatne. Odporúčame nechať žiakom priestor, aby povedali, čo na svojej práci hodnotili a prípadne svoj výber aj zhodnotili.

Strana 25
Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky riadkov s predpísanými slovami a vetou. Keďže písmeno *č* nie je pre žiakov náročné, môžu pracovať aj samostatne. Odporúčame, aby bloky vypísali v oddelených časoch.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.)

Predmet sebahodnotenia je možné zamerať na schopnosť samostatnej práce pri písaní.

Pracovný zošit

Strana 32

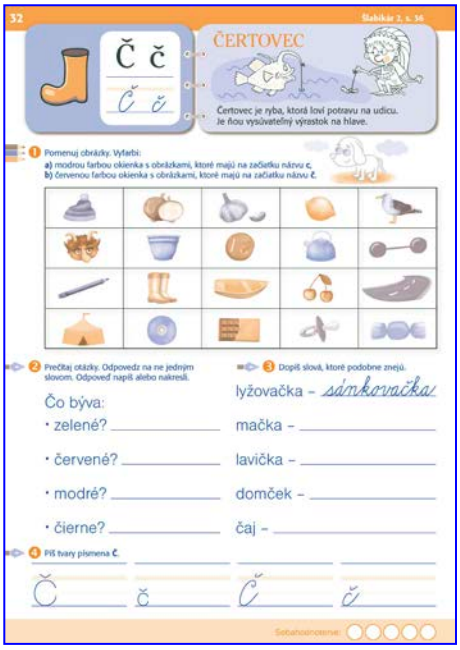

Nápovedný obrázok a ČERTOVEC

Po pomenovaní nápovedného obrázka si žiaci prezrú ilustráciu čertovca. Pokúsia sa o tomto zvierati povedať niekoľko informácií. Žiakom poskytneme dostatok priestoru na formulovanie svojich myšlienok a oceníme každú vhodnú informáciu. Text o čertovcovi si prečítajú sami alebo si ho vypočujú od učiteľa či spolužiaka. Zhodnotia, či niekto z nich povedal informáciu, ktorá bola v texte. Informácia z textu je natoľko jedinečná, že ju pravdepodobne nik zo žiakov nepovedal. Žiaci tak zistia, že čítanie im sprostredkuje nové a zaujímavé informácie.

32 / 1

Cieľom úlohy je fonematické uvedomovanie si hlások *C* a *Č* v slovách. Žiaci pomenujú obrázky a plôšky vyfarbia podľa zadania. Odporúčame, aby pracovali samostatne.

32 / 2

Pred písomným riešením odporúčame úlohu riešiť spoločne ústne. Žiaci povedia čo najviac možností. Oceníme ich snahu a originalitu. Písomné vypracovanie urobí každý žiak samostatne.

32 / 3

Skupiny slov, ktoré podobne znejú, rýmujú sa, sú žiaci zvyknutí tvoriť už z predškolského vzdelávania. Pred písomným vypracovaním odporúčame opäť úlohu riešiť spoločne (ústne), aby žiaci povedali/počuli čo najviac vhodných slov. Písomné vypracovanie urobia nakoniec samostatne.

32 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Č*. Žiakom pripomenieme podobnosť s písmenom *C*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame na tejto strane zamerať na tvorivosť a následnú schopnosť samostatnej práce pri riešení úloh 2 a 3.

Strany 38 – 39

Pojmová mapa

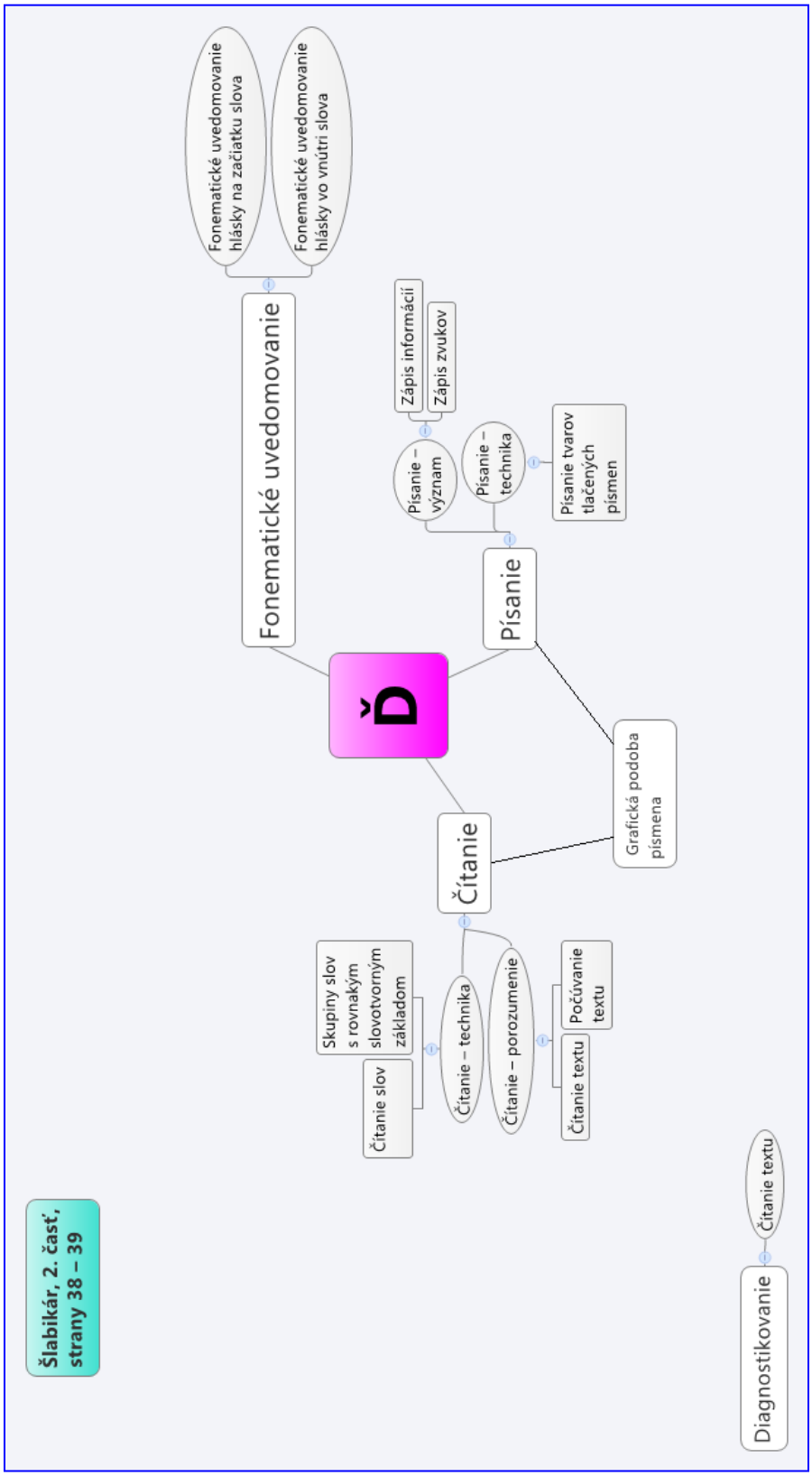

Náhľady strán zo šlabikára

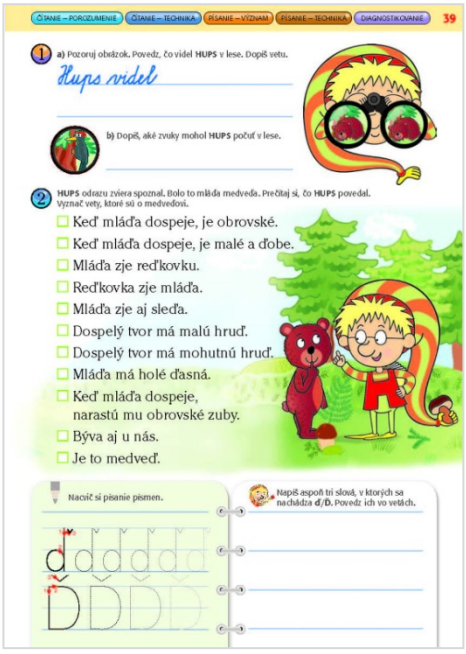

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Ď*, *ď*

Motivačné zameranie strán

Zvieratá a ich mláďatá. Správanie sa v lese

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 114
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 115

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (živočíchy)

Prierezové témy

Environmentálna výchova (les)

Ď

Strana 38

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Ď* je ďalekohľad. Skupiny obrázkov pre fonematické uvedomovanie hlásky sú vytvorené len pre hlásku *Ď* na začiatku a vo vnútri slova. Vzhľadom k nízkemu výskytu slov s touto hláskou sme do skupiny obrázkov zaradili aj mená detí. Na konci slova sa táto hláska spodobuje, nemôžeme sa preto venovať jej fonematickému uvedomovaniu. Pri fonematickom uvedomovaní hlásky *Ď* je nevyhnutné upozorniť žiakov na jej správnu výslovnosť. Výraznejšie sa jej venujeme v regiónoch, pre ktoré je typická tvrdšia výslovnosť. Nie je to z dôvodu rozporu s výslovnostnou normou, ale preto, že si žiaci text, ktorý píšu, zvyknú hovoriť. Ak hlásku vyslovia

nesprávne, aj písmeno v slove zapíšu chybne. Z tohto dôvodu je veľmi dôležité zabezpečiť žiakom vizuálnu podobu slov, v ktorých sa nachádzajú tieto písmená, a dbať na ich správnu výslovnosť. Vyhýbame sa slovám, v ktorých sa nachádzajú slabiky *de* a *di*, ktoré sa vyslovujú mäkko, ale nepíšu sa s mäkčeňom. Týmto slabikám sa budeme venovať v osobitnej kapitole.

HUPS a mláďa

V texte je opísaný spôsob Hupsovho rozmýšľania pri určovaní druhu mláďatka, ktoré našiel. Riešenie problému opäť korešponduje s typickými prejavmi bežných detí. Po prvotnom nadšení a intenzívnom premýšľaní ho činnosť prestane zaujímať a urazí sa. Text ponúka možnosť analyzovať takýto postup a reakcie pri riešení problémov a predovšetkým pomenovať, čo Hups neurobil správne a navrhnúť mu spôsob primeraného správania.
Žiaci si text vypočujú, prípadne ho aj sami prečítajú. Nachádza sa v ňom priama reč, čo pri čítaní textu využijeme na prezentáciu výrazného čítania priamej reči. Na správne a výrazné čítanie priamej reči dbáme aj pri čítaní textu žiakmi.
V texte sú vyznačené menej štandardné slová – *dumal* a *gánilo*. Žiaci sa pokúsia vysvetliť ich význam. Okrem toho pri čítaní textu dôsledne dbáme na správnu výslovnosť hlásky *Ď*.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné a dvojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 39

39 / 1

1 a) Po obsahovej stránke úloha nadväzuje na text zo s. 38. Žiaci pozorujú ilustráciu k úlohe. Zistia, čo Hups cez ďalekohľad videl, a dopíšu vetu. Odporúčame, aby vety prečítali nahlas.
1 b) Riešením úlohy je napísanie slov, ktoré vyjadrujú zvuky (Napríklad: *Brum. Ťuk. Ďob. Vŕ.*). Typ písma si môžu žiaci vybrať.

39 / 2

V úlohe sa nachádzajú vety. Sú variáciou na text na s. 38. Čítajú ich žiaci. Vety vyslovil Hups, ktorý napokon mláďa spoznal. Úlohou žiakov je vety prečítať a vyznačiť tie, ktoré sú o medveďovi. Po prečítaní textu žiaci môžu utvoriť ďalšie vety o medveďovi. Žiaci čítajú text opakovane. Pri čítaní dbáme aj na techniku čítania – správnosť, plynulosť, melódiu viet a v prípade hlásky *Ď* aj výslovnosť.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *ď* a *Ď*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Povedz vetu.

Cieľ: Precvičiť tvorenie slov s novým písmenom.

Postup: Žiaci si sadnú do kruhu. Ten žiak, ktorý začína, má v ruke malú loptičku. Povie slovo s hláskou *Ď* a hodí loptičku spolužiakovi v kruhu. Ten slovo zopakuje a použije ho vo vete. Učiteľ môže určiť vopred počet slov vo vete. Žiak, ktorý povedal vetu, vymyslí ďalšie slovo s hláskou *Ď* a hodí loptičku ďalšiemu spolužiakovi v kruhu. Hra pokračuje, až kým sa nevystriedajú všetci žiaci alebo neuplynie časový limit určený na hru.

Stratené slová

Cieľ: Precvičiť čítanie a písanie slov a viet, logické uvažovanie.

Postup: Učiteľ napíše na tabuľu vety, v ktorých budú namiesto niektorých slov iba čiary. Chýbajúce slová budú napísané v samostatnom stĺpci vedľa viet, ale v rozhádzanom poradí. Úlohou žiakov je postupne prečítať a doplniť neúplné vety. Žiaci musia rozhodnúť, ktoré slovo patrí do vety a dopísať ho do nej.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 26 – 27

Strana 26

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (ďalekohľad) a všetky tvary písmena *Ď*. Žiaci ich prečítajú a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť písať. Zároveň určia a povedia, ktorým písmenám sa podobajú (*D*, *d*) a čím sa od nich odlišujú (mäkčeňom).

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Ď* a malého písaného písmena *ď*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci pozorujú postup pri písaní písmen a pokúsia sa ho slovne opísať. Oceníme presnosť ich formulácií. Potom predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Nakoľko žiaci už bežne píšu písmeno *D*, pripomenieme im význam písania mäkčeňa.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *ď*. Žiaci odlíšia tvary písmena *ď* a plôšky vyfarbia. Zámerne sme do plôšok vpísali aj písmeno *d*, aby žiaci dôsledne analyzovali detaily tvarov písmen.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Ď* a *ď* samostatne, aj v slove. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Pri písaní slova *Ďuro* žiakom vysvetlíme (pripomenieme), že pri pripájaní písmen k písmenu *Ď* nie je možné dodržať jednoťažnosť písma a ukážeme im spôsob ich pripojenia.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia si môžu zvoliť aj samostatne. Odporúčame nechať žiakom priestor, aby povedali, čo na svojej práci hodnotili a prípadne svoj výber aj zhodnotili.

Strana 27

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové bloky riadkov s predpísanými slovami a vetou, v ktorých sa nachádza písmeno *ď*. Keďže písmeno *ď* nie je pre žiakov náročné, môžu pracovať aj samostatne. Odporúčame, aby bloky vypísali v oddelených časoch.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia je možné zamerať na dodržiavanie správnej veľkosti písmena *ď*.

Pracovný zošit

Strana 33

Nápovedný obrázok a ĎATEĽ

Po pomenovaní nápovedného obrázka žiaci hovoria informácie, ktoré vedia o ďatľovi. Predpokladáme, že tohto vtáka poznajú a budú o ňom vedieť rozprávať. Po vypočutí si informácií si žiaci prečítajú text v pracovnom zošite. Zhodnotia, či informáciu z textu už vedeli, alebo bola pre nich nová. Zdôrazníme, že čítanie nám sprostredkúva nové informácie.

33 / 1

Cieľom úlohy je čítanie textu s porozumením. Po prečítaní textu žiaci odpovedajú na otázky, ktoré sa zameriavajú na informácie priamo uvedené v texte. Na otázky je postačujúce odpovedať jednoslovnou vetou. Odporúčame text prečítať spoločne a ústne sformulovať odpovede na otázky. Písomné vypracovanie sa žiaci pokúsia urobiť samostatne. Oceníme ich snahu a úspešnosť pri riešení úlohy.

33 / 2

Riešením úlohy je dokončenie vety s požadovanou informáciou. Obsahové zameranie úlohy sa sústreďuje na ocenenie starostlivosti mamy o dieťa. Podporíme žiakov v pomenovaní aj tých najbežnejších činností, za ktoré sa často mamičkám nestihli poďakovať. Po ústnom vypracovaní žiaci vetu dokončia samostatne. Riešenie je potrebné skontrolovať. Vhodným doplnením úlohy je prečítanie vety mamičke.

33 / 3

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Ď*. Žiakom pripomenieme podobnosť s písmenom *D*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť a zamerať sa predovšetkým na samostatnosť pri riešení úlohy 1 alebo 2.

33 / 4

Časti obrázka odporúčame pomenovať najskôr ústne. Slová žiaci následne napíšu samostatne, odporúčame, aby použili tlačené písmo.

Riešenie: *ďateľ*, *medveď*, *žaluď*

Strany 40 – 41

Pojmová mapa

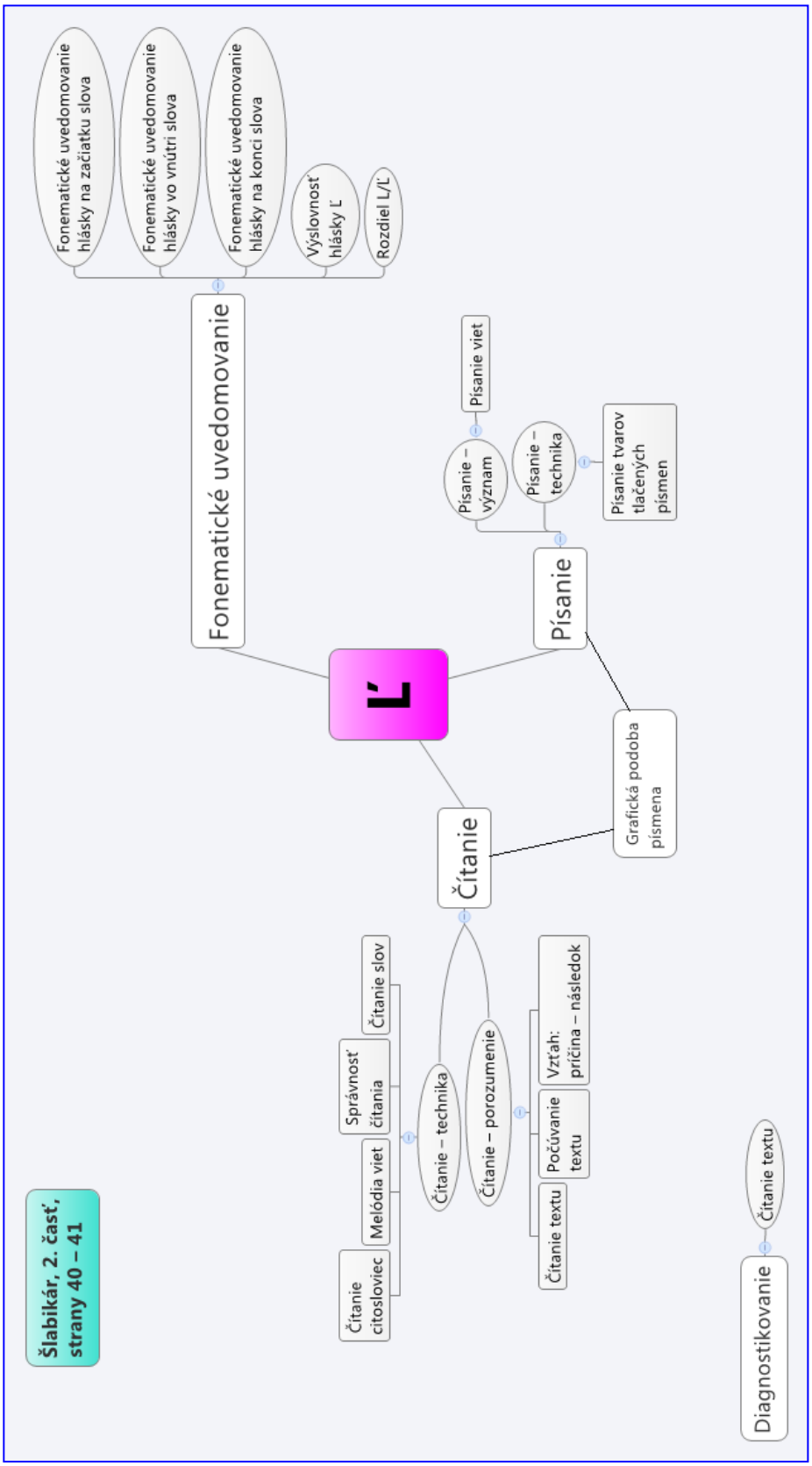

Náhľady strán zo šlabikára

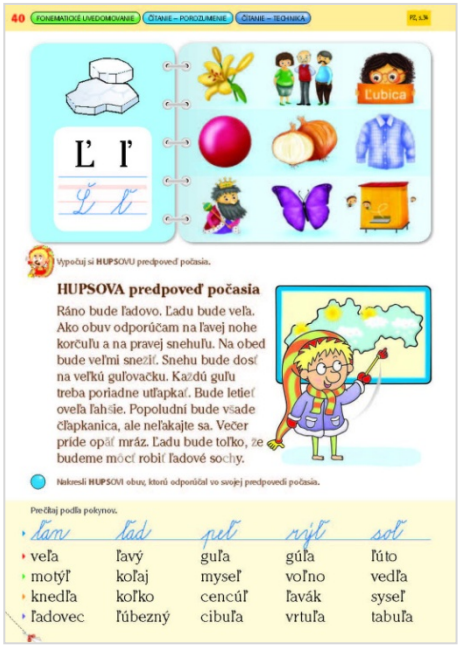

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Ľ*, *ľ*

Motivačné zameranie strán

Ročné obdobia. Rôzne druhy počasia. Nebezpečenstvo poľadovice

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 116
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 117

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (čas, voda – mrznutie vody)

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj (základné princípy nerizikového správania)

Ľ

Strana 40

Nápovedný obrázok a tvary písmena

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Ľ* je ľad, ľadová kryha. Trojice obrázkov pre fonematické uvedomovanie hlásky na rôznych pozíciách v slove sú úplné. Pri vyslovovaní slov s touto hláskou je dôležité dbať na jej správnu výslovnosť. Osobitnú pozornosť venujeme výslovnosti v regiónoch, pre ktoré je typická tvrdá výslovnosť. V tomto prípade sa výslovnosti nevenujeme z dôvodu rozporu s výslovnostnou normou. Žiaci majú silnú skúsenosť, že pri zázname hovorenej reči do písanej podoby zapíšu hlásku, ktorú vyslovia písmenom. Z toho vyplýva, že ak hlásku vyslovia nesprávne, či ju skôr v tomto prípade nahradia inou hláskou, aj slovo potom zapíšu nesprávne. Je preto veľmi dôležité pri slovách,

v ktorých sa nachádzajú tieto hlásky, zabezpečiť intenzívny kontakt žiaka s písanou podobou slova a dbať na jeho správnu výslovnosť.
Aj pri hláske *ľ* sa vyhýbame slovám so slabikami *le* a *li*, v ktorých sa nepíše mäkčeň.

HUPSOVA predpoveď počasia

V texte sa dozvedáme, ako Hups predpovedal počasie. Nachádza sa v ňom veľa vtipných častí. Zaujímavé sú tie, v ktorých sa okrem predpovede počasia dozvedáme, aké činnosti by sme pri danom počasí mohli robiť a ako sa máme obliecť. Pri porozumení textu žiaci zistia, ako počasie ovplyvňuje ľudí aj škriatkov. Odporúčame zaradiť riadený rozhovor so zameraním na tieto časti textu:
Ako sa pri počasí, ktoré Hups predpovedá, máme obuť? Ako sa máme obliecť?
Čo môžeme robiť so snehom? Čo môžeme robiť cez deň?
Čo môžeme robiť s ľadom? Čo môžeme robiť večer?
Osobitnú pozornosť venujeme vzťahu ilustrácie a textu. Hups na ilustrácii nie je obutý. Žiaci mu dokreslia topánky podľa informácie uvedenej v texte.
Text si žiaci vypočujú alebo ho môžu sami prečítať. Z textov postupne ubúdajú písmená, ktoré žiaci nepoznajú.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a viacslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 41

41 / 1

O potrebe správnej výslovnosti hlásky *Ľ* sme písali vyššie. V úlohe sa nachádzajú slová (ktoré majú v pomenovaní *ľ*) aj so znázornením na obrázku. Pri riešení úlohy možno diagnostikovať výslovnosť žiakov. Riešenie úlohy možno rozšíriť aj o ďalšie slová, napríklad: *veľký*, *ľahký*, *kľučka*, *kľúč*, *cieľ*, *tabuľa*, *veľa*, *vôľa*, *košeľa*, *gúľať*, *koľaj*, *maľovať*, *soľ*, *ľudia*...

41 / 2

Žiaci dokončia vety dokreslením obrázkov. Dokončené vety prečítajú, prípadne ich prepíšu do zošita. Pri čítaní viet opäť dbáme na správnu výslovnosť.

41 / 3

3 a) Text tematicky nadväzuje na text zo s. 40, čítajú ho žiaci. Dozvedáme sa o tom, čo Hups zažil počas minulej zimy, keď bola poľadovica. Text je zaujímavý vysokou frekvenciou citosloviec. Ich čítanie môžeme nacvičiť aj izolovane (*Uf!*; *Frnk!*; *Ľaľa!*), vysvetliť ich význam a použiť ich v iných vetách. Oceníme, ak sa žiakom podarí použiť ich vo vetách správne.

3 b) V texte sú zvýraznené niektoré slová a slovné spojenia (nebolo vidno, uf, frnk, bum, ľaľa, ľapotal). Žiaci sa ich pokúsia nahradiť inými slovami s podobným významom.
V texte je zvýraznené aj expresívne slovo *ľapotal* (*táral*, *bľabotal*). Žiaci sa najprv pokúsia vysvetliť jeho význam podľa kontextu. Oceníme všetky vysvetlenia, ktoré s kontextom súvisia.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *ľ* a *Ľ*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Hádankostroj

Cieľ: Precvičiť logické myslenie a vyjadrovanie žiakov, čítanie slov a orientáciu v texte.
Postup: Hra sa môže použiť pri práci so slovným materiálom na nácvik techniky čítania v úlohe pod motivačným textom. Jeden žiak bude tvoriť hádanku, ostatní hľadajú správne riešenie medzi slovami v úlohe. Napr.: *Je to zviera, má štyri nohy. Slovo hľadajte vo všetkých stĺpcoch.* Odpoveď: *syseľ*.
Rozsah slov, medzi ktorými žiaci hľadajú odpoveď, môže učiteľ presne vymedziť (určiť konkrétny riadok alebo stĺpec) alebo nechať žiakov hľadať medzi všetkými slovami.

Nájdi dvojicu

Cieľ: Tvorenie dvojíc slov, ktoré sa k sebe najviac hodia a opakovanie čítania slov.
Postup: Učiteľ rozdá žiakom kartičky so slovami. (Slová sú vyberané tak, aby spolu súviseli, tvorili logickú dvojicu.) Slová najskôr prečítajú. Potom učiteľ vyvolá prvého žiaka, ktorý povie: *Hľadám slovo do dvojice k môjmu slovu...* (napr. *babička*). Žiak, ktorý má na kartičke napísané slovo, ktoré sa k nemu najviac hodí (napr. *vnučka*), sa postaví a pred tabuľou vytvoria spolu dvojicu. Všetci žiaci dvojicu slov spoločne prečítajú.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 28 – 29

Strana 28

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (ľad) a všetky tvary písmena *Ľ*. Žiaci ich prečítajú a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť písať. Zároveň určia a povedia, ktorým písmenám sa podobajú (*L*, *l*) a čím sa od nich odlišujú (mäkčeňom). Overíme si správnu výslovnosť žiakov.

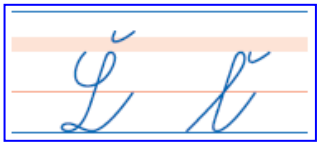

V ľavej hornej časti strany s a nachádza tvar veľkého písaného písmena *Ľ* a malého písaného písmena *ľ*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci pozorujú postup pri písaní písmen a pokúsia sa ho slovne opísať. Oceníme presnosť ich formulácií, terminológiu, samozrejme, nemusia dodržať. Oceníme aj vtipné pomenovania pomerne náročných tvarových prvkov. Potom predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb. Nakoľko žiaci už bežne píšu písmeno *L*, pripomenieme im význam písania mäkčeňa.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *Ľ*. Žiaci odlíšia tvary písmena *Ľ* a plôšky vyfarbia. Zámerne sme do plôšok vpísali aj písmeno *L*, aby žiaci dôsledne analyzovali detaily tvarov písmen.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Ľ* a *ľ* samostatne aj v slove. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Riadky vypracujú samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebadiagnostikovania odporúčame presnejšie vymedziť, napríklad: dodržanie správneho tvaru mäkčeňa a jeho správne umiestnenie nad písmenom.

Strana 29

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na nácvik písania slov a vety s písmenom *Ľ*. Riadky môžu žiaci vypracovať

samostatne. Odporúčame overiť si osvojenie si pravidla o písaní veľkých písmen na začiatku rodných mien.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia je možné zamerať napr. na dodržanie správneho umiestnenia mäkčeňa pri písmene (rozdiel v umiestnení mäkčeňa pri *Ľ*, *ľ*).

Pracovný zošit

Strana 34

Nápovedný obrázok a ĽABTUŠKA

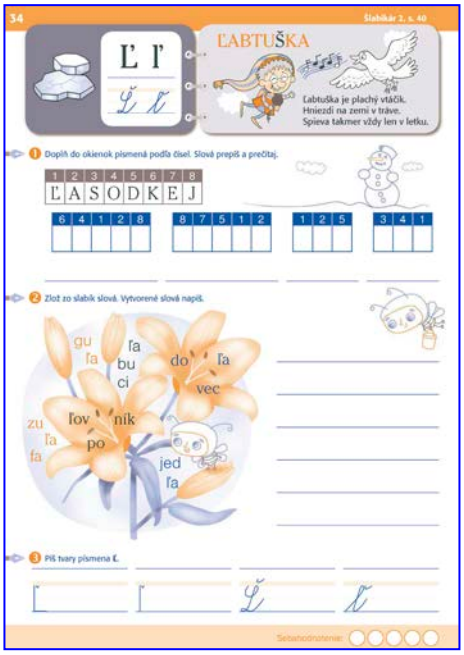

Pri pomenovaní nápovedného obrázka dbáme na správnu výslovnosť. Odporúčame, aby žiaci povedali aj viac slov s hláskou *Ľ*. Text o ľabtuške si žiaci prečítajú alebo vypočujú. V texte sa nachádza slovné spojenie „*v letku*“, ktoré je potrebné žiakom vysvetliť. Odporúčame, aby sa žiaci pokúsili význam slovného spojenia vysvetliť sami podľa kontextu. Prácu s textom je vhodné doplniť formulovaním myšlienky o ľabtuške.

34 / 1

Úlohu tohto typu už žiaci v pracovnom zošite opakovane riešili. Odporúčame si ale overiť, či ju žiaci vedia vyriešiť. Úlohu vyriešia aj zapíšu samostatne. Je dôležité oceniť ich úspešnosť.

Riešenie: *koľaj*, *jedľa*, *ľad*, *soľ*

34 / 2

Zo slabík vpísaných do jednotlivých častí obrázka vyplýva pomerne jednoduché, jednoznačné zloženie slov. Žiakov upozorníme, aby slová skladali len zo slabík rovnakej farby. Pre zjednodušenie riešenia je vhodné slabiky ohraničiť krivou čiarou (zakrúžkovať). Odporúčame, aby sa žiaci pokúsili úlohu riešiť samostatne, prípadne vo dvojiciach. Komunikácia pri práci vo dvojiciach pozitívne ovplyvňuje proces hľadania riešenia úlohy. Žiaci slová napíšu typom písma (tlačené/písané) podľa vlastného výberu.

Riešenie: *fazuľa*, *guľa*, *cibuľa*, *ľadovec*, *jedľa*, *poľovník*

34 / 3

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Ľ*. Žiakom pripomenieme podobnosť s písmenom *L*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame zamerať na úspešnosť pri samostatnom riešení úlohy 1 a 2.

Strany 42 – 43

Pojmová mapa

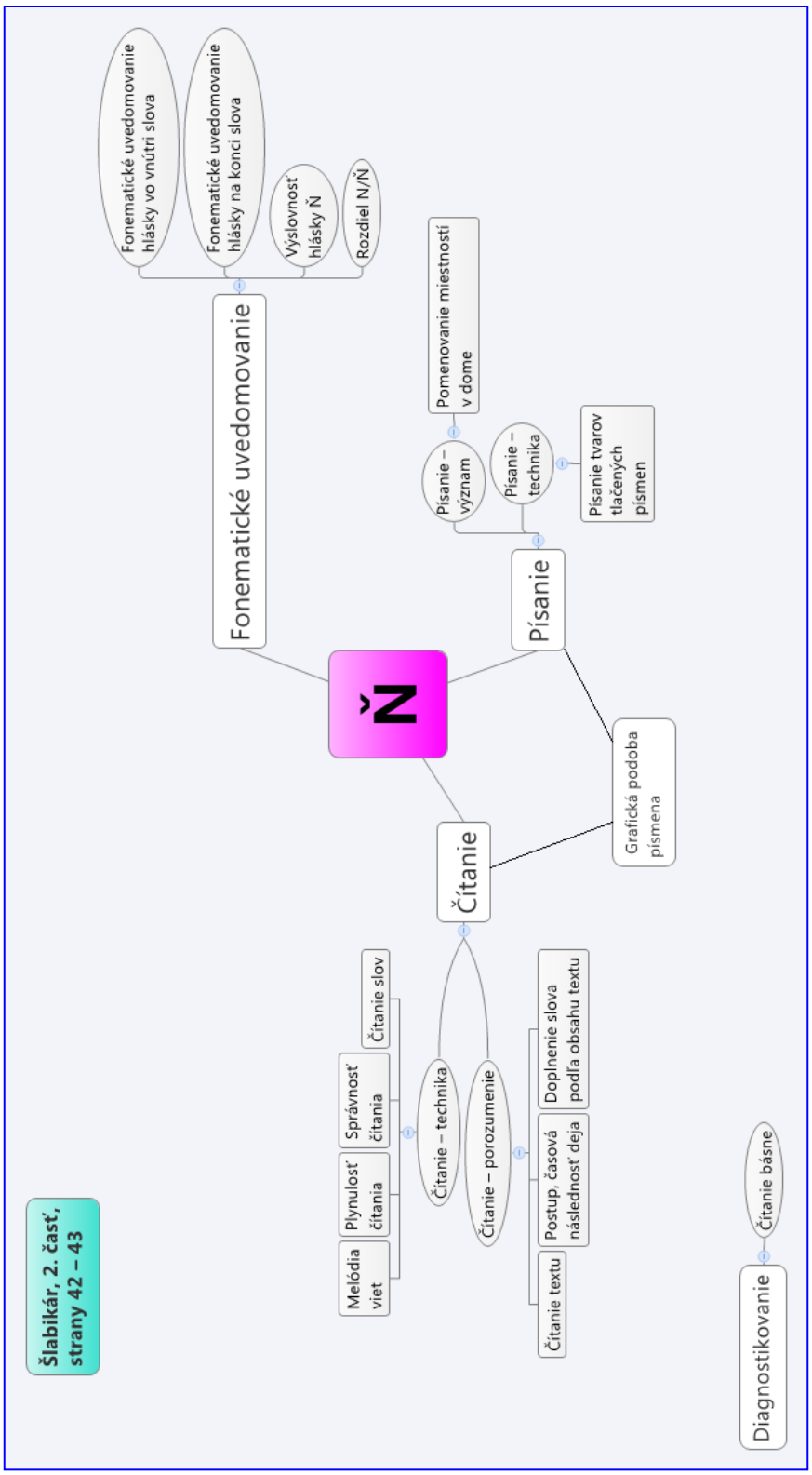

Náhľady strán zo šlabikára

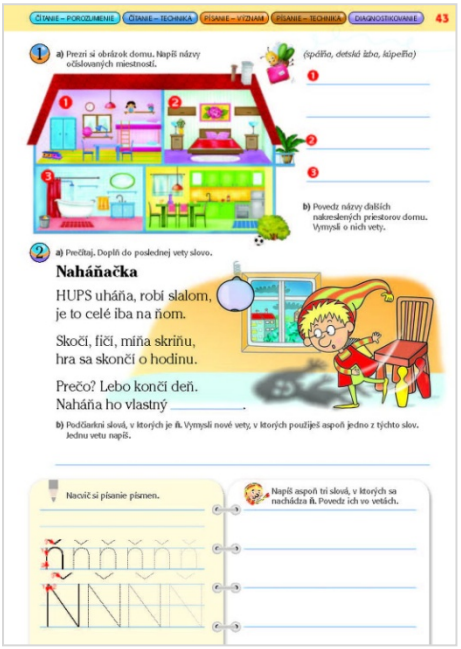

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Ň, ň*

Motivačné zameranie strán

Zdravá životospráva. Význam pravidelného príjmu potravy

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 118
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 119

Medzipredmetové vzťahy

Prírodoveda (čas)

Prierezové témy

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (môj rodný kraj – moja rodina)
Osobnostný a sociálny rozvoj (uplatňovanie základných princípov zdravého životného štýlu)

Ň

Strana 42

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Ň* je ňufák. Výber slova bol ovplyvnený nízkou frekvenciou slov začínajúcich touto hláskou v slovenčine a tým, že nebolo možné vybrať slovo, ktoré sa začína slabikami *ne*, *ni*. Táto skutočnosť spôsobila aj absenciu obrázkov (slov) pre fonematické uvedomovanie hlásky *Ň* na začiatku slova. Skupiny obrázkov pre fonematické uvedomovanie hlásky vo vnútri a na konci slova sú kompletné. Aj pri tejto hláske je kľúčová jej správna výslovnosť, preto pri všetkých aktivitách upozorňujeme žiakov na prípadné nedostatky, prípadne im vysvetlíme, že napriek tomu, že sme zvyknutí dané

slovo vyslovovať inak, zápis musíme robiť v súlade s pravidlami slovenského pravopisu.

HUPSOVE raňajky

V texte sa dozvedáme, aké raňajky má Hups rád a akú námahu musí vynaložiť na ich prípravu. Štruktúra textu mu umožňuje dobre porozumieť. V úvode textu je opísané zloženie raňajok, následne je opísaný postup (Keďže ho realizuje Hups, tak je zložitý a plný nelogických prekvapení.) získavania jednotlivých súčastí raňajok a v závere je zaujímavá pointa. V súlade so štruktúrou textu realizujeme postup určený na porozumenie textu, napr. formou odpovedí na otázky:

Aké potraviny má Hups rád na raňajky?
Prečo musel ísť Hups na nákup ešte pred raňajkami?
Kde kúpil chlieb?
Kde kúpil broskyňu?
Kde získal vodu?
V akom poradí nakupoval potraviny?
Prečo nekúpil všetky potraviny naraz?
Čo nakoniec Hups jedol?

V texte sa nachádzajú zvýraznené slová. Sú to expresívne slová, žiaci sa opäť pokúsia vysvetliť ich význam podľa kontextu. Správne riešenia sú v Hupsovom slovníku, ktorý je na multimediálnom disku k šlabikáru.

a) Žiaci si pozorne prezrú obrázok a určia, ktorá časť Hupsových raňajok nie je nakreslená (broskyňa).

b) Úlohou žiakov je napísať do zošita zoznam potravín, ktoré Hups jedáva na raňajky.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a trojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 43

43 / 1

1 a) Po prezretí obrázka domu žiaci pomenujú očíslované miestnosti. Slová napíšu a správne prečítajú. Vhodným rozšírením úlohy je tvorba viet s týmito slovami.

1 b) Žiaci tvoria vety aj o ďalších miestnostiach. Riešenie úlohy môžeme rozšíriť rozprávaním o miestnostiach bytu, domu, v ktorom bývajú. Poskytneme im dostatok priestoru na rozprávanie. Neustále dbáme na správnu výslovnosť.

43 / 2

2 a) Dej veršovaného textu, ktorý čítajú žiaci, sa odohráva v Hupsovom dome. Opisuje situáciu, ako Hups behá po dome – hrá sa na naháňačku (s vlastným tieňom). Jeho hra sa o hodinu skončí, pretože potom zájde slnko a tieň nebude dobre vidno. Do textu žiaci dopíšu slovo *tieň*. Sústredíme sa na porozumenie textu a súvislosť s časom, kedy sa Hups môže hrať hru. Žiakom kladieme otázky typu:

Kde sa Hups hrá na naháňačku?

Kto sa s ním hrá na naháňačku?

Prečo sa hra o chvíľu skončí?

Po porozumení textu žiaci doplnia posledné slovo básne a čítajú text opakovane sami.

2 b) Slová podčiarknu žiaci samostatne. Utvorené vety rozprávajú nahlas, dbáme na správnu výslovnosť, ale aj na kvalitu viet (napr. počet slov).

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *ň* a *Ň*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Drep - skok „Na klamanie“

Cieľ: Precvičiť si fonematické uvedomovanie novej hlásky v slove.

Postup: Žiaci sa postavia vedľa lavíc. Žiak (učiteľ) hovorí slová, v ktorých je alebo nie je hláska *Ň*. Žiaci spravia drep, ak je v slove hláska *Ň* a vyskočia, ak sa v slove hláska *Ň* nenachádza. Vybraný žiak skáče a robí drepy tiež, ale snaží sa pomýliť spolužiakov, preto tieto činnosti robí zámerne aj s chybami. Žiaci, ktorí vedia jednoznačnú odpoveď, by sa nemali dať oklamať.

Žiakom vysvetlíme, že klamanie je v tejto hre dovolené, je použité zámerne, preto nehovoríme o neslušnom správaní.

Písanie

Písanie, 5. zošit, strany 30 – 31

Strana 30

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (ňufák) a všetky tvary písmena *Ň*. Žiaci ich prečítajú (Dbáme na správnu výslovnosť.) a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť

písať. Zároveň určia a povedia, ktorým písmenám sa podobajú (*N*, *n*) a čím sa od nich odlišujú (mäkčeňom).

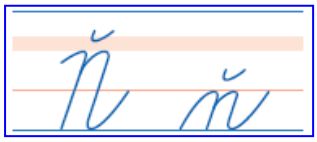

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Ň* a malého písaného písmena *ň*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci pozorujú postup pri písaní písmen a pokúsia sa ho slovne opísať. Oceníme presnosť ich formulácií, terminológiu, samozrejme, nemusia dodržať. Potom predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmeno *ň*. Žiaci odlíšia tvary písmena *ň* a plôšky vyfarbia. Pre úspešné riešenie je potrebná dôkladná zraková analýza písmen.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Ň* a *ň* samostatne aj v slove. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Keďže už písmeno *n* vedia písať, sústredíme sa predovšetkým na nácvik správneho písania mäkčeňa.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia si žiaci môžu určiť aj sami. Odporúčame v rozhovore zistiť, na čo sa zamerali.

Strana 31

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory riadkov na nácvik písania slov a vety s písmenom *ň*. Riadky môžu žiaci vypracovať samostatne. Dbáme predovšetkým na správne umiestnenie mäkčeňa.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia je možné zamerať napr. na dodržanie správnej veľkosti písmen.

Strana 32

Na strane sa nachádza krížovka. S riešením krížoviek už majú žiaci skúsenosti. Pred riešením je potrebné spoločne pomenovať obrázky, aby vpisovali do krížovky správne slová. Samotné vypísanie krížovky urobia samostatne.

Riešenie: *BICYKEL*

Po vyriešení krížovky žiaci utvoria a napíšu vetu, v ktorej použijú aj slovo z tajničky – *bicykel*. Odporúčame zadať žiakom podmienku, aby bolo vo vete aspoň 6 slov. Oceníme ich úspešnosť pri riešení tejto úlohy.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebadiagnostikovania odporúčame zamerať napr. na schopnosť samostatne pracovať, utvorenie vety podľa požiadaviek a pod.

Pracovný zošit

Strana 35

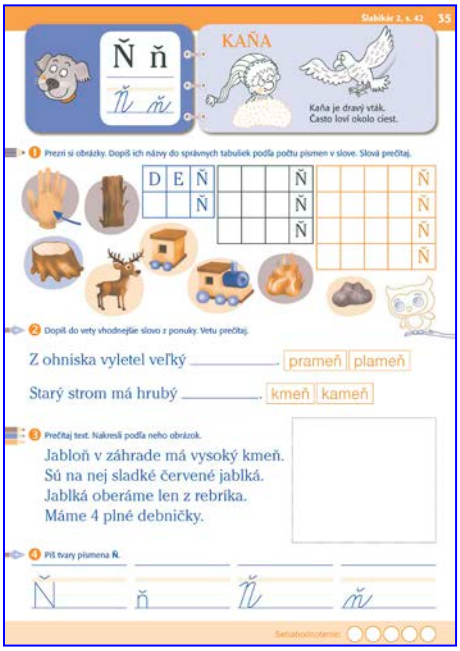

Nápovedný obrázok a KAŇA

Pri pomenovaní nápovedného obrázka dbáme na správnu výslovnosť hlásky *Ň*. Po prečítaní textu o kani sa žiaci pokúsia sformulovať dôvod, prečo dravé vtáky lovia často okolo ciest. (Je tu veľa drobných zabitých zvierat, ktoré zrazili autá.)

35 / 1

Všetky pomenovania obrázkov sú zakončené hláskou *Ň*. Žiaci vyslovia slová a podľa počtu vyslovených hlások ich vpíšu tlačeným písmom do správnej mriežky. Úlohu s takýmto zadaním žiaci ešte neriešili. Odporúčame ju preto riešiť spoločne so zápisom na tabuľu.

Riešenie:

D	E	Ň
P	E	Ň

K	M	E	Ň
O	H	E	Ň
D	L	A	Ň

V	O	Z	E	Ň
R	U	Š	E	Ň
K	A	M	E	Ň
J	E	L	E	Ň

35 / 2

Pri riešení úlohy žiaci dopĺňajú do vety vhodné slová z ponuky v rámčekoch vedľa vety. Slová sa odlišujú len v jednom písmene, preto je potrebné ich dôkladné prečítanie. Žiaci môžu úlohu riešiť samostatne. Vhodné slovo vpíšu typom písma podľa vlastného výberu.

35 / 3

Cieľom úlohy je čítanie s porozumením. Po prečítaní textu žiaci nakreslia vhodnú ilustráciu, v ktorej sa pokúsia zachytiť čo najviac informácií, ktoré sa z neho dozvedeli. Po skončení práce vyhodnotíme, koľko informácií sa im podarilo v ilustrácii zaznamenať. (Žiaci ich spočítajú.) Oceníme ich úspešnosť.

35 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Ň*. Žiakom pripomenieme podobnosť tohto písmena s písmenom *N*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebadiagnostikovania odporúčame zamerať sa na úspešnosť pri riešení ktorejkoľvek úlohy na strane, prípadne dodržiavanie pravidiel pri práci.

Pracovný zošit

Opakovanie 4 (A – Ň)

Strany 36 – 37

36 / 1

Cieľom úlohy je napísať pomenovania obrázkov a priradiť k nim vhodné prídavné mená. Žiaci si uvedomia, že slovom môžu vyjadriť vlastnosť predmetu. Pred riešením úlohy odporúčame spoločne pomenovať obrázky a priradiť k nim čo najviac prídavných mien. Zápis urobia žiaci samostatne písaným písmom. Oceníme správnosť zápisu aj správnosť a originalitu napísaných slovných spojení.

36 / 2

V úlohe sú v rôznych tvaroch vpísané časti viet. Žiaci hľadajú, ktoré časti patria k sebe. (Tvoria vetu.) Sú vpísané v rovnakých tvaroch. Žiaci vyfarbia rovnako tvary s časťami viet patriacimi k sebe. Utvorené vety prečítajú.

Riešenie:

Korčuľujeme sa na ľade.
Zo stromu spadli gaštany.
Učím sa ľahkú báseň.
Braňo hodil veľký kameň.
Páči sa mi maľovaný obraz.

36 / 3

Úlohu s týmto zadaním riešili žiaci nedávno. Odporúčame preto, aby po spoločnom prečítaní textu nakreslili ilustráciu samostatne. Po skončení práce je vhodné vyhodnotiť, či sa žiakom podarilo zakresliť všetky informácie. V prípade potreby môžu detaily dokresliť.

36 / 4

V obrázkoch čerešní sú vpísané slabiky slov. Len niektoré zo slov sú rodné mená. Po prečítaní slov žiaci vyfarbia len tie obrázky, kde sú slabiky rodných mien. Je dôležité, aby žiaci od prvého ročníka v primeranej miere používali odbornú terminológiu (napr. *rodné mená)*.

Riešenie: *Fedor*, *Gregor*, *Filip*, *Naďa*

37 / 5

S riešením dvojsmeroviek už majú žiaci skúsenosť. Úlohu môžu preto riešiť samostatne. Pred riešením úlohy odporúčame prečítať slová a vysvetliť ich význam.

Riešenie: *ďalekohľad*

37 / 6

Cieľom úlohy je identifikovanie rovnakej časti slov, slovotvorného základu slovies. Žiaci si uvedomia, že slová používame v rôznych tvaroch (propedeutika skloňovania). Úlohu odporúčame riešiť spoločne.

37 / 7

Pri riešení úlohy žiaci napíšu zoznam vecí (podstatných mien). Úlohu rieši každý žiak samostatne. Slová zapíše typom písma (písané/tlačené) podľa vlastného výberu. Po vypracovaní úlohy odporúčame, aby si žiaci riešenia navzájom prečítali a zdôvodnili výber predmetov, ktoré do zoznamu napísali. Pri kontrole vypracovania sa sústredíme

predovšetkým na význam slov, gramatické a pravopisné chyby len opravíme, ale nekomentujeme.

37 / 8

Pri riešení úlohy si žiaci fonematicky uvedomujú spoločné časti slov, ktoré sa rýmujú. Odporúčame, aby najprv spoločne povedali čo najviac slov vhodných do jednotlivých skupín. Zápis urobí na záver každý žiak samostatne.

Riešenie:

hrebeň, *vozeň*, *kázeň*, *lupeň...*

cibuľa, *bobuľa*, *bakuľa*, *tabuľa*...

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Počet guľôčok žiaci vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebadiagnostikovania odporúčame presnejšie vymedziť. Napr. schopnosť samostatnej práce, tvorivosť pri riešení úlohy 7.

Strany 44 – 45

Pojmová mapa

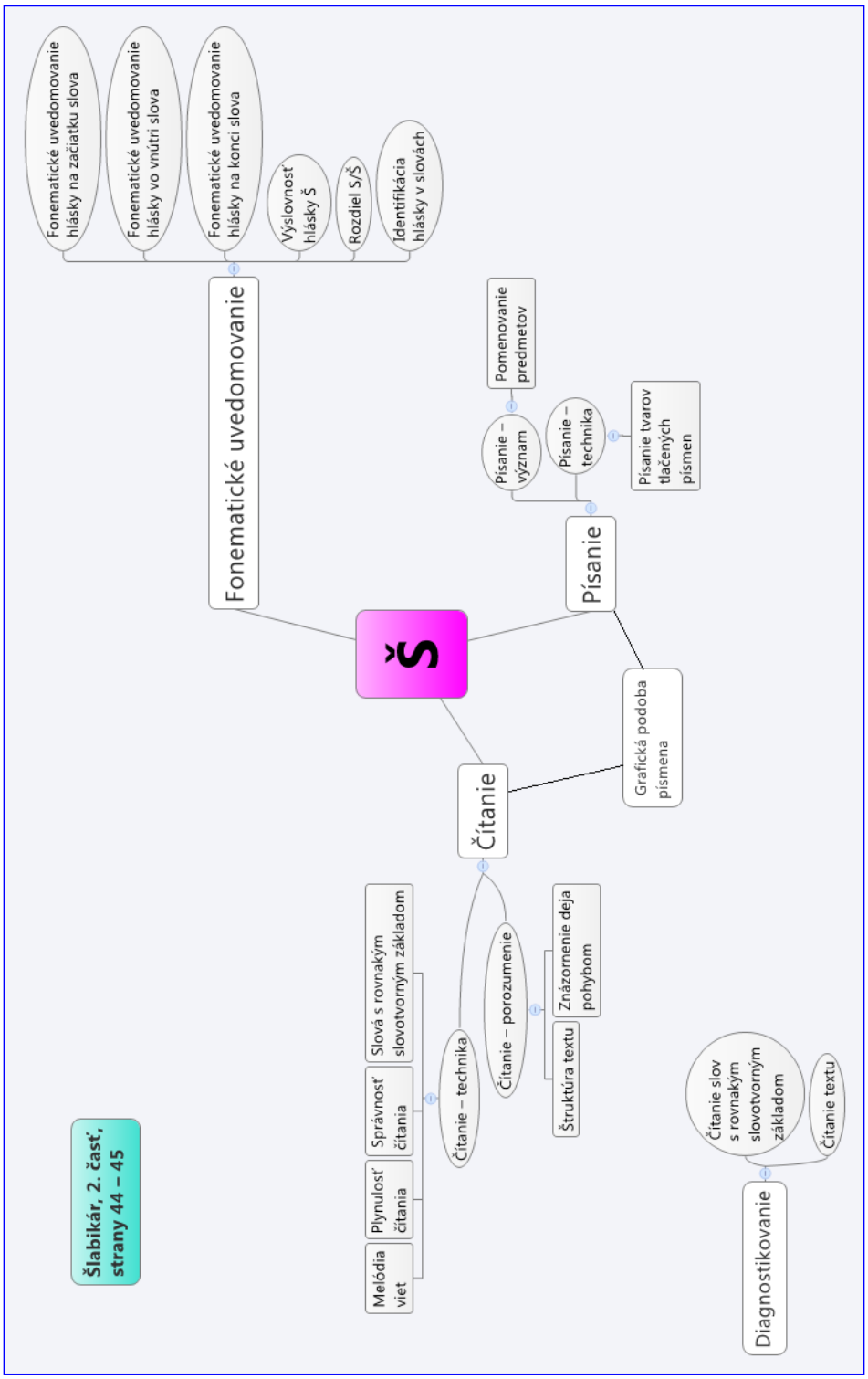

Náhľady strán zo šlabikára

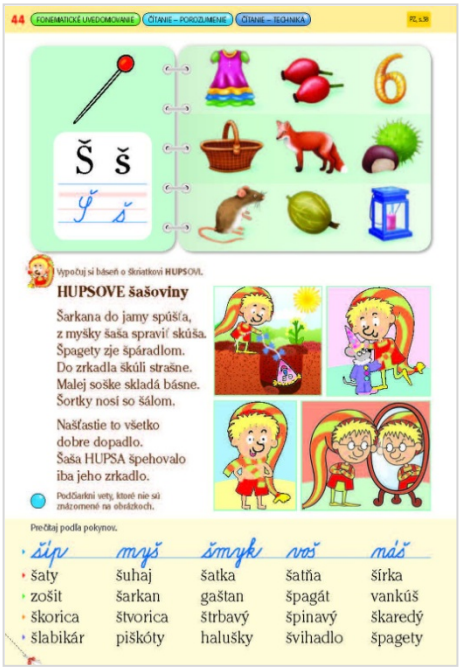

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Š, š*

Motivačné zameranie strán

Zrkadlá a ich využitie. Možnosti vyjadrenia emócií mimikou tváre

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 120
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 121

Medzipredmetové vzťahy

Matematika (triedenie predmetov podľa vopred určeného kritéria)

Š

Strana 44

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Š* je špendlík. Trojice obrázkov pre fonematické uvedomovanie hlásky na rôznych pozíciách v slove sú kompletné. Pri fonematickom uvedomovaní sa sústredíme aj na odlíšenie hlásky *Š* od hlásky *S*. Odporúčame pracovať aj so slovami s hláskou *S*. Po dôkladnom oboznámení sa s hláskou ukážeme žiakom, ako sa hláska píše. Keďže písmeno *S* už poznajú, sústredíme sa predovšetkým na správne písanie mäkčeňa.

Hupsove šašoviny

Veršovaný text opisuje zvláštne, nelogické činnosti, ktoré Hups robí. V texte sa Hups hrá pred zrkadlom. Takáto hra je medzi deťmi obľúbená. Zistíme, či sa takto hrávajú aj žiaci. Text si žiaci vypočujú alebo ho sami prečítajú. Keďže neznámych slov v textoch ubúda, preferujeme samostatné čítanie žiakmi, pričom

rešpektujeme ich individuálne schopnosti. Štruktúra textu je rozdelená na dve časti – opis činností Hupsa a vysvetlenie, prečo tieto nelogické činnosti vykonáva. Porozumenie prvej časti textu môžeme zabezpečiť aj napodobnením činností, ktoré Hups robí. Žiaci môžu pracovať v dvojiciach – jeden žiak prečíta vetu a druhý pohybom vyjadrí činnosť Hupsa.
Po prečítaní druhej časti textu treba vysvetliť, prečo sa Hupsove činnosti, opísané v prvej časti, mohli skončiť aj inak ako dobre. Overíme si, či žiaci rozumejú významu slova *špehovať*. Po porozumení textu žiaci môžu čítať text samostatne, opakovane.
Úloha za textom je zameraná na porozumenie textu. Niektoré časti textu sú znázornené na obrázkoch. Žiaci podčiarknu vety, ktoré nie sú znázornené na obrázkoch.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a trojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 45

45 / 1

1 a) Žiaci pomenujú objekty na obrázku a určia, v ktorých slovách sa nachádza hláska *š*. Objekty ľubovoľne označia (krúžkovaním, označením hviezdičkou...).
1 b) Žiaci osobitne určia slová, v ktorých sa hláska *š* nachádza dvakrát (*šiška*, *šašo*). Tieto slová napíšu. Riešenie úlohy možno rozšíriť o tvorbu viet, v ktorých sa budú nachádzať tieto slová. Dbáme na kvalitu vyslovených viet – počet slov, neopakovanie slov, nepoužívanie zbytočných ukazovacích zámen a pod.

45 / 2

Čítanie slov s rovnakým slovotvorným základom si žiaci precvičovali už niekoľkokrát. Pri riešení tejto úlohy prečítajú slová a identifikujú spoločnú časť slov. Oceníme ich úspešnosť.

45 / 3

Hupsove grimasy

3 a) Text tematicky nadväzuje na text zo s. 44. Štruktúra textu je však opačná. Najskôr sa dozvedáme, čo Hups robí, a následne sú opísané jeho činnosti pred zrkadlom. Opäť je možné, aby žiaci vety, v ktorých sú jeho činnosti opísané, znázornili pohybom. Prípadne sa môžu zahrať „na zrkadlo" – v dvojiciach po sebe činnosti opakujú. Môžu si vymyslieť aj ďalšie činnosti, ktoré môžu byť po ukázaní a napodobnení aj verbalizované vo forme vety.
3 b) Žiaci prečítajú slová a prečiarknu tie, ktoré sa v texte nenachádzajú.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *š* a *Š*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Bystré očká

Cieľ: Precvičiť orientáciu v texte a čítanie slov.

Postup: Hru je vhodné použiť pri práci s novými slovami (s. 44). Učiteľ sa spýta žiakov: *Kto z vás ako prvý nájde slovo svojimi bystrými očkami? Napr. šarkan.* Žiaci hľadajú medzi slovami to správne slovo. Ten, komu sa to podarí, sa prihlási. Vyvolaný žiak určí presnú pozíciu slova. (Napr. *slovo šarkan je tretie v druhom stĺpci.*)

Detektív

Cieľ: Precvičiť porozumenie obsahu jednotlivých viet a orientáciu v texte.

Postup: Učiteľ napíše na tabuľu rôzne vety, každú inou farbou. Žiaci vety najskôr spoločne prečítajú. Potom sa učiteľ spýta: *Kto z vás je dobrý detektív a prečíta vetu, z ktorej sa dozvieme...? (Napr.: Čo má Šimon?)* Žiaci hľadajú v danom texte správnu vetu. „Detektív" povie ostatným spolužiakom, v ktorom riadku textu sa daná veta nachádza, a všetci spoločne vetu prečítajú.

Písanie

Písanie, 6. zošit, strany 2 – 5

Strana 2

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (špendlík) a všetky tvary písmena *Š*. Žiaci ich prečítajú (dbáme na správnu výslovnosť) a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť písať.

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Š* a malého písaného písmena *š*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci pozorujú postup pri písaní písmen

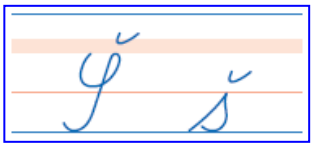

a pokúsia sa ho slovne opísať. Zároveň určia a povedia, ktorým písmenám sa podobajú (*S*, *s*) a čím sa od nich odlišujú (mäkčeňom). Potom predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.
V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmená *Š* a *š*. Žiaci odlíšia tvary písmen *Š* a š a plôšky vyfarbia. Pre úspešné riešenie je potrebná dôkladná zraková analýza písmen.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Š* a *š* samostatne, aj v slovách. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Keďže už písmeno *S* vedia písať, sústredíme sa predovšetkým na nácvik správneho písania mäkčeňa.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia si žiaci môžu určiť aj sami. Odporúčame, aby učiteľovi povedali, čo na svojej práci hodnotili.

Strany 3, 4, 5
Na každej strane sa nachádzajú po dva štvorriadkové súbory na nácvik písania tvarov písmen *Š* a *š* v slovách a vetách. Odporúčame, aby ich žiaci vypracovali v samostatných časoch. Žiaci môžu pracovať samostatne. Dbáme na dodržiavanie optimálneho času na prácu, dodržiavanie pravidiel pri práci, dodržiavanie optimálnej veľkosti písmen, správneho písania dĺžňov a mäkčeňov a pod.

Sebahodnotenie
Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie vymedziť, napr. dodržanie optimálneho času na prácu a pod.

Pracovný zošit

Strana 38

Nápovedný obrázok a ŠKATUĽOVKA

Po pomenovaní nápovedného obrázka žiaci prečítajú (prípadne si vypočujú) text o škatuľovke. Po prečítaní textu sformulujú dôvod vzniku názvu zvieraťa. Podľa inštrukcií učiteľa môžu v texte vyznačiť niekoľko slov.

38 / 1

Úlohu tohto typu (s podobným zadaním) už žiaci riešili. Odporúčame, aby pracovali samostatne. Oddelené slová napíšu typom písma podľa vlastného výberu.

Riešenie: *čerešňa*, *paštéta*, *šampón*, *šál*, *šľahačka*, *šunka*

38 / 2

Úloha nadväzuje na úlohy zaradené v šlabikári, ktorých cieľom je čítanie slov zložených z viacerých slabík. V mašliach na chvoste šarkana sú vpísané slabiky. Žiaci doplnia (dopíšu) chýbajúcu slabiku a slová prečítajú. Odporúčame, aby úlohu riešili v skupinách a vzájomne konzultovali doplnenie vhodnej slabiky. Po vyriešení úlohy slová prečítajú.

38 / 3

Pred vyriešením úlohy žiaci spoločne sformulujú niekoľko možných viet o obrázku. Korigujeme ich správne formulácie. Žiaci potom napíšu vety podľa svojho výberu tak, aby boli zložené zo štyroch až piatich slov. Typ písma (písané/tlačené) si vyberú sami. Napísané vety napokon prečítajú.

38 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Š*. Žiakom pripomenieme podobnosť tohto písmena s písmenom *S*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Počet guľôčok žiaci vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia odporúčame zamerať na úspešnosť pri riešení úlohy 2 a 3.

Strany 46 – 47

Pojmová mapa

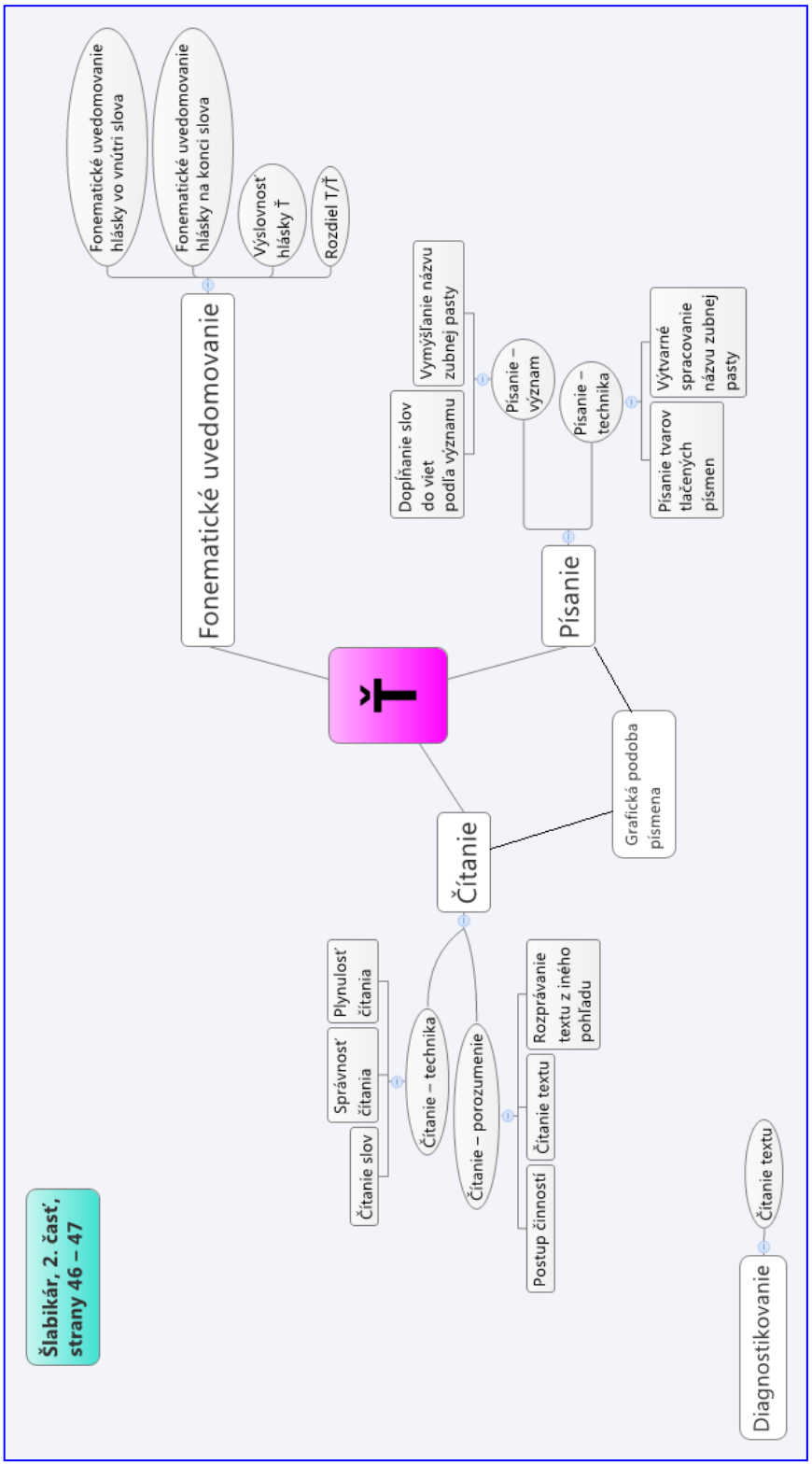

Náhľady strán zo šlabikára

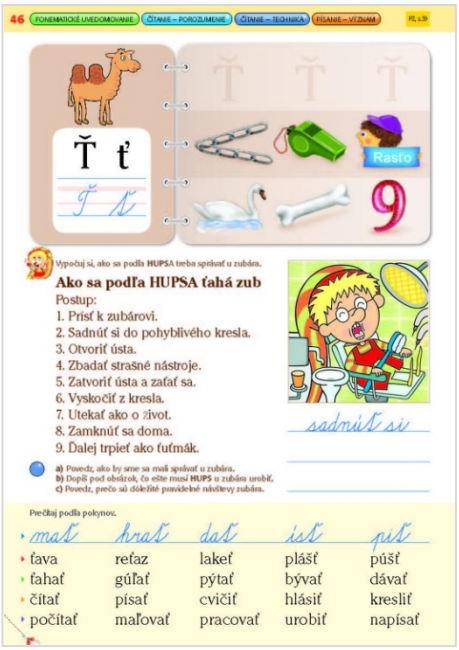

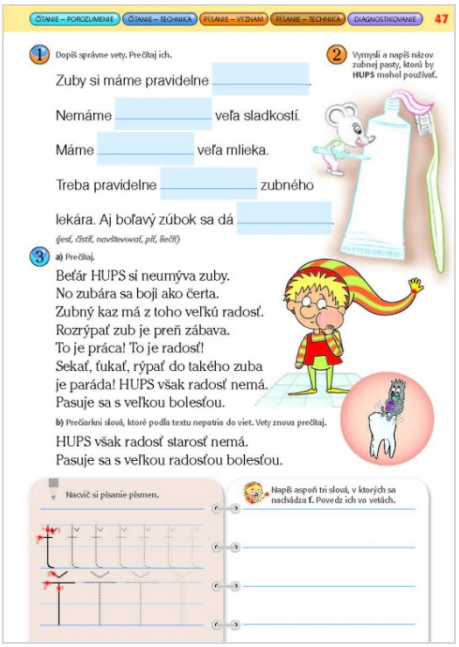

Tematické zameranie strán

Hláska a písmená *Ť, ť*

Motivačné zameranie strán

Správna starostlivosť o chrup. Návšteva zubára

Metodická podpora

Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 122
Návrh prípravy na vyučovaciu hodinu 123

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj (základné princípy zdravého životného štýlu)

Ť

Strana 46

Nápovedný obrázok a tvary písmen

Nápovedným obrázkom pre hlásku *Ť* je ťava. Aj pri tejto hláske je veľmi dôležité dôsledne dbať na správnu výslovnosť, osobitne v regiónoch, pre ktoré je typická tvrdá výslovnosť. Fonematické uvedomovanie hlásky *Ť* je potrebné rozšíriť o uvedomenie si rozdielu medzi hláskou *T* a *Ť*. Je dôležité vyhýbať sa počas celého učiva slovám so slabikami *te* a *ti*, v ktorých sa nepíše mäkčeň. Trojice obrázkov (slov) pre fonematické uvedomovanie sú vytvorené len pre pozíciu hlásky *Ť* vo vnútri a na konci slova. Neidentifikovali sme v slovenčine slová, ktoré by boli vhodné do skupiny slov začítajúcich na *Ť*. Ako vhodné sa javí sloveso *ťahať*, ktoré sa však nedá nakresliť podľa požiadaviek pre tento prvok učebnice. Toto slovo je kľúčové v nasledujúcom texte, takže je možné fonematické uvedomovanie ukončiť pri nasledujúcich aktivitách.

Ako sa podľa HUPSA ťahá zub

V texte sa nachádza opis postupu pri trhaní zubu podľa Hupsa. Žiaci si jednotlivé body prečítajú. Počas čítania si uvedomia, že Hupsov postup nie je správny. Hups sa zubára bojí, nenechá sa ošetriť a pred ošetrením uteká. Návšteva u zubára nie je vždy príjemná záležitosť, pravdepodobne s ňou už majú žiaci skúsenosť, viacerí sa aj boja. Odporúčame preto porozprávať sa o správnosti Hupsovho postupu a dôležitosti včasného ošetrenia u zubára.

a) Žiaci sa pokúsia nesprávne časti postupu preformulovať. Odporúčame, aby svoje návrhy aj napísali.

b) Žiaci dopíšu ďalšie slovesá, podľa nimi navrhnutého postupu.

Možné riešenie: *sadnúť si*, *otvoriť ústa*, *vydržať*, *poďakovať*, *odísť*

c) Žiaci zdôvodnia, prečo sú dôležité pravidelné návštevy u zubára.

Slovný materiál na nácvik techniky čítania

Úloha je zameraná na nácvik techniky čítania. Žiaci čítajú jednoslabičné, dvojslabičné a trojslabičné slová, ktoré sú zoradené podľa náročnosti. Možno ich čítať po riadkoch (Žiaci budú čítať slová s rovnakou náročnosťou.) alebo po stĺpcoch (Žiaci budú čítať slová s narastajúcou náročnosťou.). Podľa individuálnych schopností žiakov čítame slová opakovane.

Strana 47

47 / 1

Vo vetách sú sformulované základné pravidlá starostlivosti o zuby. Žiaci sa pokúsia vety dokončiť najskôr ústne, prípadne napísať vhodné slová na tabuľu. Pokúsime sa, aby pri riešení nepoužili ponuku slov v zátvorkách pod vetami. Prepis do šlabikára žiaci urobia samostatne. Oceníme správnosť riešenia, ale aj zodpovednosť a dôslednosť pri práci.

47 / 2

Pred riešením úlohy žiaci vymenujú názvy zubných pást, ktoré poznajú. Pokúsia sa vysvetliť, ako niektoré názvy vznikli. Úlohu následne vyriešia samostatne. Okrem dopísania názvu môžu navrhnúť aj celkový vzhľad tuby. Navrhnuté názvy si navzájom predstavia.

47 / 3

3 a) Text čítajú žiaci. Tematicky nadväzuje na text zo s. 46. Dozvedáme sa z neho, prečo má Hups pokazené zúbky. Stretávame sa aj s personifikovanou postavou zubného kazu, ktorý má z Hupsa, samozrejme, veľkú radosť. Pri čítaní textu už nemusíme analyzovať Hupsovo správanie, žiaci sa k nemu už kriticky vyjadrili, navrhli aj primerané správanie. Môžeme sa preto sústrediť na porozumenie textu. Zaujímavé v ňom je, že výskyt pokazených zúbkov je v texte prezentovaný ako niečo príjemné, veľmi pozitívne, dokonca má z toho niekto veľké potešenie. Žiaci sa zamyslia, prečo je v časti textu výskyt

pokazených zubov taký príjemný. Túto zmenu spôsobil rozprávač tejto časti textu – personifikovaný zubný kaz. Po porozumení textu ho žiaci opakovane čítajú samostatne. Oceníme ich pri výraznom čítaní časti, ktorú hovorí zubný kaz.
3 b) Pri riešení úlohy si žiaci overia porozumenie textu. Prečiarknu slová, ktoré nepatria do textu:
HUPS však radosť ~~starosť~~ nemá.
Pasuje sa s veľkou ~~radosťou~~ bolesťou.

Tvary tlačeného písmena

Cieľom úlohy je, aby sa žiaci naučili správne písať písmená *ť* a *Ť*.

Hupsova úloha

Úloha je zameraná na písanie slov s novým písmenom. Žiaci napíšu aspoň tri slová. Potom ich použijú vo vetách.

Didaktické hry

Rýchle slová

Cieľ: Precvičiť pohotové čítanie slov (techniku čítania slov)
Postup: Učiteľ má na kartičkách napísané slová zložené zo známych písmen. Žiakom ukáže na krátky čas slovo a potom ho skryje. Žiaci musia povedať slovo, ktoré prečítali na kartičke.
Hru môže učiteľ diferencovať tak, že určí skupinu žiakov, ktorá bude slovo čítať. Dĺžku času, kedy ukazuje slovo, mení podľa individuálnych schopností žiakov.

Nájdi dvojicu

Cieľ: Tvorenie dvojíc slov, ktoré sa k sebe najviac hodia a opakovanie čítania slov.
Postup: Učiteľ rozdá žiakom kartičky so slovami. (Slová sú vyberané tak, aby spolu súviseli, tvorili logickú dvojicu.) Slová najskôr prečítajú. Potom učiteľ vyvolá prvého žiaka, ktorý povie: *Hľadám slovo do dvojice k môjmu slovu...* (napr. *pero*). Žiak, ktorý má na kartičke napísané slovo, ktoré sa k nemu najviac hodí (napr. *písať*), sa postaví a pred tabuľou vytvoria spolu dvojicu. Všetci žiaci dvojicu slov spoločne prečítajú.

Písanie

Písanie, 6. zošit, strany 6 – 9

Strana 6

Na okraji strany sa nachádza nápovedný obrázok (ťava) a všetky tvary písmena *Ť*. Žiaci ich prečítajú (pri čítaní treba dbať na správnu výslovnosť) a podľa farebného odlíšenia určia, ktoré tvary sa budú na dvojstrane učiť písať. Zároveň určia a povedia, ktorým písmenám sa podobajú (*T*, *t*) a čím sa od nich odlišujú (mäkčeňom).

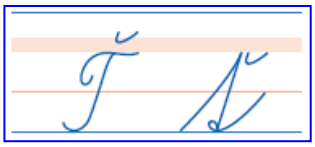

V ľavej hornej časti strany sa nachádza tvar veľkého písaného písmena *Ť* a malého písaného písmena *ť*, ktoré sú doplnené šípkami vyjadrujúcimi postupnosť pri ich písaní. Žiaci pozorujú postup pri písaní písmen a pokúsia sa ho slovne opísať. Osobitnú pozornosť kladieme na vymedzenie veľkosti tvaru malého *ť* a umiestnenia mäkčeňov. Žiaci predpísané tvary niekoľkokrát obtiahnu ceruzkami rôznych farieb.

V pravej hornej časti strany sa nachádza tabuľka s písmenami. V plôškach sú predovšetkým písmená, ktoré majú podobné tvarové prvky ako písmená *Ť* a *ť*. Žiaci odlíšia tvary písmen *Ť* a ť a plôšky vyfarbia.

Spodná časť strany je venovaná nácviku písania písmen *Ť* a *ť* samostatne, a písmena ť aj v slovách. Zväčšené tvary písmen žiaci niekoľkokrát obtiahnu farebnými ceruzkami. Riadky vypracujú samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia je vhodné zamerať napr. na samostatnosť pri práci.

Strana 7

Na strane sa nachádzajú dva štvorriadkové súbory zamerané na nácvik písania slov a krátkej vety, v ktorých sa nachádza *ť* a vo vete aj *Ť*. Odporúčame, aby ich žiaci vypracovali v samostatných časoch. Môžu pracovať samostatne.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.)

Predmet sebahodnotenia odporúčame zamerať napr. na správnosť umiestnenia mäkčeňa pri písaní tvaru písmena *ť*.

Strana 8

Úlohy na strane sú zamerané na precvičenie písania všetkých tvarov písmen, osobitne písmen s mäkčeňom.

V hornej časti strany sú vety napísané tlačeným písmom. Žiaci ich prepíšu písaným písmom. Dbáme na správne umiestnenie mäkčeňov. Upozorníme žiakov na potrebu dodržania optimálnej veľkosti písmen, aby mohli do riadka vpísať celé vety.

V dolnej časti sa nachádza obrázok historického hradu. V plôške vedľa obrázka je napísaný jednoduchý opis – *špinavé štrbavé strašidlo*. Žiaci dokreslia k obrázku hradu postavičku podľa opisu. Oceníme, ak budú v kresbách čitateľné významy slov *štrbavý* a *špinavý*. Po nakreslení obrázkov žiaci povedia o strašidlách čo najviac viet. Jednu z viet napíšu, typ písma si môžu vybrať. Po napísaní viet je potrebná kontrola správnosti a prípadná korekcia.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Predmet sebahodnotenia odporúčame zamerať napr. na dodržanie optimálnej veľkosti písmen pri prepise viet v hornej časti strany.

Strana 9

V hornej časti strany sa nachádzajú vety, ktoré žiaci odpíšu do voľných riadkov. Pri odpise dbáme na dodržanie správneho tvaru mäkčeňov a dĺžňov.

V dolnej časti strany sa nachádza úloha, ktorej cieľom je riešenie jednoduchých rébusov. Rébus spočíva v nahradení časti slov (*TRI)* číslicou (*3)*. Žiaci si pri riešení úlohy uvedomia, že vo viacerých slovách sa môžu nachádzať rovnaké časti, rovnaké skupiny písmen. Slová s číslicou 3 napíšu len s pomocou písmen. Typ písmen si môžu vybrať. Vhodným doplnením riešenia úlohy je vyslovenie ďalších skupín takýchto slov (napr. **lienka**, po**lienka**, **les**, p**les**o, p**les**, ko**les**o a pod.).

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.)

Predmet sebahodnotenia odporúčame presnejšie špecifikovať, zamerať sa napr. na správnosť prepisu viet.

Pracovný zošit

Strana 39

Nápovedný obrázok a ŤAVA

Po pomenovaní nápovedného obrázka žiaci prečítajú (alebo si vypočujú) text o ťave. Zhodnotia, ktoré informácie z textu boli pre nich nové, a ktoré už vedeli predtým. Potom doplnia ďalšie informácie, ktoré o ťave vedia. Oceníme správnosť informácií a správne formulácie viet.

39 / 1

Cieľom úlohy je priradenie správneho slovesa k obrázku. Žiaci si prezrú každý obrázok a priradia k nemu čiarou jedno zo slovies. Vhodným doplnením úlohy je pomenovanie spoločnej vlastnosti slov v plôškach, ktoré žiaci pri riešení úlohy prečítali. (Pokúsia sa sformulovať, že slová pomenúvali činnosti.) Nie je dôležité, aby vedeli hneď po vyriešení úlohy sformulovať spoločnú vlastnosť slov, podstatným je proces hľadania súvislostí a spoločných znakov slov.

39 / 2

Úloha čiastočne nadväzuje na predchádzajúcu. Žiaci vyberajú z ponuky troch slov jedno slovo, ktoré vyfarbením priradia k slovu vo farebnej plôške. Trojicu slov v ponuke tvoria tvary prídavného mena v rôznych rodoch. Úlohu odporúčame začať riešiť spoločne. Riešenie úlohy postupne dokončia žiaci samostatne.

39 / 3

Pomenovania zvukov sú v šlabikári veľmi častými slovami, ktoré žiaci čítajú. Bývajú vpisované do bublín k človeku, zvieraťu, ktoré ich hovorí alebo vydáva. Riešenie úlohy v pracovnom zošite by preto pre žiakov nemalo byť náročné. Po ústnom vyriešení žiaci samostatne vpíšu slová do bublín. Podporíme originalitu riešení žiakov.

39 / 4

Cieľom úlohy je rovnomerné precvičenie písania tvarov veľkých, malých, tlačených aj písaných tvarov písmena *Ť*. Žiakom pripomenieme podobnosť tohto písmena s písmenom *T*.

Sebahodnotenie

Po skončení práce na strane žiaci vypracujú sebahodnotenie podľa inštrukcií učiteľa. (Pozri s. 29 a s. 123 metodických komentárov.) Počet guľôčok žiaci vyfarbia podľa vlastného uváženia. Predmet sebahodnotenia je možné zamerať na kreativitu, originalitu pri riešení úlohy 3.